

**meewerken?
daar krijg
je een beter
boxtel van.**

begroting 2021

meewerkend

boxtel

**Programmabegroting 2021 en
financiële begroting 2021 inclusief meerjarenramingen 2022-2024**

Inhoudsopgave

Algemeen	3
Inleiding begroting 2021.....	4
Leeswijzer begroting 2021	8
Financiële positie	10
Ontwikkeling algemene reserve	12
Programma's	13
Duurzaamheid	14
Maatschappelijke ontwikkeling	34
Leefomgeving	59
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	97
Meewerkend bestuur	119
Paragrafen	137
Lokale heffingen	138
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	149
Kapitaalgoederen.....	159
Financiering	164
Bedrijfsvoering	169
Verbonden partijen	171
Grondbeleid	185
Financiën.....	189
Uitgangspunten en grondslagen begroting 2021 en meerjarenramingen 2022-2024	191
Samenvattend overzicht ontwikkeling begrotingssaldo	192
Meerjarig overzicht van baten en lasten en de resultaatbestemming per programma	198
Incidentele baten en lasten op programmaniveau	200
Stand van zaken te realiseren taakstellingen en restant stelposten	204
Reserves	206
Voorzieningen.....	211
Nieuw beleid, gehonoreerde wensen	214
Investerings	215
Meerjarig overzicht balans	218
Overzicht van baten en lasten en presentatie structureel begrotingssaldo	219
Inzicht in baten en lasten Begroting 2021	220
Bijlagen	224
Verplichte BBV indicatoren	225
Lijst van afkortingen	232
Begrippenlijst	235

Algemeen

Inleiding begroting 2021

Begroting 2021

Voor u ligt de Programmabegroting 2021, de Financiële begroting 2021 en de meerjarenramingen 2022-2024 (hierna genoemd de Begroting 2021) van de gemeente Boxtel.

Net als vorig jaar is de Boxtelse begroting in een online versie beschikbaar.

Sinds de ambtelijke fusie van de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel per 1 januari 2016 ligt de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering grotendeels bij de gemeenschappelijke regeling MijnGemeenteDichtbij (MGD). Meer informatie over MGD is terug te vinden in de begroting 2021 van GR MijnGemeenteDichtbij.

Geen nieuw beleid

Zoals reeds aangegeven in de Eerste bestuursrapportage 2020, vastgesteld door de raad op 7 juli 2020, is dit jaar afgezien van een Kadernota en wordt geen nieuw beleid aan de raad voorgelegd. In de Eerste bestuursrapportage 2020 zijn autonome ontwikkelingen verwerkt, zowel voor het lopende jaar 2020 als ook voor de jaren 2021-2024.

De gemeenteraadsverkiezingen staan voor de deur (in november 2020) en na de gemeentelijke herindeling per 1 januari 2021 (Esch komt bij Boxtel) zal een nieuw gemeentebestuur aantreden en de benodigde beleidskeuzes maken.

Kerntakendiscussie

Voor de te maken beleidskeuzes kan het nieuwe bestuur gebruik maken van de uitkomsten van de kerntakendiscussie waartoe de raad besloten heeft bij de vaststelling van de Begroting 2020-2023. De eerste uitkomsten van de kerntakendiscussie worden verwacht in het begin van het jaar 2021 en kunnen input zijn voor het op te stellen beleidsprogramma 2021-2026.

Effecten gemeentelijke herindeling

Op dit moment wordt druk gewerkt aan het inweven van de baten, lasten, activa en passiva die betrekking hebben op Esch in de begroting 2021-2024 van de gemeente Boxtel. Deze zullen aan het begin van 2021 via een aparte begrotingswijziging door de nieuwe gemeenteraad worden vastgesteld. De onderhavige begroting 2021 bevat derhalve geen posten die betrekking hebben op Esch. In die zin is de begroting 2021 vergelijkbaar met de Boxtelse begroting 2020.

Coronacrisis

Door de coronapandemie is 2020 een ander jaar geworden dan dat wij allen bij de start dachten. De impact van de coronacrisis op 2021 en verder is nog moeilijk te voorspellen. Onduidelijkheid over het verloop van de pandemie, eventueel te nemen maatregelen en de maatschappelijke en financiële gevolgen hiervan, maken dat in de nu voorliggende begroting geen gemeentelijke middelen worden vrijgemaakt voor corona.

In een raadsinformatiebrief van 3 juli 2020 hebben we uitgebreide informatie verstrekt over de stand van zaken met betrekking tot het coronavirus. Daarna hebben we in Nederland, maar ook in verschillende andere landen, weer een stijging van het aantal besmettingen moeten constateren, waardoor we moeten aannemen dat het virus nog geruime aanwezig zal zijn en dat we hier steeds op in zullen moeten spelen met (een bijstelling van) maatregelen.

De gemeente Boxtel volgt de rijksregelingen en gaat er van uit dat ook bedrijven en organisaties allereerst een beroep zullen doen op de rijksregelingen. Boxtel zet dus geen

aanvullende lokale financiële ondersteuningsmaatregelen in. Mocht ten zijner tijd blijken dat de rijkscompensatie niet voldoende is dan zullen noodzakelijke door de gemeente te maken kosten gedekt moeten worden uit de gemeentelijke middelen. Alleen samen kunnen we deze crisis oplossen, dus ook bedrijven en organisaties zullen hun steentje moeten bijdragen. In het vervolg wordt niet meer apart via raadsinformatiebrieven gerapporteerd over de effecten van de coronacrisis, maar zal hiervoor worden aangesloten bij de documenten van de planning- en controlcyclus. De eerstvolgende rapportage wordt opgenomen in de Tweede bestuursrapportage 2020.

Veel gemeenten worstelen met het sluitend krijgen van de begroting 2021

De provincie als toezichthouder heeft een goed beeld van de financiële positie van de gemeenten. Gedeputeerde Staten (GS) van Noord-Brabant hebben in een brief van 30 juni 2020 gericht aan de ministerraad hun zorgen gedeeld over de financiële situatie van de Brabantse gemeenten. Zij constateren dat al voor de coronacrisis de financiële positie van veel gemeenten onder druk stond vanwege de tekorten in het sociale domein. Dit geldt ook voor de gemeente Boxtel. In de vorige begroting hebben we al voor een omvangrijk bedrag taakstellingen opgenomen om de begrotingstekorten in te dammen. In de Eerste bestuursrapportage 2020 en in voorliggende Begroting 2021 blijken weer extra aanvullende middelen nodig voor het sociale domein (dit keer met name voor de WMO).

GS vragen de ministerraad te vermijden dat gemeenten dit najaar in de situatie komen dat zij niet meer tot sluitende begrotingen kunnen komen. Afgezien van de compensatie die het rijk verstrekt voor de extra lasten en tegenvallende inkomsten in verband met de coronacrisis, zijn er na de meicirculaire van het Gemeentefonds geen nieuwe ontwikkelingen te melden. Begin dit jaar is door het rijk besloten de ingangsdatum van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds een jaar uit te stellen naar 1 januari 2022, omdat vervolgonderzoek nodig was. Herverdelen van geld leidt onherroepelijk tot voor- en nadeelgemeenten. Eerste onderzoeken gaven aan dat met name de nadeelgemeenten te vinden zijn in de groep kleinere en middelgrote plattelandsgemeenten. Voor het eind van dit jaar hopen we te weten wat deze herverdeling voor onze gemeente gaat betekenen.

De effecten van de meicirculaire zijn reeds meerjarig verwerkt in de Eerste bestuursrapportage 2020. De eerstvolgende nieuwe financiële ontwikkelingen vanuit het rijk zullen te vinden zijn in de septembercirculaire 2020. De vertaling hiervan naar de Boxtelse begroting vindt plaats in de Tweede bestuursrapportage 2020. De Tweede bestuursrapportage 2020, die nog opgesteld moet worden, zal door de raad tegelijk met de Begroting 2021 worden behandeld op 27 oktober 2020.

Onderhavige Boxtelse begroting 2021 is nog niet structureel en reëel in evenwicht

Aanvullend op de mutaties van de Eerste bestuursrapportage 2020 zijn in deze begroting nog enkele mutaties verwerkt (vooral de bijstelling van de WMO-lasten en de verlaging van de omslagrente kunnen genoemd worden). Voor het inzicht in de begrotingssaldi 2021-2024 leidt dit tot het volgende overzicht:

Begrotingssaldo (x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bij Eerste bestuursrapportage 2020	1.009	635	-49	-331
Bij Begroting 2021	599	428	-221	-394
- correctie incidentele baten en lasten	-668	-339	0	0
Nieuw structureel, reëel begrotingssaldo Begroting 2021	-69	89	-221	-394

Ons college ziet het als haar plicht om deze beleidsperiode af te sluiten met een sluitende meerjarenbegroting. Deze hete aardappel willen en kunnen we niet doorschuiven naar het nieuwe bestuur. Gelet op de ombuigingen die in de vorige begroting zijn opgenomen en die deels nog moeten worden waargemaakt, realiseert het college zich dat dit geen gemakkelijke opgave is.

Zoals verderop in deze Begroting, bij Stand van zaken te realiseren taakstellingen is aangegeven, waren aanvullende maatregelen nodig om de nog openstaande taakstellingen te realiseren.

In de afgelopen periode is intensief gezocht naar maatregelen waarmee een afname van de uitgaven mogelijk zijn. Dit onderzoek was niet tijdig afgerond om te verwerken in de cijfers van de voorliggende begroting. Daarom zijn de financiële effecten hiervan verwerkt in een afzonderlijke begrotingswijziging, de 1e wijziging 2021, die tegelijk met deze Begroting 2021 wordt behandeld in de gemeenteraad.

In deze inleiding gaan we nog wel in op de inhoud van deze maatregelen.

Maatregelenpakket sociaal domein

Voor het geïnventariseerde maatregelenpakket geldt dat we ons hebben gericht op maatregelen die weinig impact hebben op de inwoners en de samenleving en waarbij de al ingezette transformatie van de 2e lijn naar de 1e en de 0e lijn nog meer zal worden geëffectueerd. Het gaat dus om maatregelen die geen beleidswijzigingen of wijzigingen op verordenningsniveau vergen. Een andere overweging die ons college heeft meegenomen, is dat in de uitvoering van het sociaal domein niemand tussen de wal en het schip valt. In het beleidsprogramma is opgenomen dat sociaal één van de drie prioriteiten is die zoveel mogelijk worden ontzien als nieuwe bezuinigingen nodig zijn.

Maatregelen worden nu genomen op de onderdelen Jeugdhulp, WMO en Participatie.

Bij Jeugdhulp verwachten we vanaf 2021 een jaarlijkse besparing van € 92.500 vanwege de volgende maatregelen:

- Wijziging invulling functie consulent jeugd en inzetten sociale netwerk versterking (SNV) en basiszorg;
- Uitvoeren van de kwaliteitscriteria PGB (reeds aangescherpt per april 2020);
- Interne werkprocessen verbeteren: sturen en monitoren;
- Verhogen van de kwaliteit van de indicaties (afgegeven door de toegang);
- Versterken preventie door inzet van Humanitas en samenwerking met huisartsen verstevigen.

Bij WMO verwachten we in 2021 een besparing van € 382.250 en vanaf 2022 € 867.500 vanwege de volgende maatregelen:

- Verhogen kwaliteit van indicatie en gerichte inzet voorveld; invoeren Powerful Ageing;
- Nieuwe inkoop Specialistische Ondersteuning.

Bij Participatie verwachten we vanaf 2021 een besparing van € 403.733 vanwege de volgende maatregelen:

- Inzetten dividendmiddelen WSD;
- Andere werkwijze administratie Loonkostensubsidie;
- Invoering AanZet Diagnose-instrument;
- Begeleidingskosten terugbrengen naar landelijke bedrag;
- Meer inzet van Sociale Recherche.

Met de besparing als gevolg van deze maatregelen worden allereerst alle nog openstaande

taakstellingen van het programma Maatschappelijke ontwikkeling ingevuld. Het meerdere is beschikbaar voor het wegwerken van de nog aanwezige begrotingstekorten.

Correctie bijdrage GGD

Na vervaardiging van deze Begroting 2021 is gebleken dat de bijdrage aan de GGD in deze begroting is opgenomen op basis van een inwoneraantal inclusief Esch. Omdat alle effecten van de komst van Esch later via een aparte begrotingswijziging in de Boxtelse begroting worden opgenomen, zal de bijdrage aan de GGD in de 1e begrotingswijziging 2021 nog worden gecorrigeerd. Het gaat om een bedrag van € 75.000 per jaar.

Begrotingsbeeld na genomen maatregelen

Bovenstaande maatregelenpakket sociaal domein en de correctie van de GGD beïnvloeden het begrotingsbeeld als volgt:

Ontwikkeling begrotingssaldo na genomen maatregelen	2021	2022	2023	2024
Opbrengst maatregelenpakket sociaal domein	878	1.364	1.364	1.364
Openstaande taakstellingen Maatschappelijke ontwikkeling	-826	-773	-771	-771
Meeropbrengst maatregelenpakket	52	591	593	593
Begrotingssaldo, zoals opgenomen in deze Begroting	-69	89	-221	-394
Meeropbrengst maatregelenpakket	52	591	593	593
Correctie bijdrage GGD	75	75	75	75
Begrotingssaldo na 1e wijziging 2021	58	755	447	274

Geconcludeerd kan worden dat we na verwerking van de 1e begrotingswijziging 2021 de raad een Begroting 2021 kunnen voorleggen die structureel en reëel sluitend is.

Stijging van de lokale lastendruk minder dan de trend

Ons college is verheugd om aan het einde van deze bestuursperiode een sluitende meerjarenbegroting te kunnen presenteren zonder de OZB boventrendmatig hoeven te verhogen. Door de daling van de omslagrente kunnen de tarieven van de afvalstoffen- en rioolheffing omlaag, waardoor de stijging van de lokale lastendruk minder dan de trend is. De lastendruk voor een huurder stijgt in 2021 met 1,77%, die van een eigenaar van een woning met een WOZ-waarde tussen € 250.000 en € 400.000 met 2,3%-2,5%.

College van Burgemeester en Wethouders
Boxtel, 15 september 2020

Leeswijzer begroting 2021

Deze begroting is opgebouwd uit een aantal onderdelen:

Algemeen

Dit onderdeel is de inleiding op deze begroting, waarin de belangrijkste punten zijn weergegeven en een samenvatting is opgenomen van het financiële resultaat.

Programma's

De Begroting 2021 van de gemeente Boxtel kent 5 programma's met daaronder 33 beleidsproducten. De raad autoriseert de baten en lasten per beleidsproduct. Enkele grote projecten worden apart benoemd. Dat zijn de volgende projecten:

van programma 1:

- Greentech;
- Regionale Energie Transitie;

van programma 3:

- Boxtel Binnen de Bruggen;
- Move '31;
- Omgevingswet;
- Programma Hoogfrequent Spoor;
- Boxtel bouwt;

van programma 5:

- Herindeling Haaren.

De opbouw van een programma ziet er als volgt uit:

- Titel van het programma;
- Zo werkt dit programma mee aan Boxtel;
- Dit is het doel;
- Dit valt eronder;
- Dit kost het;
- Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de begroting.

Voor alle producten die onder een programma vallen, is opgenomen:

- Verantwoordelijke portefeuillehouder(s);
- Dit gaan we dit jaar doen;
- Zo maken we dit meetbaar (indien van toepassing);
- Dit kost het;
- Financiële toelichting.

Informatie over indicatoren en kengetallen is onder het kopje 'Zo maken we dit meetbaar' alleen opgenomen voor producten waarvoor dit toegevoegde waarde heeft. Verder is vanaf 2017 wettelijk voorgeschreven dat elke gemeente een basisset van een aantal beleidsindicatoren in elke begroting en jaarverslag opneemt. Hiermee krijgen raadsleden al inzicht in de beleidsresultaten van hun gemeente en kunnen zij die vergelijken met die van andere gemeenten.

Voor alle projecten die onder een programma vallen, is opgenomen:

- Dit is het doel;
- Dit gaan we dit jaar doen;
- Dit kost het;
- Financiële toelichting.

Paragrafen

De paragrafen gaan in op financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die meerdere programma's raken. Alle paragrafen zijn wettelijk verplicht.

Financiën

Dit onderdeel bevat een uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente Boxtel, waarbij allereerst ingegaan wordt op de ontwikkeling van het financiële begrotingsbeeld. Met verder onder andere de geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief en ook de meerjarige ontwikkeling van het EMU-saldo. Tevens is het meerjarig overzicht van baten en lasten opgenomen. Ook de investeringsplanning en een overzicht van de reserves en voorzieningen worden gepresenteerd. De meeste overzichten in dit onderdeel zijn wettelijk voorgeschreven.

Bijlagen

Deze begroting wordt gecompleteerd met een aantal bijlagen, waarvan een deel is opgenomen in het afzonderlijk bij deze begroting behorend bijlagenboek.

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente beschrijven we qua exploitatie in drie onderdelen:

- Het resultaat vóór bestemming
De verwachte inkomsten (baten) en uitgaven (lasten) van de gemeente.
- De resultaatbestemming
De wijzigingen in het eigen vermogen. Baten kunnen op voorhand in het eigen vermogen gestort worden (storting in reserves), of het eigen vermogen van de gemeente kan gebruikt worden om lasten te dekken (onttrekken aan reserves).
- Het resultaat ná bestemming
Het bedrag dat overblijft nadat alle (voorziene) lasten gedekt zijn door verwachte inkomsten (baten) of eigen vermogen.

Qua vermogenspositie gaan we hier kort in op de Algemene reserve.

Het resultaat

De begroting 2021 geeft meerjarig het volgende beeld:

Verloop resultaat (x € 1.000)	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Resultaat voor bestemming:						
Totaal baten	86.566	109.633	90.197	87.620	88.279	93.055
Totaal lasten	93.573	109.515	89.269	87.877	88.714	93.658
Totaal resultaat voor bestemming	-7.007	118	928	-257	-435	-603
Resultaatbestemming:						
Onttrekking aan reserves	13.013	3.894	915	956	480	471
Storting in reserves	4.633	4.944	1.243	271	267	263
Totaal resultaatbestemming	8.380	-1.051	-329	685	214	209
Resultaat (+ = overschot)	1.373	-933	599	428	-221	-394

Vanaf de vorige begroting heeft het begrotingssaldo zich als volgt ontwikkeld:

Ontwikkeling begrotingssaldo (x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Primitieve begroting 2020-2023	-3.582	-2.647	-3.108	-2.438	-2.234
Dekkingsplan begroting 2020-2023	3.582	2.647	3.108	2.583	2.038
2e bestuursrapportage 2019 + rioolplan	191	795	419	263	343
1e bestuursrapportage 2020	-1.142	228	216	-457	-479
Primitieve begroting 2021-2024	19	-424	-207	-172	-63
Nieuw begrotingssaldo	-933	599	428	-221	-394

De vergelijkende cijfers

In deze begroting 2021 zijn de vergelijkende cijfers van de jaarrekening 2019 en de gewijzigde begroting 2020 opgenomen.

De jaarrekeningcijfers 2019 zijn gebaseerd op de jaarrekening die door de gemeenteraad op 7 juli 2020 is vastgesteld. De begrotingscijfers 2020 zijn gebaseerd op de via de eerste bestuursrapportage 2020 vastgestelde mutaties. Tevens zijn in de begrotingscijfers 2020 een tweetal begrotingsmutaties meegenomen, vooruitlopend op de in deze begroting 2021 meegenomen ontwikkelingen (vrijval € 26.500 budget volksgezondheid vanaf 2020 en extra € 8.100 budget groenbeheer vanaf 2020 vanwege minder inkomsten van woonstichting JOOST en meer uitgaven i.v.m. contract KennisAdviescentrumDierplagen). Deze mutaties worden tegelijk met deze begroting aan de raad ter vaststelling voorgelegd door vaststelling van de 9e wijziging op de begroting 2020.

Presentatie structureel begrotingssaldo

Op grond van de Gemeentewet behoort de begroting structureel en reëel in evenwicht te zijn. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de meerjarenbegroting volledig en realistisch zijn. In navolgende tabel gaan we in op het structurele begrotingssaldo.

Incidenteel en structureel begrotingssaldo (x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	90.197	87.620	88.279	93.055
Lasten	89.269	87.877	88.714	93.658
Resultaat voor bestemming	928	-257	-435	-603
Resultaatbestemming	-329	685	214	209
Resultaat na bestemming	599	428	-221	-394
Incidentele lasten - baten	-668	-339	0	0
Structureel begrotingssaldo	-69	89	-221	-394
	tekort	overschot	tekort	tekort

Uit deze cijfers kunnen we concluderen dat in structurele zin de begroting niet in evenwicht is. Via het maatregelenpakket sociaal domein en de correctie van de bijdrage aan de GGD (opgenomen in de 1e wijziging van de begroting 2021) zijn aanvullende middelen beschikbaar gekomen. Zie ook hetgeen hierover is opgemerkt in de Inleiding.

Na verwerking van het maatregelenpakket sociaal domein en de correctie van de bijdrage aan de GGD is de begroting structureel en reëel in evenwicht.

Ontwikkeling algemene reserve

In 2018 en 2019 is per saldo meer aan de Algemene reserve onttrokken dan toegevoegd. Daardoor is de stand van Algemene reserve per ultimo 2019 teruggevallen tot € 2.372.000. Dit betekende een weerstandsvermogen dat als matig viel te kwalificeren en een solvabiliteit die als zorgelijk/risicovol viel te kenschetsen.

Volgens de meest actuele begrotingscijfers groeit de Algemene reserve naar een stand van € 4.095.000 per ultimo 2020 en € 4.223.000 per einde 2021. Dit heeft positieve gevolgen voor het weerstandsvermogen en de solvabiliteit. Beide kengetallen zoals die nu in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn opgenomen, komen nu uit op ruim voldoende respectievelijk neutraal/net niet risicovol.

Programma's

Duurzaamheid

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

In de gemeente Boxtel kunnen bewoners, bedrijven, instellingen en organisaties het beste uit zichzelf en hun omgeving halen. De gemeente Boxtel stimuleert dit door hun opbouwende initiatieven op eigenzinnige en creatieve wijze te ondersteunen en mee te werken aan de ontplooiing ervan. Hierdoor ontstaat een optimaal perspectief waarin mensen duurzaam vorm kunnen geven aan samen wonen en leven.

Duurzaamheid is een belangrijk thema. De komende jaren werken we samen met inwoners mee aan plannen die dit ondersteunen. Ook de duurzaamheidsvisie en het uitvoeringsprogramma maakten we samen met de Boxtelse samenleving. Meewerken aan een duurzaam Boxtel doen we samen.

Zó draagt dit programma bij aan meewerkend boxtel.

Dit is het doel

De gemeente Boxtel heeft altijd al grote ambities op het gebied van duurzaamheid gehad. Dat is niet veranderd. Wereldwijd is klimaatverandering en energietransitie dé grote uitdaging van onze tijd.

Meer aandacht voor duurzaamheid

Duurzaamheid moet nog meer als een rode draad door het handelen van de gemeente lopen. Ook vinden we het belangrijk dat onze inwoners, bedrijven en instellingen weten hoe belangrijk duurzaamheid is. Duurzaamheid is van iedereen en alleen samen houden we onze aarde en dus ook Boxtel leefbaar.

Het goede voorbeeld geven

Boxtel staat net als iedereen voor de taak om snel afscheid te nemen van fossiele energiebronnen. Wij moeten ook voluit kiezen voor een circulaire wereld, waar geen plek meer is voor verspilling van grondstoffen, voedsel en energie. Waar problematiek van fijnstof serieus genomen wordt. Een wereld waarin biodiversiteit weer versterkt wordt en klimaatadaptief handelen de norm is. De gemeente moet hierbij een voorbeeldfunctie op zich nemen. Maar we moeten ook onze inwoners en bedrijven stimuleren om hierin verantwoordelijkheid te nemen. Verleiden werkt beter dan dwingen. Deze transformatie leent zich bij uitstek voor onze strategie om waar mogelijk via cofinanciering, werk met werk te maken en met creatieve combinaties onze ambities waar te maken.

Leefbare wereld achterlaten

We willen een leefbare wereld voor onze kinderen achterlaten. Om dat te bereiken zullen we alle mogelijkheden om te besparen op energie maximaal moeten benutten. Daarnaast moeten we vol inzetten op hernieuwbare energie: zon, wind, biomassa en waterstof. We kunnen niet kiezen voor één optie. We hebben alle opties nodig.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Duurzaamheid:

- Klimaatadaptatie en energietransitie
- Plattelandsvernieuwing
- Afval
- Milieu
- Riolering

Deze grote projecten dragen bij aan het programma Duurzaamheid:

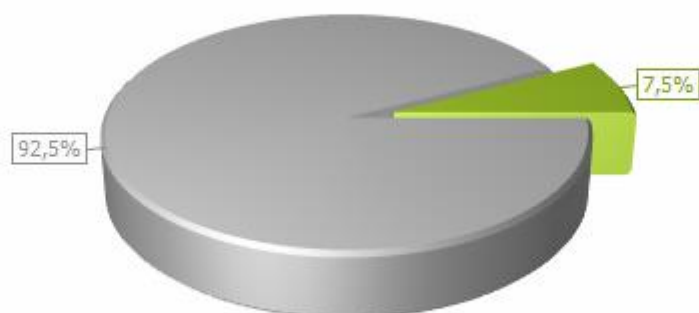
- Regionale Energiestrategie (RES)
- Greentech

Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Klimaatadaptatie en energietransitie	-524	-1.252	-878
Project Greentech	0	-50	0
Project Regionale Energie Strategie (RES)	-1.411	0	0
Plattelandsvernieuwing	-274	-301	-303
Afval	642	0	0
Riolering	148	0	0
Milieu	-879	-1.019	-1.069
Totaal saldo	-2.298	-2.622	-2.250

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

Begrote lasten van dit programma

Klimaatadaptatie en energietransitie

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel en Maruška Lestrade-Brouwer

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Uitvoeren wettelijke taken duurzaamheid en klimaatadaptatie
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid 2017-2022 uitvoeren

Beleidsprogramma

- Duurzaam gedrag wordt beloond.
- Boxtel EnergieNeutraal in 2030: grootschalige hernieuwbare energie via zonne- en windparken, realisatie eerste tranche zonneparken en planvorming van mogelijk(e) windpark(-en). Daarmee wordt uitvoering gegeven aan de lokale resultaatverplichting binnen de RES NOB. Hierbij zijn ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijke meerwaarde voorwaarden: Boxtel moet er beter van worden en iedereen moet er van kunnen profiteren.
- Het vaststellen van een TransitieVisie Warmte, waarin staat welke wijken vóór 2030 van het aardgas af gaan en welk alternatief hiervoor voorzien wordt. Daarnaast wordt bepaald hoe wijken zich hier op voorbereiden door isolerende maatregelen en lage temperatuurverwarming. Hierbij zijn de RES doelen uitgangspunt, maar is het streven

om zo veel mogelijk woningen van het aardgas en op minimaal energielabel B te krijgen.

- GreenTech Park Brabant wordt samen met provincie, regio, onderwijs en bedrijfsleven verder ontwikkeld.
- De Duurzaamheidsagenda blijft onderlegger van onze ambitie en wordt geactualiseerd op basis van de Klimaatwet en de uitwerking ervan in het Klimaatakkoord. De uitvoering wordt breed opgepakt, waaronder de samenwerking binnen de regio aan de doelen van het Schone Lucht Akkoord.
- Klimaatadaptatie via acties van de gemeente, inwoners en bedrijven zijn belangrijk. Aan de hand van de klimaatstresstest worden met stakeholders risicodialogen gehouden en worden er gezamenlijke acties bepaald, die de gevolgen van klimaatverandering verminderen. Deze acties worden vastgesteld in een uitvoeringsagenda.
- Uitvoering regulier technisch beheer: de aspecten van duurzaamheid worden zo veel als mogelijk gebed in de concrete uitvoeringstaken en uitgangspunten binnen het technische beheer en onderhoud.
- Uitvoering Duurzaamheidsagenda.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:

Energietransitie:

Aansluiten bij RES monitoring voor wat betreft besparing en opwek van energie. In begroting 2020 waren geen indicatoren hiervoor opgenomen.

Klimaatadaptatie:

Aan de hand van uitvoeringsagenda zinvolle indicatoren ontwikkelen.

Dit kost het

Klimaatadaptatie en energietransitie	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	10	371	24
Lasten	716	1.623	901
Saldo voor bestemming x € 1.000	-706	-1.252	-878

Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	182	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	182	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-524	-1.252	-878

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Klimaatadaptatie en energietransitie	-1.252	-878	374

Ten opzichte van de begroting 2020 ontstaat in 2021 een lager nadeel van € 374.000. De oorzaak hiervan:

- Incidentele klimaatmiddelen begroting 2020 (decembercirculaire 2019): € 237.000
- Incidentele middelen 2020 (klimaatbestendige gemeente, Landschapstriënnale, verduurzaming): € 130.000
- Overige verschillen: € 7.000

Plattelandsvernieuwing

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Volgen van maatschappelijke ontwikkelingen en daarop inspelen met nieuw beleid;
- Faciliteren van initiatieven die een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied van Boxtel, waaronder stoppende bedrijven en initiatieven die zien op een duurzame agrarische bedrijfsvoering;
- Deelname aan landelijke en regionale werkgroepen op het gebied van landbouw en gezondheid;
- Stimuleren van vergroening van het buitengebied.

Beleidsprogramma

- Het Groene Woud blijft belangrijk voor Boxtel. De doorontwikkeling naar Van Gogh Nationaal Park biedt extra kansen voor natuur/landschap/biodiversiteit, economie en leefbaarheid.
- Mozaïek Dommelvallei (MD) is aanjager van watergerelateerde projecten zoals 'Boxtel Binnen de Bruggen' en Ecologische Verbinding Zone (EVZ) Groote Waterloop.
EVZ Groote Waterloop wordt ontwikkeld binnen een gezamenlijk EVZ-programma van Het Groene Woud, samen met waterschap De Dommel. Het gemeentelijk deel

wordt voor 75% gesubsidieerd vanuit Groen Ontwikkelfonds Brabant. In 2021 actualiseren we het ontwerp.

We voeren ook groen-blauwe nevenprojecten rond de Groote Waterloop uit, met 50% (provinciale) subsidie binnen de eerste fase Uitvoeringsprogramma MD.

- Biodiversiteit en vergroening in de stedelijke omgeving worden bevorderd.
- Boxtel realiseert extra natuur om biodiversiteit te stimuleren en CO2 terug te dringen en benut daarvoor cofinanciering (GOP, Groene Blauwe Stimuleringskamer).
- Boxtel zet in op een duurzaam buitengebied met agrarische sector, toerisme en recreatie en burgers. De Landschapstriënnale 2021 in Het Groene Woud is een gouden kans.
- Op De Kleine Aarde wordt verder gewerkt aan een plek waar burgers, ondernemers en (onderwijs) instellingen elkaar ontmoeten en werken aan een circulaire wereld.
- Ook op ruimtelijk terrein beschermen wij wat kwetsbaar is, zoals ons erfgoed en landschap.
- Landschapstriënnale gezamenlijk vorm geven. Beide gemeenten willen graag voortrekkersrol.

Corona ontwikkelingen en effecten

Wij verwachten buiten het uitstellen van de landschapstriënnale geen effecten vanwege de coronacrisis op de korte termijn. De langere termijn is op dit moment niet te voorspellen.

Nieuw beleid en ambities

Vanwege de warme sanering komen er meerdere aanvragen binnen voor herbestemming van agrarische bedrijfslocaties. De ambitie is om binnen de bestaande capaciteit te starten met een nieuw VAB beleid (Vrijkomende Agrarische Bebouwing).

Dit kost het

Plattelandsvernieuwing	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	2.614	0	0
Lasten	3.485	301	303
Saldo voor bestemming x € 1.000	-871	-301	-303

Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	598	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	598	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-274	-301	-303

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Plattelandsvernieuwing	-301	-303	-3

Geen afwijkingen.

Afval

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Advisering reinigingstaken en projecten: Los van het coalitieprogramma lopen verschillende eigen (inrichting)projecten die ook hun invulling behoeven voor een goede grondstoffeninzameling en het (beleidsmatig) schoon houden van de openbare ruimte. Doel: doorlopend.
- Uitvoering reinigingstaken en directe dienstverlening: los van het coalitieprogramma én beleidsadviesing Reiniging komen er veel uitvoeringstaken kijken bij ons grondstoffenplan en het adequaat reageren op meldingen in de openbare ruimte (inclusief containerbeheer). Hetzelfde geldt voor de vele burgerinitiatieven en de woningbouwopgave. Doel: Doorlopend.

Beleidsprogramma

- De aandacht verschuift van de inzameling van afvalstoffen naar de inzameling van grondstoffen. In 2019 is in de gemeente Boxtel 119 kilogram restafval per inwoner ingezameld. In 2017 was dit nog 127 kilogram en in 2016 143 kilogram per inwoner.
- Landelijk is in het Uitvoeringsprogramma Van Afval naar Grondstof - Huishoudelijk Afval (VANG-HHA) bepaald dat er in 2020 nog maar 100 kilogram restafval per inwoner per jaar dient te worden ingezameld. Dit willen wij bereiken door het wijzigen

van de frequentie van inzamelen in combinatie met omgekeerd inzamelen bij een aantal stapelbouwcomplexen.

- Hierbij wordt hoogfrequent huis-aan-huis GFT opgehaald, maar wordt het huishoudelijk restafval nog maar eenmaal per 4 weken ingezameld. De inwoners die bij de stapelbouwcomplexen wonen dienen de "reststoffen" (het kleine beetje restafval dat dan nog overblijft) weg te brengen naar centrale voorzieningen op korte loopafstand. Als uit de evaluatie blijkt dat dit omgekeerd inzamelen de gewenste resultaten oplevert, kan dit voor de hele gemeente ingevoerd worden.
- Op een 8-tal locaties wordt de bovengrondse verzamelcontainer voor restafval vervangen door een ondergrondse container. Daarnaast wordt mogelijk bij 2 of 3 nieuwbouw-locaties een ondergrondse container geplaatst.
- De afvalinzameling in Esch wordt ingevlochten in het Boxtels inzamelsysteem.
- Max. 100 kg afval per jaar per inwoner in 2020, 50 kilogram in 2022, 30 kilogram in 2025 en 5 kilogram in 2030 vanuit principe afval is grondstof.

Inzamelkosten (huis-aan-huis inzameling)

PMD

De kosten voor de inzameling PMD en daarbij behorende vergoeding vanuit het Afvalfonds zullen in de loop van 2020 wijzigen. Dit zorgt ervoor dat gemeenten op termijn minder financieel risico lopen.

GFT

Het contract voor de verwerking van GFT loopt af op 31 december 2020. Het is aannemelijk dat de verwerkingskosten voor deze afvalstroom gezien de huidige markt vanaf 2021 fors duurder gaan worden.

Algemeen

Het is verder te verwachten dat de verwerkingskosten voor de verschillende afvalstromen oplopen, terwijl de opbrengsten voor de recyclestromen blijven dalen. Een mogelijke aanstaande CO₂ heffing en/of mogelijke verdere verhoging van de Afvalstoffenheffing komt daar nog bij.

Corona ontwikkelingen en effecten

Inzameling

Corona heeft er voor gezorgd dat er meer afval is ingezameld en dat de routes toegenomen zijn. Ook heeft dit geleid tot een toename van afgekeurde PMD-zakken en illegaal aangeboden afval. Dit maakt echter wel dat 2020 geen representatief jaar is en de hoeveelheid ingezameld restafval hoger zal uitvallen dan in 2019 het geval was. Verwacht wordt dat dit uiteindelijk wel weer zal stabiliseren en dat de ingezette lijn alsnog m.b.t. vermindering van restafval en bevordering van de gescheiden inzameling van grondstoffen alsnog opgepakt kan worden.

Vorderingen

Het innen van gemeentelijke belastingen is voor alle belanghebbende, m.u.v. automatische incasso's, uitgesteld tot september 2020. Naast de reguliere aanvragen kwijtschelding is nog niet inzichtelijk of door het opstarten van het reguliere invorderingsproces het aantal aanvragen kwijtschelding toeneemt. Een verslechtering van de economische situatie van onze inwoners zal er toe leiden dat er meer beroep zal worden gedaan op het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen zoals afvalstof-, rioolheffing. De ontwikkelingen rondom

corona zijn onzeker waardoor de gevolgen niet inzichtelijk zijn te maken en slechts een aanname mogelijk is.

Nieuw beleid en ambities

2021 wordt een overgangsjaar waarin gekeken wordt of de ingezette wijzigingen het gewenste resultaat hebben. Van daaruit wordt bepaald wat de vervolgstappen dienen te zijn om in 2022 richting 50 kilogram restafval per inwoner per jaar te kunnen gaan.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021	Doel 2025
Hoeveelheid huishoudelijk restafval in kilogram per inwoner	119	125	100	30

Toelichting:

Verwacht wordt dat de hoeveelheid ingezameld restafval in 2020 onder invloed van corona hoger zal zijn. In 2021 en verder zal dit naar verwachting weer gestabiliseerd zijn.

Dit kost het

Afval	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	3.323	3.554	3.559
Lasten	2.681	3.554	3.559
Saldo voor bestemming x € 1.000	642	0	0

Resultaatbestemming

Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	642	0	0

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Afval	0	0	0

Geen financiële afwijkingen

Riolering

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Planmatig beheer

- We beheren en onderhouden het rioolstelsel het hele jaar volgens de wettelijke eisen. Hierdoor blijft de functionele werking gegarandeerd.
- We monitoren de hydraulische werking om wateroverlast te voorkomen.
- We controleren het jaar rond de kwaliteit van de riolering en de daarin opgenomen voorzieningen.
- Voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van maatregelen geschiedt volgens de vastgestelde uitvoeringsplanning van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP).
- Intake en behandeling van klachten/meldingen Openbare Ruimte.

Beleidsprogramma

- De aspecten van duurzaamheid worden zo veel als mogelijk ingebed in de concrete uitvoeringstaken en uitgangspunten binnen het geplande technisch rioolbeheer.

Binnen regio De Meierij werken 10 gemeenten, Brabant Water en twee waterschappen samen om ook dit onderwerp binnen het doelmatig waterbeheer te borgen.

- We geven inwoners de mogelijkheid om te kiezen voor afkoppeling van de regenwaterafvoer en brengen samen met waterschappen in kaart welke stimuleringsmaatregelen we daar tegenover kunnen stellen.

Corona ontwikkelingen en effecten

Vorderingen

Voor onze inwoners geldt dat bij inkomensdaling kwijtschelding en niet inbaar zijn van vorderingen zal toenemen.

Naar verwachting zullen steeds meer bedrijven in liquiditeitsproblemen komen of zelfs failliet gaan. Dit betekent dat, ook al valt belastingen onder preferente vorderingen, een deel van de opgelegde aanslagen niet inbaar zal zijn.

Het innen van gemeentelijke belastingen is voor alle belanghebbende, m.u.v. automatische incasso's, uitgesteld tot september 2020. Naast de reguliere aanvragen kwijtschelding is nog niet inzichtelijk of door het opstarten van het reguliere invorderingsproces het aantal aanvragen kwijtschelding toeneemt. Een verslechtering van de economische situatie van onze inwoners zal er toe leiden dat er meer beroep zal worden gedaan op het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen zoals afvalstof-, rioolheffing. De ontwikkelingen rondom corona zijn onzeker waardoor de gevolgen niet inzichtelijk zijn te maken en slechts een aanname mogelijk is.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Totaal aantal kilometer riolering	275	278	280
Aantal meldingen van wateroverlast	46	60	45
Aantal klachten aansluiting	9	8	7
Rioolheffing meerpersoons	171	176	pm

Toelichting:

De verwachting voor 2020 qua meldingen wateroverlast zullen naar verwachting hoger uitvallen, dit heeft te maken met de extreme buien welke vaker voorkomen.

Dit kost het

Riolering	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	3.031	13.412	3.256
Lasten	2.883	13.412	3.256
Saldo voor bestemming x € 1.000	148	0	0

Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	148	0	0

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Riolering	0	0	0

Binnen het product riolering is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid. Afwijkingen worden opgevangen door stortingen c.q. onttrekkingen in de voorziening riolering.

De begroting 2021 is gebaseerd op het huidige vGRP 2020-2024.

Het verschil tussen de begroting 2019 en 2020 komt met name door het opheffen van een tweetal voorzieningen per 1-1-2020, waarbij het saldo toegevoegd wordt aan de bestaande egalisatievoorziening riolering Dit is conform het raadsbesluit over het vGRP 2020-2024.

Milieu

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We geven invulling aan de agenda voor de ondergrond die in 2018/2019 is opgesteld.
- We ondersteunen de verduurzaming van de agrarische sector.
- We faciliteren stoppende bedrijven in het buitengebied in hun keuze voor de toekomst.
- We toetsen ruimtelijke ontwikkelingen op externe veiligheid, geluid, bodem, luchtkwaliteit en bedrijven en milieuzonering.
- Woningen die in aanmerking komen voor geluidsmaatregelen vanwege gemeentelijke wegen, krijgen hiervoor een concreet voorstel.
- Op basis van de evaluatie van het luchtkwaliteitsplan en het Schone Lucht Akkoord benutten we de kansen voor de verbetering van de luchtkwaliteit.
- Inzet op risicogericht toezicht bij bedrijven en projecten zoals Intensivering Toezicht Veehouderijen.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Aantal voorstellen geluidisolatie woningen *	0	0	50

Toelichting:

* dit betreft met name woningen aan de Baroniestraat, Breukelsestraat en Eindhovenseweg

Dit kost het

Milieu	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	139	25	0
Lasten	1.019	1.044	1.069
Saldo voor bestemming x € 1.000	-879	-1.019	-1.069

Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-879	-1.019	-1.069

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Milieu	-1.019	-1.069	-50

Het nadeel van € 50.000 (2021 ten opzichte van 2020) wordt veroorzaakt door:

- Een hogere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling ODBN € 25.000.
- Een dwangsom milieuhandhaving (als baat verwerkt in de begroting 2020, eenmalig) € 25.000.

Projecten programma Duurzaamheid

Onder het programma Duurzaamheid vallen de volgende projecten:

- Greentech
- Regionale Energie Strategie (RES)

Greentech

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer

Dit is het doel

Een bedrijventerrein gericht op duurzame en circulaire bedrijvigheid.

Dit gaan we dit jaar doen

- In 2021 starten we met de gebiedsgerichte ontwikkeling middels gebiedsdagen en willen samen met omwonenden, bedrijven, instellingen komen tot een gebiedsarrangement.
- De MER studie wordt begin 2021 afgerond, waarbij we tevens zicht hebben op de stikstofproblematiek en we in het 2e kwartaal 2021 starten met een concept voorontwerp bestemmingsplan.
- Het Biomassaplein wordt in 2021 geopend, nadat we zekerheid hebben over deelname aan het plein door bedrijven.
- Een Incubator (bedrijfsverzamelgebouw) wordt in 2021 door een investeerder gebouwd.
- De eerste bedrijven zullen zich eind 2021 vestigen op de beschikbare kavels.
- Onderzoek naar externe financiële middelen (vooral bedoeld om bedrijven te helpen met de startinvesteringen) zal begin 2021 gestart worden.

Regionale Energie Strategie (RES)

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit is het doel

De Regionale EnergieStrategie is een belangrijk onderdeel van het Klimaatakkoord. De gemeente Boxtel was tot 1 oktober 2020 bestuurlijk trekker van de Regionale EnergieStrategie NoordOost Brabant (RES NOB) en daarmee voorzitter van de stuurgroep. Vanaf dan neemt de burgemeester van Bernheze deze taak over. Naast de andere 29 regio's in Nederland dient NOB ook een voorlopig bod en een definitief bod aan te leveren, die samen opgeteld voldoen aan de landelijke opgave van 49% minder CO uitstoot in 2030. Het voorlopig bod moet per 1 oktober 2020 worden ingediend en op 1 juli 2021 het definitieve bod. De RES NOB ondersteunt de gemeenten bij hun eigen opgave om energie-neutraal te willen zijn.

Dit gaan we dit jaar doen

Voor het opstellen van het bod is een regionale projectorganisatie ingericht, waarvoor een subsidie aan de gemeente Boxtel, als regionaal kartrekker, is toegekend. De regionale projectorganisatie werkt nauw samen met de 16 gemeenten, 2 waterschappen, de provincie en Enexis. In 2021 gaan we de energietransitie verder vorm geven door zonnevelden te gunnen en de mogelijke locaties wind verder in te vullen.

Maatschappelijke ontwikkeling

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

Samen met inwoners kijken we hoe we mensen meer in hun kracht kunnen zetten. Is dit niet mogelijk? Dan proberen we ondersteuning te bieden via maatwerkoplossingen.

Op deze manier zorgen we met elkaar voor een prettig leefklimaat waar mensen zichzelf en hun talenten kunnen ontwikkelen.

Zó draagt dit programma bij aan Meewerkend Boxtel.

Dit is het doel

Iedereen doet mee

Topprioriteit voor ons is het sociale gezicht van Boxtel behouden, terwijl we doorgaan met de verandering van het sociaal domein. Uitgangspunt is en blijft dat niemand tussen wal en schip belandt. Daarbij hechten we veel waarde aan ideeën, inbreng van onze inwoners en inspiratie door hun initiatieven. Boxtel is er de afgelopen jaren in geslaagd haar hoofddoel te bereiken. Toch blijft de uitdaging groot om dit vol te houden.

Versterken van de sociale structuur

Binnen deze transformatie gaat het om verschuiving naar preventie en het voortdurend versterken van de sociale structuur rondom mensen en in de samenleving. Belangrijke elementen daarin zijn levensfasebewust beleid, inzet van mantelzorgers/vrijwilligers en een goede integratie van bevolkingsgroepen. Tot nu toe is een groot deel van de verandering op sociaal gebied regionaal ingevuld. Hier willen we meer regie op. Speerpunt daarbij is regionale inkoop voor een deel vervangen door lokale initiatieven. Zo zetten we onze inwoners in hun eigen kracht en krijgen ze regie op hun eigen leven. Ook kunnen ze meedoen in de samenleving, met of zonder ondersteuning.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Maatschappelijke Ontwikkeling:

- Maatschappelijk Werk
- Minderheden
- Jeugdzorg
- Wmo
- Inkomensvoorziening
- Participatie
- Volksgezondheid
- Onderwijs

Dit kost het

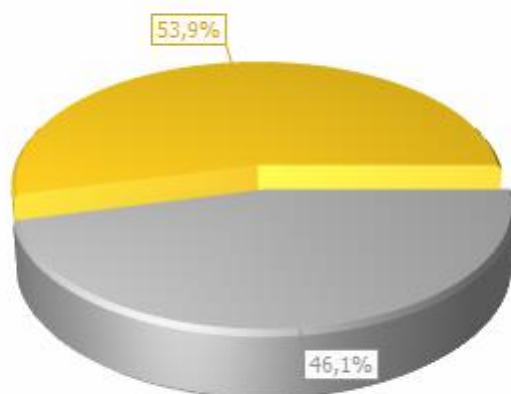
Saldo x € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Maatschappelijk werk	-1.441	-1.663	-1.570
Minderheden	-301	-406	-299
Jeugdzorg	-11.404	-11.507	-11.998
WMO	-7.997	-9.261	-9.466
Inkomensvoorziening	-3.720	-3.742	-3.774
Participatie	-10.008	-9.502	-9.198
Volksgezondheid	-1.039	-1.082	-1.181
Onderwijs	-3.392	-3.136	-3.283
Totaal saldo	-39.304	-40.297	-40.769

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

Begrote lasten van dit programma

Maatschappelijk werk

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer en Eric van den Broek

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers met acties op de uitvoeringsagenda's.
- We werken samen met onder meer ouderenorganisaties en professionele partners aan de doelstellingen uit de concept beleidsnotitie 'Samen Ouder Worden in Boxtel'. In 2021 wordt de notitie en de bijbehorende uitvoeringsagenda aan het college voorgelegd ter vaststelling.
- Samen met onder meer ouderenorganisaties en professionele partners verbeteren we de (welzijns)dagbesteding voor onze kwetsbare inwoners.

Beleidsprogramma

- Verder uitwerken levensfasebeleid met daarbinnen een agenda voor jeugd- en ouderenbeleid.
- Uitvoering geven aan het huidige Subsidiebeleid.
- Met de klankbordgroepen vrijwilligers en mantelzorgers de gemaakte actie- en ondersteuningsplannen uitvoeren en waar nodig actualiseren.

Corona ontwikkelingen en effecten

Als gevolg van de coronacrisis zijn de voorzieningen en ondersteuning vanuit de 0e en 1e lijn anders ingevuld dan wel stil komen liggen. De primaire partners hebben zich, in samenwerking met vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties, ingezet om (kwetsbare) inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen.

Dit heeft een positief effect gehad op de sociale cohesie. Een negatief effect is dat een aantal voorgenomen doelen en werkzaamheden doorschuift naar 2021.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:

De werkzaamheden voor het maatschappelijk werk worden uitgevoerd door onze professionele partners. De afspraken hierover worden vastgelegd in een maatschappelijke opdracht. De professionele partners geven hierover een verantwoording in hun jaarverslag. Omdat de jaarverslagen van onze professionele partners niet op tijd beschikbaar zijn voor het jaarverslag van de gemeente, nemen wij een gecomprimeerde verantwoording op in de rapportage Sociaal Domein.

Dit kost het

Maatschappelijk werk	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	4	4	4
Lasten	1.595	1.666	1.574
Saldo voor bestemming x € 1.000	-1.591	-1.663	-1.570
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	150	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	150	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-1.441	-1.663	-1.570

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Maatschappelijk werk	-1.663	-1.570	92

In 2020 zijn incidentele subsidies toegekend die vanaf 2021 vervallen. Daarnaast is er in 2020 een terugbetaling van een subsidie uit 2019 geweest als gevolg van een lagere subsidievaststelling ten opzichte van de subsidieverlening. Ook is er van 2019 naar 2020 een eenmalige overheveling van de middelen voor de uitvoeringsagenda ouderenzorg gedaan. Per saldo resulteert dit in lagere lasten in 2021 ten opzichte van 2020.

Minderheden

Verantwoordelijke(n): Eric van den Broek

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We bieden met de wooncorporaties huisvesting aan nieuwe statushouders om de wettelijke taakstelling te realiseren.
- We ondersteunen met diverse partners statushouders bij hun vestiging in de gemeente en om praktisch hun weg te vinden op diverse leefgebieden.
- We ondersteunen statushouders om actief mee te doen in de samenleving, waar mogelijk door betaald werk.
- We ondersteunen statushouders en andere migranten om de Nederlandse taal te leren, ook vanwege de Wet Taaleis. Dit doen we vanuit het Taalhuis. Vanaf 1 juli 2021 valt de Wet inburgering onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.
- We bieden deze ondersteuning vanuit een 'dedicated team' van interne en externe partners. Ook werken we actief samen met andere regiogemeenten en maken gebruik van de regionale trajecten van Agrifood Capital voor statushouders.

Beleidsprogramma

- Opvang en integratie statushouders.
- Uitvoering Wet inburgering.

- Uitvoering gegeven aan de invlechting van Esch in Boxtel voor deze doelgroep: vanaf 2021.

Corona ontwikkelingen en effecten

We verwachten dat het moeilijker wordt om statushouders naar betaald werk te begeleiden en stageplekken te vinden. Bij een zwakkere arbeidsmarkt verslechtert de concurrentiepositie van kwetsbare groepen, zoals statushouders, ten opzichte van andere werkzoekenden. We hebben extra aandacht voor (om)scholing en toeleiding naar krapteberoepen.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Taakstelling huisvesting statushouders	Taakstelling : 14 Realisatie: 10	Taakstelling: 26 (incl. achterstand) Verwachte realisatie: 26	Publiceert Rijk najaar 2020 en voorjaar 2021.
Statushouders uitgestroomd uit de uitkering	18	15	15
Participatiegraad statushouders met een uitkering (%)*	LMA: 7% GMA: 57% HMA: 25%	LMA: 12% GMA: 66% HMA: 22%	LMA: 10% GMA: 60% HMA: 22%

Toelichting:

*) Participatiegraad

Laag maatschappelijk actief (LMA): geïsoleerd leven / sociale contacten buitenshuis.

Gemiddeld maatschappelijk actief (GMA): deelname georganiseerde activiteiten, onbetaald werk.

Hoog maatschappelijk actief (HMA): betaald werk (met ondersteuning).

Dit kost het

Minderheden	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	0	0	0
Lasten	301	406	299
Saldo voor bestemming x € 1.000	-301	-406	-299
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-301	-406	-299

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Minderheden	-406	-299	107

In 2020 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de invoering van de nieuwe Wet inburgering die ingaat per 1 juli 2021 (€ 80.000).

In 2020 is de incidentele doeluitkering voor maatschappelijke begeleiding toegevoegd aan het budget voor minderheden (€ 36.000).

De overige afwijkingen worden veroorzaakt door toerekening van de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij.

Jeugdzorg

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

We geven uitvoering aan de Jeugdwet.

Landelijk:

- we volgen landelijke ontwikkelingen op het gebied van de Jeugdwet zoals de invoering van het woonplaatsbeginsel per 2022 en de invoering van het nieuwe objectieve verdeelmodel per 2022.

Regionaal:

- het regionale beleidsteam jeugdhulp geeft uitvoering aan activiteiten en beleidsprojecten op het gebied van specialistische jeugdhulp (iedere gemeente levert na rato capaciteit);
- de voorbereidingen voor de inkoop per 2022 worden getroffen door de inkooporganisatie in samenwerking met o.a. zorgaanbieders en de toegang. We gaan vanaf 2021 werken met een productenboek.

Lokaal:

- we treffen voorbereidingen binnen onze eigen organisatie voor de nieuwe inkoop 2021 en 2022 (fasegewijs). Een belangrijk onderdeel hierbij is de toegang voorbereiden op de nieuwe werkwijze. We kijken opnieuw naar de taken van de consulenten en hierbij is specifieke aandacht voor Sociale Netwerkversterking (SNV) en het leveren van basiszorg.

- we treffen voorbereidingen voor de invoering van het woonplaatsbeginsel per 2022;
- we geven uitvoering aan de bezuinigingsmaatregelen jeugdhulp als onderdeel van het totaalpakket van bezuinigingsmaatregelen voor het Sociaal Domein.

Uitvoering geven aan het huidige Jongerenwerk.

We geven uitvoering aan de Notitie Jongerenwerk uit 2017 waarbij we erop koersen om het jongerenwerk integraal aan te sturen.

Beleidsprogramma

- Uitvoering gegeven aan de ontvlechting Haaren sociaal domein; invlechting Esch in Boxtel. Dit is ook van toepassing op de andere producten van het programma maatschappelijke ontwikkeling.
- Uitvoering geven aan het huidige Jongerenwerk.
- Beleid en uitvoering Jeugdwet.

Corona ontwikkelingen en effecten

We verwachten in 2021 geen nieuwe of andere effecten voor beleid en/of uitvoering voor het onderdeel jeugdhulp dan tot op heden signaleerd en gecommuniceerd (zoals uitstel van de nieuwe inkoop).

Nieuw beleid en ambities

Per 2021 (fase 1) en per 2022 (fase 2) gaan we werken met een nieuwe inkoopssystematiek voor jeugdhulp binnen de regio Noordoost Brabant. Door de coronacrisis is de nieuwe inkoop uitgesteld van 2021 naar 2022. Enkele elementen van de nieuwe inkoop worden per 2021 al ingevoerd.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Activiteiten B-Town	2800	1400	2800
Jongerenacademie	29	14	25
Activiteiten R-Newt 2018	56	56	56
Overlastmeldingen	15	10	15

Toelichting:

De indicatoren voor jeugdhulp zijn opgenomen in de halfjaarlijkse rapportage Sociaal Domein. De raad ontvangt deze rapportage via een raadsinformatiebrief.

De uitstroom binnen de Jongerenacademie 2019 29 jongeren succesvol begeleid naar opleiding, werk en/of zorg. De coronacrisis met de daarmee gepaard gaande sluiting van de scholen betekende dat er minder jongeren doorverwezen werden naar de Jongerenacademie, waardoor de verwachting voor 2020 lager komt te liggen.

B-Town organiseert wekelijks 2 x B-Chill, 2 x Huiswerkkamer, 1 x Plug & Play, 1 Studentenavond, 1 x Sport, voor in totaal 28,5 uur aan activiteiten.

De jongerenwerkers van R-Newt hebben 56 locaties in beeld verspreid over de gemeente. Zij hebben die locaties 638 keer bezocht.

Dit kost het

Jeugdzorg	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	22	22	2
Lasten	11.769	11.529	12.000
Saldo voor bestemming x € 1.000	-11.747	-11.507	-11.998
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	343	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	343	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-11.404	-11.507	-11.998

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Jeugdzorg	-11.507	-11.998	-491

Het totale verschil ten opzichte van begroting 2020 bedraagt een toename van € 491.000. Dit verschil wordt veroorzaakt door een positief verschil op jeugd & jongerenwerk (lager budget B-town en jongerenacademie van € 150.600) en een negatief verschil op jeugdzorg. De reden hiervoor is de nieuwe regionale verdeling als gevolg van herindeling gemeente Haaren en toegenomen regionale uitvoeringskosten (totaal toename € 628.900). Hierin zijn de kosten voor jeugdzorg voor de kern Esch nog niet opgenomen.

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We bereiden in de regio Meierij de nieuwe inkoop 2022 e.v. voor van Wmo specialistische hulp: individuele begeleiding, groepsbegeleiding, kortdurend verblijf en dagbesteding.
- We bereiden in de regio Meierij en Bommelerwaard de nieuwe inkoop 2022 e.v. voor van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
- We geven uitvoering aan het regionale Uitvoeringsprogramma beschermd wonen en maatschappelijk opvang (2020-2023) zoals een integrale aanpak preventie GGZ/VZ, toegang tot en transformatie van de maatschappelijke opvang, regionalisering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang en de doordecentralisatie van de budgetten voor beschermd wonen.
- We voeren het Wmo maatregelenpakket bezuinigingen sociaal domein uit, voor beheersing en terugdringen van de tekorten.

Beleidsprogramma

- Beleid en uitvoering Wet maatschappelijke ondersteuning.

Corona ontwikkelingen en effecten

We kunnen op dit moment nog niet vaststellen of en welk effect de coronacrisis heeft op het Wmo beleid en - gebruik.

Nieuw beleid en ambities

Regionale en lokale ontwikkelingen

- Het aantal cliënten en indicaties voor Specialistische Hulp (begeleiding) neemt nog steeds toe. Dit leidt tot hogere uitgaven; het regionaal budgettair kader 2021 is niet sluitend.
- De uitname Wet Langdurige Zorg (Wlz) per 2021 zorgt voor een groot financieel risico in de begroting BW/MO regio Meierij en Bommelerwaard. Voor het Uitvoeringsprogramma BW/MO moet mogelijk een beroep worden gedaan op de regionale reserves of regiogemeenten moeten vanaf 2021 uit lokale middelen bijdragen aan het programma.
- In een samenwerkingsverband zoals de regio Meierij is Boxtel één van de zes gemeenten. Dat heeft consequenties voor de lokale ambtelijke en bestuurlijke invloed. Ten aanzien van de uitgaven op perceel 1 was eind 2018 bekend dat de regionale solidariteit per 2020 werd losgelaten. Boxtel heeft in 2018-2019 onderzocht op welke wijze zij uit de regionale samenwerking kon stappen. Juist in die periode heeft de regio besloten de solidariteit los te laten. 2020 is het laatste (overgangs)jaar dat deze activiteiten nog (volledig) vanuit regionale middelen wordt gefinancierd. Er is in gevallen nog niet besloten wat de regionale verdeling is. Op alle onderdelen moet het college nog een besluit nemen.
- In 2020 maakt het college keuzes voor maatregelen om de lokale uitgaven op de Wmo terug te dringen en te beheersen. De uitvoering van deze maatregelen start in 2021.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
aantal cliënten Wmo	1941	2077	2344
% cliënten met 1- 2 voorzieningen	91%	92%	93%

Toelichting:

De prognose voor autonome groei bedraagt voor 2020 6,5% en voor 2021 7%.

Prognose van effect van maatregelenpakket 2021: -2%

Hierbij is nog geen rekening gehouden met het effect van invlechting Esch bij Boxtel.

Dit kost het

WMO	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	255	194	194
Lasten	8.697	9.455	9.659
Saldo voor bestemming x € 1.000	-8.442	-9.261	-9.466
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	445	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	445	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-7.997	-9.261	-9.466

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
WMO	-9.261	-9.466	-205

De budgetten voor 2020 voor de huishoudelijke hulp zijn geïndexeerd conform vastgelegde afspraken met de zorgaanbieders (-€ 84.000).

Voor 2021 is het budget van de specialistisch hulp (inclusief bemoeizorg) bijgesteld op basis van prijs- en volumeontwikkeling (-€ 180.000).

In 2020 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor het koplopers traject cliëntondersteuning (€ 79.000).

De overige afwijkingen worden vooral veroorzaakt door toerekening van de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij.

Inkomensvoorziening

Verantwoordelijke(n): Eric van den Broek

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Rechtmatig verstrekken van uitkeringen.
- Preventie en netwerkversterking ter voorkoming dat mensen in de schuldhulpverlening komen of onder de armoede grens terecht komen.

Beleidsprogramma

- Intensieve voortzetting van het vastgestelde armoedebeleid. We richten ons vooral op begeleiding van jongeren en de focus ligt op speciale groepen als laaggeletterden, kinderen, allochtonen en statushouders.

Corona ontwikkelingen en effecten

- We schatten in dat het aantal uitkeringen op basis van de Participatiewet in 2021 geleidelijk zal toenemen met 40 (in vergelijking met standcijfer 1-7-2020, dat is 392).
- Het is nog niet duidelijk of het Rijk het BUIG-budget gaat verhogen omdat alle gemeenten een hogere instroom in de Participatiewet verwachten.

Nieuw beleid en ambities

- We verhogen de inzet van de sociaal rechercheur. Gebleken is dat door een hogere inzet er ook een hoger terugverdieneffect is.
- Met ingang van 1 januari 2021 wijzigt de Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening en wordt vroegsignalering een wettelijke taak van de gemeente. Komend jaar geven we in de vorm van een pilot hier invulling aan.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Aantal opgelegde boetes vanwege schending inlichtingenplicht	15	10	15
Aantal uitkeringen Participatiewet excl. Bbz	384	396	424
Aantal uitkeringen loaw / loaz	40	42	45

Dit kost het

Inkomensvoorziening	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	6.578	6.744	6.744
Lasten	10.626	10.486	10.518
Saldo voor bestemming x € 1.000	-4.048	-3.742	-3.774
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	328	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	328	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-3.720	-3.742	-3.774

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Inkomensvoorziening	-3.742	-3.774	-33

Vanaf 2021 is het budget voor schuldhulpverlening hoger. De gemeente geeft uitvoering aan de nieuwe wettelijke taak vroegsignalering (-€ 8.000).

In 2021 is het geoormerkte budget voor armoedebestrijding hoger dan in 2020. In 2020 is dit budget incidenteel verlaagd (-€ 11.000).

De overige afwijkingen worden veroorzaakt door toerekening van de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij, voorzieningen en indexering van de budgetten.

Participatie

Verantwoordelijke(n): Eric van den Broek

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We plaatsen de doelgroep met een loonwaarde tot 30% Wettelijk Minimum Loon zo veel mogelijk op dagbesteding en ontwikkelgerichte arbeidsmatige dagbesteding (OAD). De OAD is de overgang van een Wmo- naar participatie-activiteit.
- We zetten de doelgroep met een loonwaarde tussen 30% en 80% Wettelijk Minimum Loon in hun kracht door ze aan werk te helpen via WSD of eventuele andere partners.
- We geven de doelgroep met een loonwaarde van 80% tot 100% Wettelijk Minimum Loon indien nodig geringe ondersteuning voor een effectieve toeleiding naar werk (omdat ze meer zelfredzaam zijn).
- We laten meer klanten doorstromen naar een reguliere werkgever via de weg van instroom-doorstroom-uitstroom.
- We werken mee aan gezamenlijke acties vanuit de Arbeidsmarktregio Noordoost Brabant die binnen ons beleid passen.
- We streven op basis van bestaand beleid en nieuwe werkafspraken met WSD en de regionale arbeidsmarkt naar een zo groot mogelijke uitstroom uit uitkeringen.
- We streven met de andere WSD-gemeenten minimaal naar een zogenaamd break-even scenario.

Beleidsprogramma

- Beleid en uitvoering Participatiewet.
- Uitvoering Participatiewet met meer nadruk op concrete projecten om mensen aan de slag te krijgen door uitstroom naar regulier werk en het meetbaar maken van terugverdieneffecten.
- Een actieve rol nemen bij de omvorming van WSD vanuit de ingezette pilot "3D Ketensamenwerking".

Corona ontwikkelingen en effecten

- Vanwege de coronacrisis verwachten we een toename van het aantal uitkeringsgerechtigden van 40. Afhankelijk tot welke doelgroep ze horen met hun loonwaarde krijgen deze cliënten de ondersteuning die ze nodig hebben om weer uit te stromen.

Nieuw beleid en ambities

- In het kader van de doorontwikkeling WSD sluiten we in het eerste kwartaal 2021 een nieuw contract af met WSD. Dit intensificeert de samenwerking met WSD wat leidt tot meer doorstroom en uitstroom.
- We passen een nieuwe werkwijze m.b.t. werkdiagnose toe in alle wijkteams om meer en snellere uitstroom richting werk te realiseren.
- De inzet van een nieuwe werkmakelaar bevordert de uitstroom.
- In het kader van de bezuinigingen zetten we geen loonkostensubsidie meer in bij niet-uitkeringsgerechtigden tenzij het jongeren betreft of personen die tot de doelgroep van de banenafspraken horen conform regionale afspraken hierover.
- Een eerste dienstverband met loonkostensubsidie duurt 1 jaar in plaats van 2 jaar.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Aantal klanten met een lopend traject	405	415	435
Aantal reguliere werkgevers aan wie loonkostensubsidie wordt verstrekt t.b.v. een werknemer	29	30	35
Uitstroom uit de uitkering naar werk	48	50	60

Dit kost het

Participatie	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	6	0	0
Lasten	10.097	9.502	9.198
Saldo voor bestemming x € 1.000	-10.091	-9.502	-9.198
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	82	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	82	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-10.008	-9.502	-9.198

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Participatie	-9.502	-9.198	304

Het budget vanuit het rijk (ministerie SZW) voor de uitvoering van de WSW wordt jaarlijks lager door afbouw van deze regeling. De rijksbijdrage die aan de WSD wordt doorbetaald, is dus lager dan in 2020 (€ 325.000).

De budgetten vanuit het rijk (ministerie SZW) voor re-integratie van de doelgroep in de participatie wet neemt jaarlijks toe en wordt ingezet voor de doelgroep van de participatie wet (-€ 19.000).

De overige afwijkingen worden veroorzaakt door toerekening van de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij.

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We voeren de Wet Publieke Gezondheid uit.
- We maken hierover afspraken met de GGD.

Beleidsprogramma

Volksgezondheid(sbeleid) wordt steeds belangrijker in relatie met de Omgevingswet. In de verdere inbedding van de Omgevingswet is aandacht voor Volksgezondheid.

Corona ontwikkelingen en effecten

De impact van de coronacrisis op de financiën van de GGD is nog niet duidelijk. Er zijn extra kosten gemaakt, voor de dekking hiervan is de GGD in gesprek met de minister van VWS. 2 oktober 2020 is er een extra vergadering van het AB van de GGD over de effecten van de coronacrisis op de financiën van de GGD.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:

De GGD doet onderzoek naar de gezondheid van inwoners. Dit doen zij in twee onderzoeken:

1. gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen;
2. gezondheidsmonitor jeugd.

Deze onderzoeken worden 1 keer per 4 jaar uitgevoerd. De resultaten zijn te vinden op de website www.brabantscan.nl.

Omdat deze onderzoeken 1 keer per 4 jaar worden uitgevoerd zijn deze niet opgenomen als indicator.

Dit kost het

Volksgezondheid	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	10	0	0
Lasten	1.049	1.082	1.181
Saldo voor bestemming x € 1.000	-1.039	-1.082	-1.181
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-1.039	-1.082	-1.181

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Volksgezondheid	-1.082	-1.181	-99

De bijdrage aan de GGD is gestegen vanwege van een hogere bijdrage per inwoner en een stijging van het aantal inwoners door de toevoeging van Esch.

Onderwijs

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We geven uitvoering aan de Leerplichtwet 1969 en de RMC-wet
- We geven uitvoering aan de Verordening Leerlingenvervoer.
- We geven uitvoering aan de Wet Kinderopvang (toezicht en handhaving).
- We geven uitvoering aan de Lokale Educatieve Agenda 2019-2023 (LEA)
- We bestrijden laaggeletterdheid.
- We geven uitvoering aan Voor- en Vroegschoolse Educatie

Beleidsprogramma

- Inzet op 'derde domein jeugd' door na school activiteiten aan te bieden en zo jongeren te stimuleren hun talenten te ontwikkelen.
- Opzetten van wijkzorgservicecentra en wijkleerbedrijven. MBO-stagiaires gaan hand- en spandiensten verrichten in de wijken, waar vooral kwetsbare ouderen profijt van hebben.
- We bestrijden laaggeletterdheid door inwoners vanuit het Taalhuis te helpen om hun taal-, reken- en/of digivaardigheden te versterken.
- We voeren het Mantelzorgbeleid uit.
- We voeren het Leerplichtbeleid uit.

- We voeren het Leerlingenvervoerbeleid uit.
- We voeren het beleid Passend onderwijs uit.
- We voeren het beleid rondom de Wet Kinderopvang uit.
- We voeren het beleid Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) uit.
- We voeren de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) uit.

Corona ontwikkelingen en effecten

In 2020 heeft de coronacrisis veel invloed gehad op onze partners in het onderwijs en de kinderopvang. Het regelen van de noodopvang en het langzaam opengaan van de scholen heeft veel inzet gevraagd.

Nieuw beleid en ambities

Binnen het VVE-beleid spelen de volgende ontwikkelingen:

- Vanaf 1 augustus 2020 is het wijzigingsbesluit urenuitbreiding voorschoolse educatie van kracht gegaan. In 2021 gaan we samen met de VVE partners verder in op de kwaliteit van de VVE. Met ingang van 1 januari 2022 moet een VVE- aanbieder pedagogische beleidsmedewerkers (HBO) inzetten ter verhoging van de kwaliteit.
- In samenwerking met de GGD en het onderwijs bekijken we of een relatie gelegd kan worden tussen beleid/toeleiding VVE en beleid/toeleiding SMI (Sociaal Medisch Indicatie) en bijzondere bijstand.
- We monitoren (nog meer) op bereik- en non bereik van de (VVE) kinderen in de voorschoolse voorzieningen/kinderopvang. De bedoeling is dat in 2021 alle peuters binnen de gemeente gebruik maken van een voorschoolse voorziening of een kinderopvangaanbod hebben gekregen.

LEA: Samen met de LEA- partners nemen we de doelstellingen en de lokale projecten onder de loep in vergelijking met de wettelijke taken. De inspectie, OCW en SZW zijn in overleg over de aanbeveling van de inspectie voor een meer integrale vorm van toezicht op de wettelijke taken van gemeenten rondom onderwijsachterstandenbeleid (VVE en LEA) en toezicht en handhaving daarop.

Plan voor het onderwijs/Onderwijshuisvesting: In het OOGO van 25 september is geconcludeerd dat er geen consensus bij de basisschoolbesturen is voor het vaststellen van het IHP (Integraal Huisvestings Plan). In overeenstemming is besloten tot het opleveren van een richtinggevend Koersdocument. De twee huisvestingsaanvragen van schoolbestuur Talentis worden nu behandeld volgens de criteria van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Boxtel. Een voorgenomen wetswijziging verplicht de gemeente binnen afzienbare tijd alsnog tot het opstellen van een IHP. De voorgenomen huisvestingsaanvraag voor de basisschool in Esch is met de gemeente Haaren in behandeling. Boxtel ondersteunt het onderwijs. Bijvoorbeeld door Stichting Brede Scholen Boxtel (BSB) in staat te stellen haar programma uit te voeren. Komende periode stuurt de BSB aan op een sterkere verbinding met het voortgezet onderwijs.

Leerlingenvervoer: een nieuwe, geactualiseerde verordening Leerlingenvervoer wordt in Q1 2021 vastgesteld.

Leerplicht/RMC: In verband met de opsplitsing van de gemeente Haaren per 01-01-2021 wordt een nieuwe kostenverdeling tussen de gemeenten Boxtel, Sint-Michielsgestel en Vught opgesteld voor het RTL.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Aantal leerlingen met vervoersbeschikking	115	115	110

Toelichting:

Informatie en cijfers over bereik VVE en toezicht en handhaving kinderopvang vermelden we in de jaarlijkse verantwoording (ter besluitvorming in het college en ter info voor de raad).

Dit kost het

Onderwijs	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	876	1.552	1.142
Lasten	4.563	4.976	4.666
Saldo voor bestemming x € 1.000	-3.687	-3.424	-3.524
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	325	319	271
Storting in reserves	30	30	30
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	295	289	241
Saldo na bestemming x € 1.000	-3.392	-3.136	-3.283

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Onderwijs	-3.136	-3.283	-148

De totale lasten van het product onderwijs zijn in 2021 gestegen ten opzichte van het vorige jaar. In de begroting 2020 staat een opbrengst geraamd vanuit de verkoop van het pand Kerkstraat 1-3. Er wordt rekening gehouden met een opbrengst van € 410.000. Op kapitaallasten ontstaat in 2021 een voordeel ten opzichte van de begroting 2020. Dit voordeel, aangevuld met andere exploitatieontwikkelingen, bedraagt ongeveer € 260.000. Per saldo resteert een nadeel van € 148.000.

Leefomgeving

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

Boxtel is trots op haar unieke woon- en leefomgeving centraal in het Groene Woud. De doorontwikkeling tot het Van Gogh Nationaal Park ondersteunen wij van harte.

We zijn ons erg bewust van het feit dat we onze leefomgeving moeten aanpassen aan de veranderde behoeften. Het gaat bijvoorbeeld om:

- duurzame energiebronnen;
- duurzame woningbouw;
- een verantwoord gebruik van grondstoffen;
- een aanpassing van het woningbestand aan de veranderde bevolkingssamenstelling
- het faciliteren van nieuwe vormen van mobiliteit;
- een aanpassing van de winkelstraten zoals ze nu zijn.
- duurzame landbouw
- de noodzaak om onze dorpen en het buitengebied klimaatbestendig te maken.

Daarnaast wil de gemeente ook meewerken aan initiatieven van bewoners en ondernemers. We stimuleren bewoners, bedrijven, instellingen en organisaties om het beste uit zichzelf te halen en bij te dragen aan een duurzame leefomgeving. We kijken niet alleen naar mogelijkheden binnen onze eigen gemeente, maar sluiten ook aan bij ontwikkelingen en initiatieven in de regio. Denk bijvoorbeeld aan Brainport en AgriFood Capital.

De ontwikkeling van onze gemeenschap geven we vorm op een positieve manier samen met inwoners en ondernemers. Dit maakt onze gemeente een prettige gemeente om te wonen, werken en recreëren.

Zó draagt dit programma bij aan meewerkend boxtel.

Dit is het doel

Het programma Leefomgeving draagt bij aan de doelstellingen van een breder maatschappelijk terrein. Het gaat niet alleen om de inrichting van de fysieke leefomgeving, maar om het faciliteren van alle maatschappelijke ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn de economische groei en het meewerkend bestuur. Het programma maakt de wensen van vandaag mogelijk. Ook houden we rekening met wensen in de toekomst.

Voldoende woningen

Afgelopen periode is er al veel werk verzet om tegemoet te komen aan de groeiende en veranderende woonbehoeften. Het is belangrijk dat we starten met de uitvoering van de ontwikkelde concepten en bestemmingsplannen. We maken nieuwe woonconcepten als dit mogelijk is.

Aanpassing van de infrastructuur

Er is een aanpassing van de infrastructuur nodig. Dit komt door de groei van de kernen en de sluiting van de dubbele overweg. We werken hier al hard aan en we gaan hier mee door. We hebben een plan van aanpak opgesteld voor het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer. Nu beginnen we met het nieuwe Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan, Move'31. Een van de grote opdrachten daarin is de actualisatie van de hoofdwegenstructuur, met als belangrijkste de verbinding N618-A2. We zoeken actief naar cofinanciering en werk met werk maken.

Bescherming ecologisch gebied

Het Van Gogh Nationaal Park ligt tussen natuurgebieden en cultuurhistorisch waardevol gebied. Het Duits lijntje is een cultuurhistorisch interessante verbinding. Deze ecologische verbindingsszone verdient bescherming. De verbindingsszone ligt namelijk ten oosten van de A2. Vanuit de gemeente Meierijstad is de wens naar een fietsroute op hun gebied. We onderzoeken of we een verbinding kunnen leggen, met behoud van de ecologische waarden.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Leefomgeving:

- Volkshuisvesting
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Grondexploitaties
- Beheer onroerend goed
- Groenbeheer
- Beheer openbare ruimte
- Verkeersmaatregelen
- Parkeren
- Begraafplaatsen

Dit grote project draagt bij aan het programma Leefomgeving:

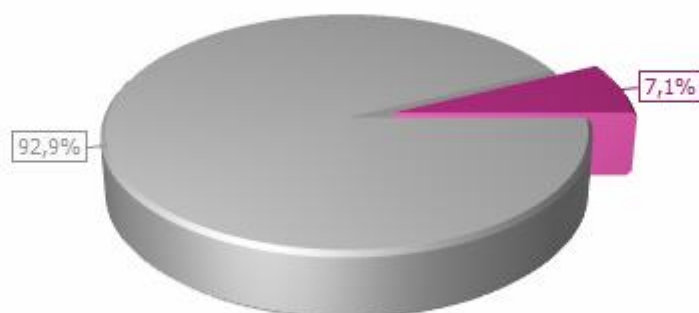
- Omgevingswet (over alle producten en diensten heen)
- Boxtel Binnen de Bruggen
- Move '31
- Boxtel bouwt
- Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS)

Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Volkshuisvesting	-173	-149	-167
Ruimtelijke ontwikkeling	-1.388	-1.471	-1.043
Grondexploitaties	-376	-266	-106
Beheer onroerend goed	-294	292	-182
Groenbeheer	-2.450	-2.432	-2.444
Beheer openbare ruimte	-4.421	-4.832	-4.839
Verkeersmaatregelen	-1.123	-1.429	-1.141
Parkeren	-103	101	102
Begraafplaatsen	-31	-11	-13
Totaal saldo	-10.358	-10.197	-9.833

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

Begrote lasten van dit programma

Volkshuisvesting

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We werken aan de uitvoering van het beleidsprogramma.
- We leveren bijdragen aan de ontwikkeling van ruimtelijke plannen door de bouw van voldoende woningen voor de doelgroepen uit het beleid te stimuleren.
- We maken prestatieafspraken met de woningbouwcorporaties en monitoren deze gezamenlijk.
- Huisvesting van bijzondere doelgroepen valt onder onze kerntaken. We geven ruimte aan nieuwe initiatieven, zoeken de samenwerking op met partners en maken beleid rondom deze thema's.
- We nemen regionaal deel aan ambtelijke en bestuurlijke overleggen van Brabant NoordOost. We geven invulling aan de belangrijkste thema's uit het Regionaal perspectief Wonen. Daarnaast zijn we kartrekker van het thema sociale- en middeldure huur.

Beleidsprogramma

- Innovatieve, duurzame woonvormen worden gestimuleerd.
- Realiseren voldoende sociale en middeldure huurwoningen; bouwen voor senioren, starters en kleine huishoudens; opstellen streefprogramma; opstellen woonagenda; ruimte bieden aan particuliere initiatieven; zorg voor huisvesting van arbeidsmigranten; project wonen en zorg; regionale afstemming woningbouwprogramma's.

Corona ontwikkelingen en effecten

- De coronacrisis heeft tot op heden geen directe gevolgen op de uitvoering van de beleidsdoelstellingen en beleidsprogramma's volkshuisvesting.
- Mogelijk heeft de coronacrisis invloed op de woningmarkt. Verkoop van bestaande woningen wordt mogelijk bemoeilijkt (en dus doorstroming), nieuwbouw van woningen loopt mogelijk vertraging op (vertraging in de bouwsector) en voor nieuwe verhuur van woningen gelden nieuwe regels. Mogelijk worden verkoopprijzen van bestaande woningen beïnvloed door de crisis en/of zal de hypotheekrente stijgen. Op dit moment is hier (landelijk) nog geen zicht op. Deze mogelijke ontwikkelingen kunnen het accent van de werkzaamheden en beleidsprogramma's mogelijk beïnvloeden.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Aantal gerealiseerde woningen *	24%	34%	59%
% sociale huurwoningen van gerealiseerde woningen **	25%	20%	23%

Toelichting:

* Aantal gerealiseerde woningen: in de woonvisie is als doel omschreven om in de periode 2015-2024 per saldo 1315 woningen in totaal toe te voegen. Uitgaande van 160 sloop in deze periode, is de gewenste nieuwbouw om aan de behoefte te voldoen 1475 woningen.

** % sociale huurwoningen van gerealiseerde woningen: in de woonvisie is gesteld dat de behoefte aan woningen in de sociale huur tussen de 25% en 45% ligt.

Dit kost het

Volkshuisvesting	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	214	230	241
Lasten	387	378	408
Saldo voor bestemming x € 1.000	-173	-149	-167
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-173	-149	-167

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Volkshuisvesting	-149	-167	-18

Bij dit product ontstaan voor 2021 (ten opzichte van 2020) per saldo extra lasten van € 18.000. Dit wordt veroorzaakt door de kosten van actualisatie van de woonvisie en onderzoek naar de woningvoorraad (€ 45.000). Een voordeel ten opzichte van 2020 betreft de bijdrage in de ontwikkeling van Sparrenlaene (€ 24.000). Het restantbedrag van € 3.000 betreft diverse kleine afwijkingen.

Ruimtelijke ontwikkeling

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Het signaleren van landelijke en provinciale ontwikkelingen en deze indien nodig vertalen in ruimtelijke plannen
- Het deelnemen aan overlegstructuren en regionale samenwerkingsverbanden.
- Het bewaken en actualiseren van bestemmingsplannen voor het stedelijk en landelijk gebied, waarbij we de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet niet uit het oog verliezen. Ingangsdatum daarvan staat nu gepland voor 1-1-2022.
- Samen met inwoners, bedrijven, initiatiefnemers en maatschappelijke organisaties ruimtelijke plannen tot ontwikkeling brengen.
- Stimuleren van de bouw van voldoende woningen voor de doelgroepen van beleid.

Beleidsprogramma

- De nieuwe omgevingsvisie en het bijbehorende omgevingsplan worden, vanuit een onderscheidende, vernieuwende aanpak, samen met de Boxtelse gemeenschap opgepakt.
- De bouwplannen voor Boxtel, Liempde, Lennisheuvel en Esch die nog in de ideeënfase zitten, worden naar uitvoering gebracht. Minimaal EPC = 0, voldoende sociale en middeldure huur. Voorkeur voor starters, senioren en kleine huishoudens.
- We bouwen met het oog op doorstroming op de woningmarkt.

- Ruimtelijke plannen stedelijk: Boxtel Bouwt, PHS, actualisatie bestemmingsplannen, ondersteuning particuliere initiatieven.
- Ruimtelijke plannen landelijk: Nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een aanpassing van het ruimtelijk beleid voor het buitengebied. Te denken valt bijvoorbeeld aan beleid voor Vrijkomende Agrarische Bedrijfsbebouwing (VAB) en de energietransitie. De integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied stellen we uit tot 2024. We concentreren ons nu op de afhandeling en begeleiding van alle ingediende particuliere initiatieven. Ook biedt dit de mogelijkheid de integrale herziening optimaal aan te sluiten bij het omgevingsplan in het kader van de Omgevingswet. We trekken in dit verband samen op met de gemeente Sint-Michielsgestel.
- Inrichtingsprojecten: Los van het coalitieprogramma lopen verschillende eigen inrichtingsprojecten die veel tijd vergen, zoals de eigen woningbouwprogramma's en herinrichtingsprojecten.

Corona ontwikkelingen en effecten

De coronacrisis is van invloed op de wijze waarop burgerparticipatie bij (woningbouw)ontwikkelingen plaats kan vinden. Ook digitaal zijn er alternatieven om recht te doen aan de inbreng van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Wat de komst van de Omgevingswet betreft, verwachten we dat er eind 2021 mogelijk meer (bouw) aanvragen komen door de geplande inwerkingtreding van de genoemde wet op 1 januari 2022.

Als gevolg van de pandemie kan het aantal bouwaanvragen dalen.

Toezicht en handhaving is ook beperkt mogelijk.

Dit kost het

Ruimtelijke ontwikkeling	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	1.034	841	1.062
Lasten	2.309	2.312	2.105
Saldo voor bestemming x € 1.000	-1.275	-1.471	-1.043
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	113	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	-113	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-1.388	-1.471	-1.043

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Ruimtelijke ontwikkeling	-1.471	-1.043	428

Per saldo ontstaat er een voordeel (2021) ten opzichte van de (gewijzigde) begroting 2020.

Dit wordt veroorzaakt door:

- lagere doorbelasting vanuit MijnGemeenteDichtbij € 178.000
- hogere opbrengst leges Omgevingsvergunningen € 221.000
- lagere ramingen bij inhuur diensten derden, doorschuiven lasten herziening bestemmingsplan Buitengebied € 29.000

Grondexploitaties

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Actualisatie grondexploitaties in financiële zin
- Rapporteren voortgang en recente ontwikkelingen grondexploitaties
- Ondersteuning/bewaking facilitaire projecten in financiële zin
- Haalbaarheidsstudie/-berekening nieuwe initiatieven

Corona ontwikkelingen en effecten

De effecten en ontwikkelingen zijn op dit moment nog lastig in te schatten en zeker niet in cijfers uit te drukken. Verkoop van kavels binnen de lopende grondexploitaties is geheel gerealiseerd dus hierop is geen of nauwelijks effect te verwachten. De verkoop van bedrijvenkavels is nog niet volledig gerealiseerd. Een belangrijke vraag hierbij is wat de afgelopen tijd met de investerings- en uitbreidingsbereidheid van bedrijven heeft gedaan. Het is nu nog te vroeg om hier een concreet antwoord op te geven.

De uitvoering van de activiteiten op het gebied van afbouw e.d. verlopen op dit moment volgens planning en leveren nog niet of nauwelijks vertraging op als gevolg van te nemen maatregelen.

Dit kost het

Grondexploitaties	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	1.164	11.737	2.364
Lasten	1.614	11.029	2.470
Saldo voor bestemming x € 1.000	-450	708	-106
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	101	283	0
Storting in reserves	27	1.257	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	74	-974	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-376	-266	-106

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Grondexploitaties	-266	-106	160

Zie toelichting en tabellen zoals opgenomen in de paragraaf Grondbeleid onder Verwachte resultaten.

Beheer onroerend goed

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Het verhuren van panden waar nog ruimte is;
- Afstoten van panden die vrij komen/zijn van huur en niet van strategisch of maatschappelijk belang zijn;
- Actualiseren van de MeerjarenOnderhoudsplannen (MOP);
- Uitgeven van de agrarische percelen voor (kortdurende) pacht;
- Uitgeven van bedrijfsgronden.

Beleidsprogramma

- Huidig beleid is dat we enkel gebouwen in eigendom houden die direct en/of strategisch nut hebben en gebouwen met maatschappelijk nut. Overige gebouwen worden zo mogelijk verkocht zodra deze leeg/vrij komen.
- Het onroerend goed in ons eigendom moet op een sobere, maar adequate manier worden beheerd en onderhouden, waarbij achterstallig onderhoud zo veel mogelijk is te voorkomen. Hier past een conditiescore bij inspecties bij van niveau 3 of beter (er is sprake van achterstallig onderhoud vanaf score 4).

Corona ontwikkelingen en effecten

Geen gevolgen voor beheer onroerend goed als gevolg van corona.

In hoeverre de verkoop van onroerend goed hiervan effecten ondervindt of gaat ondervinden is nog onduidelijk.

Dit kost het

Beheer onroerend goed	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	1.440	1.950	1.890
Lasten	1.746	1.668	1.642
Saldo voor bestemming x € 1.000	-306	282	248
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	64	62	61
Storting in reserves	52	52	490
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	12	10	-429
Saldo na bestemming x € 1.000	-294	292	-182

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Beheer onroerend goed	292	-182	-473

Het nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door verkoop van Rondutje. Op basis van besluitvorming wordt het netto resultaat van de verkoop met de begroting 2021 in een bestemmingsreserve gestort.

Groenbeheer

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Regulier, planmatig beheer

- Er is een jaarcyclus daar waar het gaat over het communiceren, voorbereiden, aanbesteden en uitvoeren van uitvoeringsprogramma's en bestekken die te maken hebben met het beheer en onderhoud van openbaar groen, faunavoorzieningen en bomen.
- Uitgangspunt bij het reguliere beheer is het verhogen van de biodiversiteit.
- In het voorjaar voeren we werkzaamheden uit om de eikenprocessierups preventief te bestrijden.
- Intake en behandelingen van klachten en meldingen Openbare Ruimte (hele jaar).
- Advisering en begeleiding van burger- en wijkinitiatieven mede vanuit de Wijkmakelaars.

Wijkbeheer

- Het jaar rond de inspanning volgens het principe van "schoon, heel en veilig".

Beleidsprogramma

- We onderzoeken wat de organisatorische en financiële effecten zijn om te komen tot een algeheel hoger kwaliteitsniveau van het openbaar groen. Gezien de huidige financiële situatie is na afweging bepaald om dit onderdeel van het programma te bevriezen. Gezien het feit dat een algehele opwaardering van het onderhoudsniveau direct en indirect leidt tot (veel) hogere onderhoud- en beheerkosten rechtvaardigt deze keuze.

- We onderzoeken het instellen van wijkbudgetten waarbij we onderhoudstaken helemaal afstoten en het daardoor vrijkomende geld ten goede laten komen aan de buurt.
- We stellen een bomenbeleidsplan op en kijken naar best practices bij buurgemeenten.
- Onderzoeken gelijkschakelen niveau groenonderhoud.
- Regulier, planmatig beheer: Los van het coalitieprogramma bestaat er de jaarcyclus daar waar het gaat over het communiceren (bewoners), voorbereiden, aanbesteden en uitvoeren van uitvoeringsprogramma's en bestekken die te maken hebben met het technisch beheer en onderhoud van wegen en verhardingen, openbaar groen, openbare verlichting, kunstwerken, riolering/ water, begraafplaatsen, gebouwen en alle andere voorzieningen die zich in de openbare ruimte bevinden. Daarbinnen geldt de intake en behandeling van de klachten/ meldingen Openbare Ruimte die situatie- en seizoenafhankelijk veel tijd vergen.
- Projecten: aanbesteding nieuwe- en directievoering lopende projecten, advisering en begeleiding burger- wijkinitiatieven vanuit Wijkmakelaars.

Wijkbeheer

- Jaarrond de inspanning volgens het principe van "schoon, heel en veilig".
- Daarnaast de intake en coördinatie van de dagelijkse klachten/ meldingen incl.de interne/externe afstemming en dienstverlening.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
sober- (doelmatig) groenbeheer op beeld*	6- 6,5*	6- 6,5*	6,5*

Toelichting:

* cijfermatige indicator volgens beeldmeetlat

Dit kost het

Groenbeheer	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	14	9	9
Lasten	2.419	2.489	2.453
Saldo voor bestemming x € 1.000	-2.406	-2.481	-2.444
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	87	49	0
Storting in reserves	131	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	-44	49	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-2.450	-2.432	-2.444

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Groenbeheer	-2.432	-2.444	-13

In de begroting 2020 zijn incidentele budgetten beschikbaar gesteld voor de bestrijding van de eikenprocessierups en snoeiwerk aan bomen (inclusief de bomen op de sportvelden).

De invulling taakstelling vanuit de 1e berap 2020 verdeeld over alle producten heeft op dit product een invloed voor 2020 minus € 40.000 t.o.v. 2021.

Beheer openbare ruimte

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Regulier, planmatig

- Er is een jaarcyclus daar waar het gaat over het communiceren, voorbereiden, aanbesteden en uitvoeren van de uitvoeringsprogramma's en bestekken die te maken hebben met het beheer en onderhoud van wegen, civiele kunstwerken en openbare verlichting.
- Intake en behandeling van klachten/ meldingen Openbare Ruimte (hele jaar).
- Wijken en dorpen worden toekomstbestendig. De openbare ruimte is een plek voor iedereen met speciale aandacht voor mindervaliden.

Projecten

- Aanbesteding van nieuwe- en directievoering van lopende projecten.
- Advisering en begeleiding van burger- en wijkinitiatieven vanuit de Wijkmakelaars.

Wijkbeheer

- Jaarrond de inspanning volgens het principe van "schoon, heel en veilig"
- De intake en coördinatie van de dagelijkse klachten/ meldingen inclusief de interne en externe afstemming en dienstverlening.

Beleidsprogramma

- Het nieuwe Beleidsplan Openbare Verlichting wordt in het vierde kwartaal van 2020 ter vaststellen aangeboden. Ook worden in de beheerplannen Wegen en Civiele Kunstwerken het gebied Esch toegevoegd. Deze laatste worden financieel in het eerste kwartaal van 2021 ter vaststelling aangeboden.
- Advisering bij functionele veranderingen in de openbare ruimte: doordat de (facilitaire) woningbouw aantrekt in de gemeente is hiervoor een apart werkproces opgezet dat veel rendement oplevert maar ook tijd kost. Hetzelfde geldt voor de vele burgerinitiatieven.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021*
beheer/onderhoud wegen (verhardingen) in miljoen m2	1,8	1,8	1,95
beheer/onderhoud kunstwerken	78 stuks	113 stuks	115 stuks
beheer/onderhoud openbare verlichting	7.700 stuks	7.750 stuks	8.500 stuks
beheer/onderhoud verkeersborden	3.500 stuks	3.500 stuks	4.000 stuks
beheer/in stand houding VerkeersRegelInstallaties (VRI's)	10 stuks	10 stuks	10 stuks

2021* incl. toevoeging van Esch

Toelichting:

Het aantal te beheren civiele kunstwerken laat in 2020, ten opzichte van 2019, een stijging zien in het aantal objecten. Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door eerdere combinatieprojecten met voornamelijk het waterschap waarbij het onderhoud en beheer van de door hen aangelegde voorzieningen overgaat naar de gemeente. Met betrekking tot andere bestaande kunstwerken was sprake van een onduidelijke eigendomssituatie dat nader is onderzocht.

In de kolom 'doel 2021' is een stijging over alle beheerproducten te zien omdat hierin de effecten van de toevoeging van Esch is verwerkt.

Dit kost het

Beheer openbare ruimte	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	122	222	157
Lasten	6.906	5.175	5.105
Saldo voor bestemming x € 1.000	-6.783	-4.953	-4.949
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	2.362	121	109
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	2.362	121	109
Saldo na bestemming x € 1.000	-4.421	-4.832	-4.839

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Beheer openbare ruimte	-4.832	-4.839	-8

In de begroting 2020 zijn incidentele overhevelingen opgenomen vanuit jaarrekening 2019 zoals budget voor rolstoelvriendelijk Liempde (€ 112.000).

De invulling taakstelling vanuit de 1e berap 2020 verdeeld over alle producten heeft op dit product een invloed voor 2020 van minus € 35.000 t.o.v. 2021.

Verkeersmaatregelen

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Zie ook bij project MOVE'31.

Beleidsprogramma

- Wijk Oost: In de afgelopen jaren zijn er veel vragen/opmerkingen geweest over de twee bochten in de Beukums aan de noordzijde. De problemen gaan van uitzicht, parkeren, oversteken en gedrag. We zijn voornemens hier verbetering in aan te brengen.
- De noordelijke toegangspoort van het Centrum, bij de Clarissenstraat, vraagt om een aanpassing van de inrichting als gevolg van de wijzigingen in het centrum. Met name aandacht voor parkeren en verduidelijken dat het geen autotoegang meer is.
- TALK: In samenspraak met het PHS-Maatregelenpakket moeten een aantal zaken nog worden opgepakt in het kader van de TALK. De weginfrastructuur over Ladonk, tussen de VLK en de Keulsebaan, wordt planmatig geüpdatet en moet in de planning bij voorkeur gereed zijn voor de afronding van het totale maatregelen pakket PHS. Naar verwachting zijn nog een drietal jaren beschikbaar om bij het PHS Maatregelenpakket aan te sluiten. Het bestaat globaal uit de voorbereiding van:
 - Reconstructie Keulsebaan, tussen rotonde Vorst en Boseind (functie doorstroming);

- Fietspad Lennisheuvel -Boxtel, met mogelijke belemmering ter hoogte van de ingang van de levende have bij VION (functie fietsveiligheid);
 - Industrieweg, inclusief nieuwe VRI bij de Kruisbroeksestraat (functie veiligheid en doorstroming);
 - Schouwrooij, inclusief aansluiting VLK (bij Colenhoef) (functie veiligheid);
 - Ombouw van Salmstraat, inclusief doortrekken fietsfunctie naar Kalksheuvel (functie stimuleren fietsgebruik en veiligheid)
- Corona / Milieustraat / Verkeer: In de coronaperiode is gebleken dat een stevig draaiboek nodig was om de milieustraat open te houden. De verkeersstructuur op Ladonk biedt onvoldoende bufferruimte om de grote toestroom van klanten veilig te bedienen. In ogenschouw nemende dat de dubbele overweg gesloten gaat worden en de Keulsebaan meer belast wordt, lijkt het verstandig een studie in te richten naar de wijze waarop de milieustraat kan functioneren voor de nieuwe samenleving. Een idee kan zijn om deze te combineren met Greentech, aanliggende percelen te verwerven voor buffering o.i.d.
Dit onderwerp is integraal besproken met Reiniging en Greentech.
- Centrum
 - Plan Herinrichting Rechterstraat begeleiden:
 - combineren met de potentiële belemmering van de Fellenoord voor autoverkeer en herinrichten kruising Grote Beemd;
 - combineren met Plan Stationsstraat t.h.v. kruising Molenstraat-Prins Hendrikstraat;
 - Plan Stationsstraat combineren met Plan Rechterstraat;
 - Verkeerskundig aansluiting maken tussen beide bovengenoemde projecten. Dit valt momenteel buiten de participatie.
- Vervangingsplan verkeersregelininstallaties: De vervanging van de VRI in de Vicaris van Alphenlaan heeft aangetoond dat het passief vervangen naar aanleiding van uitval leidt tot veel overlast. Zowel qua inzet, financiën, techniek en gebruik wordt er veel gevraagd. Er is alles aan gedaan om het ordentelijk en veilig te laten verlopen. Er is, in vergelijking met de openbare verlichting, geen aanpak hoe om te gaan met ernstige storingen of erger, definitieve uitval. Dit kan ook als nalatig worden beschouwd, als er een ongeval gebeurt, wat mogelijk een oorzaak heeft in de afwezigheid van een goed werkende installatie. We zijn voornemens een actief vervangingsplan op te stellen waarbij de gereserveerde middelen omgebouwd ingezet kunnen worden. Hierbij worden de mogelijkheden voor lease onderzocht in combinatie met een vervangingsplan voor de bestaande, op leeftijd geraakte installaties.
- Perspectiefnota infrastructuur: Met alle investeringen die nodig zijn om aan alle ambities op verkeersgebied te kunnen voldoen lijkt het, gezien de huidige financiële situatie van de gemeente noodzakelijk om een lange termijn perspectief op te stellen om bestuur inzicht te geven in wat er tot de periode tot 2040/2050 te wachten staat. Enerzijds gaat dit om de hoofdwegenstructuur, waarin we MOVE'31 als horizon gebruiken. Anderzijds zien we ook binnen de lagere weginfrastructuur noodzakelijke aanpassingen als gevolg van trendwijzigingen waarin de huidige infrastructuur niet voldoet. Dit betekent potentieel dat in de genoemde periode mogelijk een volledige cyclus van herinrichting plaats moet vinden en dat vraagt om bijpassende financiering. Een vorm van een Perspectiefnota, of in vergelijking met Waterbeleid, een doelmatig infrabeheer.

Dit kost het

Verkeersmaatregelen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	147	6	6
Lasten	1.270	1.435	1.147
Saldo voor bestemming x € 1.000	-1.123	-1.429	-1.141
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-1.123	-1.429	-1.141

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Verkeersmaatregelen	-1.429	-1.141	288

In de begroting 2020 is incidenteel budget opgenomen van ca. € 290.000 door overhevelingen vanuit jaarrekening 2019 voor o.a. vervolgvragen herinrichting centrum (€ 100.000), voor Move (flankerende maatregelen PHS) € 80.000, parkeerplaatsen Berkengaard (€ 45.000), studie oksel Tongeren (€ 25.000) en onderzoekskosten Eindhovenseweg (incl. hoofdstructuur omgeving) van € 37.500.

Parkeren

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Begeleiden van het parkeerbedrijf P1 voor beheer van ontheffinghouders
- Beheren van de bestemmingsreserve Parkeervoorzieningen ten aanzien van inkomsten en mogelijke aanwending.
- Effecten van resultaten parkeerevaluatie Centrum/Breukelen in het uitvoeringsprogramma opnemen, waaronder (na positieve besluitvorming evaluatie):
 - (her)Invoeren betaald parkeren op enkele locaties zoals Stationsstraat en Breukelsestraat (beide gedeeltelijk)
 - Uitvoering geven aan verhogen kwaliteit van organisatie en kostendekkendheid parkeren
De kosten binnen het parkeren is zeker een issue om te bezien. De inkomstenkant blijft de laatste jaren achter bij de begrote opbrengsten.
 - Langparkeren faciliteren buiten betaald-parkeren en parkeerschijfregime uitbreiden waar nodig (afhankelijk besluitvorming parkeerevaluatie)
 - Capaciteit vergunninghouders in Centrum herbeschouwen, mogelijk vergroten, om de parkeerdruk voor bewoners te verlichten.
- Effecten van de coronaperiode vertalen naar nieuwe maatregelen, waaronder het herbeschouwen van het gebruik van het Marktplaatsplein.

- Onderzoek om lopende projecten zoals Boxtel Binnen de Bruggen te kunnen faciliteren met informatie.
- We verwachten de parkeernormennota te kunnen updaten met nieuwe uitgangspunten, passend bij de trends en ontwikkelingen. Hierbij wordt ook de verwachte ontwikkeling van de bestemmingsreserve Parkeervoorzieningen gezien.
- Parkeren in woonwijken is een structureel probleem aan het worden. We willen de behandeling aangaande parkeerklachten en verzoeken tendergewijs aanpakken. De parkeerdruk in de wijken neemt toe met diverse aanleidingen als oorzaak en klachten hierover. Verzoeken om uitbreiding kan alleen als er een groepsgewijs verzoek gedaan wordt en er gebiedsgerichte maatregelen genomen kunnen worden. (groen opofferen voor parkeren?). Jaarsgewijze behandeling moet ook voorkomen dat er ad hoc (lees: moeilijk oplosbare) vragen en verzoeken behandeld worden. Hierbij worden uiteraard ook de wijkmakelaars betrokken.
- Toegang aan de noordzijde van de Markt meer herkenbaar inrichten voor de bezoeker en parkeren voor bewoners Clarissenstraat gepast faciliteren.
- Implementeren van kentekenscanners in voetgangersgebied Rechterstraat e.o. ter handhaving ongewenst gebruik.
- Om up-to-date te blijven met de vereisten voor het digitale betalingsverkeer gaan we de betaalautomaten geschikt maken voor het 4G-netwerk.

Dit kost het

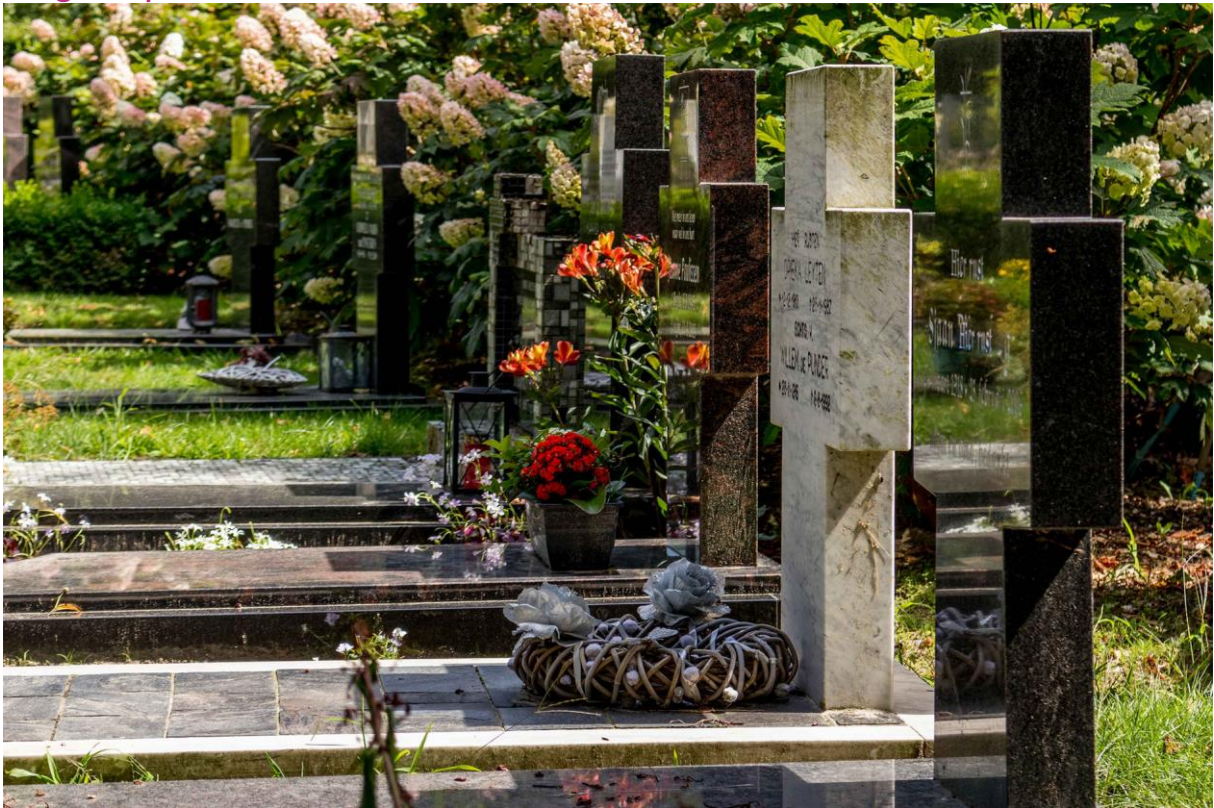
Parkeren	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	247	351	351
Lasten	279	257	255
Saldo voor bestemming x € 1.000	-31	93	95
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	9	8	7
Storting in reserves	80	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	-71	8	7
Saldo na bestemming x € 1.000	-103	101	102

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Parkeren	101	102	1

Geen financiële afwijkingen

Begraafplaatsen

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We beheren, onderhouden en zorgen voor instandhouding (vervanging en reparatie op onderdelen) van de begraafplaats Munsel volgens het reguliere beleid en wettelijke verplichtingen.

Beleidsprogramma

- In 2020 wordt gewerkt aan een nieuwe beleidsvisie en beheersverordening waarbij we de behoefte voor de toekomst, capaciteitsmogelijkheden en kostendekkendheid in kaart brengen.

Nieuw beleid en ambities

In 2021 wordt een nieuwe beleidsvisie ter vaststelling aan de raad aangeboden. Daarna zal een nieuwe beheersverordening ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Voor het nieuw op te stellen beleid en beheersverordening worden trends en ontwikkelingen in deze branche onderzocht. Te denken valt aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van bewaren en houden van as-bussen. Ook de opzet en inrichting van de begraafplaats zullen onderzocht worden op behoefte van verschillende mogelijkheden van begraaf- en asbus

bijzettingen. Daarnaast zal een berekening op; capaciteit behoefte en kostendekkendheid plaats vinden.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
aantal uitvaarten	45	55	50
asbus bijzettingen	15	18	17
asverstrooiing	4	4	4
grafrecht afstand gedaan door nabestaande(n) / graf geruimd	40	40	40

Toelichting:

Omdat vooraf niet inzichtelijk te maken is hoeveel grafuitgiften in de toekomst zullen plaats vinden zijn de aantallen die in het overzicht zijn aangegeven een benadering op basis van ervaringen. De keuze van nabestaanden is leidend hierin.

Dit kost het

Begraafplaatsen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	142	187	187
Lasten	173	198	199
Saldo voor bestemming x € 1.000	-31	-11	-13
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-31	-11	-13

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Begraafplaatsen	-11	-13	-1

De kostendekkendheid van de begraafplaats is mede afhankelijk van de ontwikkelingen in de markt zoals prijsverhogingen en/of inflatie correcties. Maar ook het aantal aanvragen voor begraven of bijzetten op de begraafplaats. Het saldo van de begroting 2021 is nauwelijks afwijkend ten opzichte van de begroting 2020.

Projecten programma Leefomgeving

Onder het programma Leefomgeving vallen de volgende projecten:

- Boxtel Binnen de Bruggen
- Move '31
- Omgevingswet
- Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)
- Boxtel bouwt

Boxtel Binnen de Bruggen

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit is het doel

Boxtel Binnen de Bruggen (BBdB) is een integrale visie en programma van projecten ter versterking van het centrum van Boxtel. De term is afgeleid van het historisch centrum dat werd omgeven door een watersysteem van Binnendommels, enkel bereikbaar via diverse bruggen. De Binnendommels hielden het centrum leefbaar (droog) en zorgden voor o.a. werkgelegenheid en transportmogelijkheden. Een uniek stelsel in deze omgeving - de Binnendieze in Den Bosch uitgezonderd - maar helaas gedempt en niet meer beleefbaar.

Doelstellingen en uitgangspunten

- De visie BBdB biedt een masterplan ontwikkeling openbare ruimte centrum.
- De Binnendommelstructuur wordt weer beleefbaar gemaakt, en weer een drager die leefbaarheid en economische belangen van het centrum op een actuele wijze versterkt.
- De visie verbindt thema's als cultuurhistorie, erfgoed, economie, toerisme, recreatie, maar ook duurzaamheid, klimaat, energietransitie, kunst, cultuur en evenementen.
- De projecten zijn breed van aard, de uitvoering is een langdurig en gefaseerd proces. De visie is dynamisch, projecten kunnen afvallen of nieuwe initiatieven toegevoegd. Visie en masterplan zijn daar koepel en stip op de horizon voor.
- De ambitie is hoog om Boxtel zo weer een uniek centrum te geven binnen de regio.

Dit gaan we dit jaar doen

- In 2021 komt deelproject herinrichting Rechterstraat tot realisatie. De herinrichting loopt van Dr. Van Helvoortstraat tot aan de Prins Hendrikstraat/Molenstraat. Een belangrijk deel hiervan betreft het kernwinkelgebied. Aan het ontwerp ligt het burgerinitiatief van de ondernemers centrum Boxtel ten grondslag. De Binnendommel wordt op meerdere plaatsen herkenbaar gemaakt, nabij de Zwaansebrug en rond villa Phaf. In verband met de coronaproblematiek is de start van de uitvoering verzet naar begin 2021.
- In 2021 wordt het ontwerp van de herinrichting Stationsstraat, gedeelte Prins Hendrikstraat/-Molenstraat tot Prins Bernhardstraat, afgerond en de voorbereiding uitvoering gestart met het oog op realisatie in 2022. Het ontwerp vindt zijn grondslag in het burgerinitiatief van Stichting Toekomst Stationsstraat. Het betreft een herinrichting tot aanloopstraat van het kernwinkelgebied.
- Het burgerinitiatief voor herinrichting van het Processiepark wordt ondersteund in verdere ideevorming.
- Er wordt gestart met een verkenning naar de mogelijkheden van het deelproject gebiedsontwikkeling omgeving Zwaansebrug, waaronder ook het pand Burgakker 4 (huidige bibliotheek) valt.

Move '31

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit is het doel

- Met het omarmen van de visie MOVE'31 wordt voor de toekomst een randwegstructuur beoogd om het autoverkeer naar de buitenkant van Boxtel te brengen om zo meer leefbaarheid in de kom mogelijk te maken.
- Van deze hoofdinfrastructuur wordt in de jaren '20 een kwart deel gerealiseerd in de vorm van TALK (Tracé A2-Ladonk-Kapelweg), conform besluitvorming van de Raad in 2015 (BO PHS Maatregelenpakket) en 2017 (begroting Keulsebaan 4c en Fietspad Lennisheuvel-Boxtel).
- Een ander onderdeel om de gehele randwegstructuur te voltooien, is de VAN - De VAN (Verbindingsweg A2-N618), is een functionele verbinding tussen de beide wegen en de wijk Oost, waarvan het zoekgebied aan de oostzijde, parallel aan de A2, ligt.

Dit gaan we dit jaar doen

Visie Boxtel Zuid

Het gebied Boxtel Zuid is grofweg afgebakend door de Keulsebaan, Parallelweg Zuid en Liempdseweg. Een belangrijk structurerend element in dit gebied is de Eindhovenseweg en de Dommelzone. Met de komst van een aantal ambities in dit gebied, wordt het duidelijk dat dit, mede gezien de gedachte van de Omgevingswet, om een gebiedsgerichte aanpak vraagt, met als opgave:

- Verbeteren leefbaarheid
- Inpassen variant x Snelfietsroute
- Reconstructie Keulsebaan (PHS)
- Nieuw landschapsplan en aanpassing bebouwing
- Partijen bij elkaar brengen voor bestuurlijk standpunt en organisatie
- Realisatieprogramma organiseren

Visie Boxtel Noord-West

- Beschouwen Rapport ontwikkeling Esch (PEP)
- Beschouwen OV2040 - verhogen veiligheid Overwegen Spoor A2
- Het dossier Runsdijk, dat in oorsprong is ontstaan onder PHS Haaren, is met de samenvoeging van Esch met Boxtel, onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Boxtel gekomen. Dit onderwerp wordt uiteindelijk geïntegreerd in de visie voor Boxtel Noord-West.
- Partijen bij elkaar brengen voor bestuurlijk standpunt en organisatie.
Er komen steeds meer landelijke signalen ten aanzien van de sanering van ongelijkvloerse kruisingen op zowel het Brabantspoor (Breda-Eindhoven) als SpoorA2 (Den Bosch-Eindhoven). We gaan als Boxtel ons positioneren in de regie van dit dossier aangaande de gevolgen voor de Boxtelse infrastructuur, zonder daarmee probleemhouder te worden van de oplossing. De ambtelijke inschatting is dat dit de omvang van het PHS dossier kan benaderen wat betreft impact.

Snelfietsroute 's-Hertogenbosch-Eindhoven

Boxtel heeft zich verbonden aan het onderzoeken van de mogelijkheden om een fietsroute tussen de steden 's-Hertogenbosch en Eindhoven te realiseren, waarbij reductie van autogebruik en faciliteren van fietsgebruik gestimuleerd wordt voor met name forensen. We werken met 5 gemeenten en provincie aan een bestuurlijke overeenkomst met een voorlopig ontwerp.

Aandacht voor raakvlakken

De ingrepen op hoofdinfrastructuur hebben ook gevolgen voor zogenaamde raakvlak projecten. In veel gevallen gaat veel tijd, geld en aandacht naar de hoofdzaak, maar blijven raakvlakken onderbelicht. De als lokaal bestempelde onderdelen van bovenstaande thema veroorzaken vaak veel uitleg, onduidelijkheid, wantrouwen en noodzaak voor aanvullende middelen.

Visie Verbindingsweg A2 - N618

Verkennen mogelijkheden inpassing functie randweg.

Fiets

- Voorlopig ontwerp voor de SFR uitwerken als project
- Onderzoeken sluiten 5e poot Rtonde Munsel (Bosscheweg-Zuidelijk deel)
- Veel eenzijdige fietsongevallen, meer ruimte voor de fiets buitenom
- Verbeteren afwikkeling autoverkeer door minder afslaand verkeer.

Omgevingswet

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit is het doel

Het tijdig implementeren van de Omgevingswet, die op 1 januari 2022 van kracht wordt.

In de Omgevingswet worden wetten samengevoegd en het proces van de inrichting van de fysieke leefomgeving verandert fundamenteel. De Omgevingswet kent nieuwe wettelijke instrumenten, bevat een grote informatievoorzieningsoperatie en vraagt om een andere werk- en denkwijze van overheden, burgers en bedrijven. Thema's in de Omgevingswet zijn: participatie, integraal werken, gebiedsgericht werken, digitaal werken, decentrale afwegingsruimte en innovatie. Dit vraagt om een gedragsverandering met de kenmerken: open, samenhangend, flexibel, uitnodigend en innovatief.

De gemeenteraad heeft op 19 december 2017 besloten om de Omgevingswet aan te grijpen om de huidige werkwijzen en beleidskaders te verbeteren en zich vooral te richten op de externe opgaven en actoren in het fysieke domein. De invoering van de Omgevingswet geeft daarmee tevens verdere invulling aan Meewerkend Boxtel.

Met de implementatie van de Omgevingswet passen we onze werk- en denkwijze verder aan, zodat deze zich dan kenmerkt door:

- een open communicatie tussen betrokkenen in de fysieke leefomgeving

- het in wederzijds vertrouwen samenwerken aan het verbeteren en optimaliseren van de fysieke leefomgeving in brede zin
- een geoptimaliseerde (fysieke en digitale) dienstverlening.

Plannen maken met de samenleving

De aankomende Omgevingswet heeft grote invloed op de manier van plannen maken. Dat betekent dat het werk na 1 januari 2022 nog niet klaar. In de Omgevingswet is een aantal verplichte acties voor gemeenten opgenomen. Zo zijn gemeenten verplicht om per 1 januari 2024 te beschikken over een Omgevingsvisie. Op 1 januari 2029 moeten gemeenten een Omgevingsplan hebben. Bij de uitwerking van deze onderdelen zullen ook de ontwikkelingen in het sociaal domein betrokken worden.

Groot pluspunt is dat we hiermee veel meer integraal naar de fysieke en sociale leefomgeving gaan kijken. Naast ruimtelijke en sociale aspecten komen hier ook zaken als milieu, volksgezondheid, mobiliteit, erfgoed en natuur aan bod. Het is belangrijk dat we bij dit traject de hele samenleving betrekken. De actualiseringsplicht vervalt, omdat elke nieuwe ontwikkeling feitelijk al een actualisering van het gehele plan is.

De Omgevingsvisie en het Omgevingsplan zullen te zijner tijd voor besluitvorming worden voorgelegd.

Dit gaan we dit jaar doen

- Het Digitaal Stelsel Omgevingswet is ingericht op ten minste de basisfunctionaliteit.
- Onze werkwijzen zijn aangepast aan het werken volgens de Omgevingswet, ondermeer door invoering van de serviceformules.
- Het participatiebeleid is vastgesteld.
- Het proces voor de Omgevingsvisie is gestart.
- Een plan van aanpak voor de transitie naar het omgevingsplan nieuwe stijl is vastgesteld en de eerste acties daarvan zijn in uitvoering.
- Medewerkers worden verder opgeleid en getraind.

Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS)

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit is het doel

Het Maatregelenpakket PHS Boxtel komt voort uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP, 2008) en het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS, 2010) van het Rijk. Het GVVP wijst op de complexe situatie van spoor- en wegverkeer bij de dubbele overweg in de Tongersestraat, die al jaren zorgt voor leefbaarheids- en veiligheidsknelpunten.

PHS heeft als doel uitbreiding van het personenvervoer per spoor en uitbreiding en betere routes voor het goederenspoorvervoer mogelijk te maken. Het Rijk heeft daartoe samen met Provincie Noord-Brabant en gemeente Boxtel in 2015 een bestuursovereenkomst gesloten om de in 2013 door de gemeenteraad gekozen voorkeursvariant aan maatregelen in Boxtel uit te voeren.

- Het Maatregelenpakket PHS Boxtel omvat de projecten (**output**):
 - aanleg Verbindingsweg-Ladonk-Kapelweg (VLK);
 - aansluiting van het gebied Tongeren op de VLK + verkeersmaatregelen (VMT);
 - opwaardering capaciteit van de Keulsebaan (KBA);
 - aanleg Fietsonderdoorgang Tongersestraat;
 - opheffen van beide overwegen in de Tongersestraat.
- Realisatie van de projecten levert belangrijke bijdragen aan (**outcome**):
 - de verkeersveiligheid rondom Tongersestraat (oplossen verkeersknelpunt en veilige verbinding langzaam verkeer);

- de verkeersveiligheid en leefbaarheid in Kalksheuvel;
- de verkeersveiligheid en leefbaarheid langs de verkeersroute door het centrum;
- een goede bereikbaarheid van Boxtel en Ladonk.

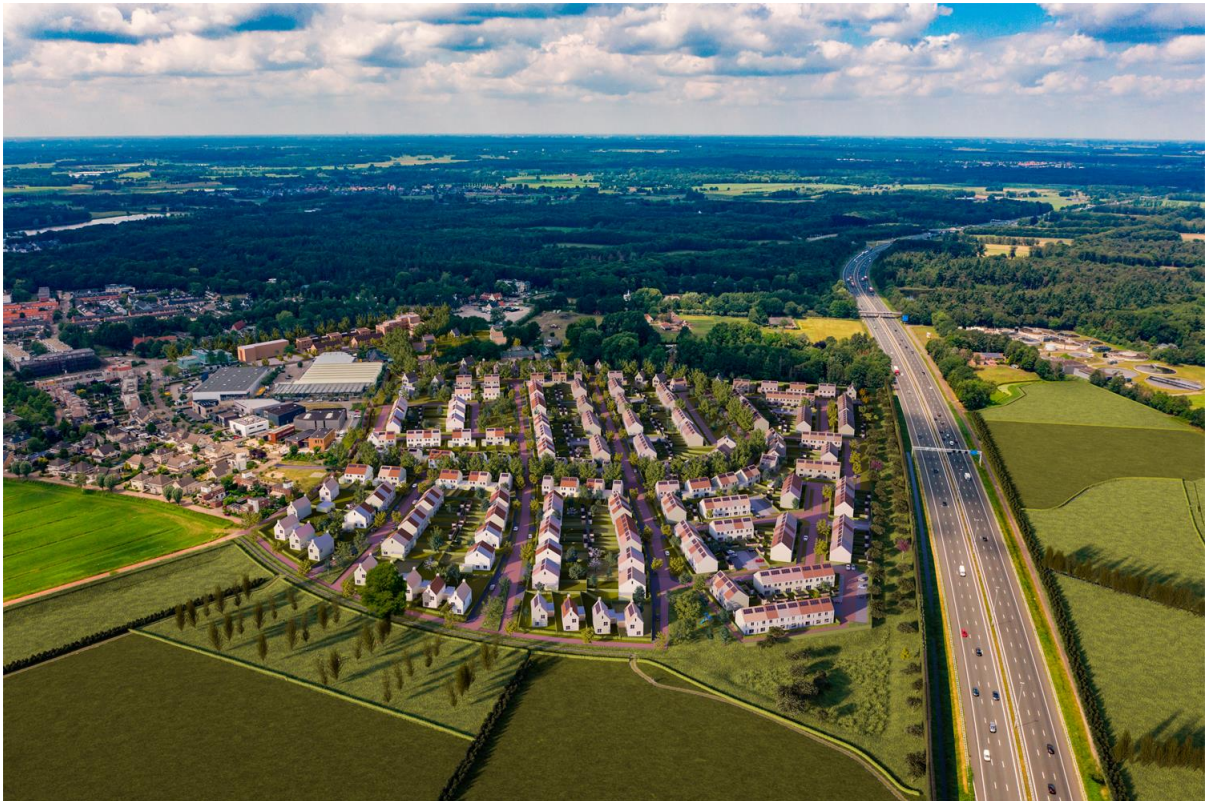
De maatregelen waren voorzien uitgevoerd te worden in de periode 2020-2024. Vanwege de stikstofproblematiek door het wegvallen van het PAS-besluit in 2019 is er ca. 2,5 jaar vertraging ontstaan, zodat nu afronding eind 2026 wordt verwacht.

Dit gaan we dit jaar doen

Op basis van het Plan van Aanpak herstelmaatregelen planologische procedures Maatregelenpakket PHS Boxtel zijn in 2021 de volgende activiteiten voorzien:

- Ter inzage leggen van een vernieuwd ontwerpbestemmingsplan Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK) en bijbehorende Milieu Effect Rapportage (plan-MER) met een eigen Passende Beoordeling voor de stikstofdepositie op grond van de Wet natuurbescherming. Dit geschiedt rond eind 2020/begin 2021. Gelijktijdig worden ook de bijbehorende (verkeers)besluiten opnieuw in procedure gebracht (verkeersbesluit 'Geslotenverklaring voor alle motorvoertuigen op de spoorwegovergang Kapelweg'; verkeersbesluit 'Geslotenverklaring voor alle motorvoertuigen op de dubbele spoorwegovergang Tongersestraat'; besluit 'Hogere waarden Wet geluidhinder'). Aansluitend vindt de periode van indienen en behandelen van zienswijzen plaats, en is de vaststelling van bestemmingsplan en verkeersbesluiten gepland in 3e kwartaal 2021. Aansluitend wordt rekening gehouden met het doorlopen van de beroepsprocedure.
- Eind 2020 is vaststelling van het bestemmingsplan Keulsebaan gepland. Afhankelijk van de daarop volgende afhandeling van (eventuele) beroepen bij de Raad van State wordt verwacht dat het bestemmingsplan in het 3e kwartaal 2021 onherroepelijk kan worden.
Dit geldt op gelijke wijze voor het bestemmingsplan Fietsonderdoorgang Tongersestraat.
Bij het bestemmingsplan Keulsebaan zijn ook procedures betrokken rondom de herbegrenzing van het Natuur Netwerk Brabant (NNB) en het vaststellen van hogere waarden Wet geluidhinder.
- Afhankelijk van het verloop van de ruimtelijke procedures is voorbereidend werk voor de realisatiefase op te starten. Daarbij wordt ook gekeken naar een efficiënte planning van deelprojecten binnen de realisatiefase. Het opheffen van de dubbele overweg kan niet eerder plaatsvinden dan nadat deelprojecten VLK en Keulsebaan zijn afgerond. Hierbij wordt ook gelet op de samenhang met andere projecten op het Tracé A2-Kapelweg (TALK) buiten PHS.
Zodra hier weer een redelijke basis voor is qua ruimtelijke procedures, wordt ook het proces van grondverwerving weer opgepakt.

Boxtel bouwt

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit is het doel

Realiseren van voldoende duurzame woningen die voldoen aan de woningbehoefte in Boxtel, Liempde en Lennisheuvel.

Vanuit de grote woningopgave wordt gewerkt aan de realisatie/uitvoering van hetgeen is opgenomen in de woonvisie waarbij een uitgangspunt is Boxtel Bouwt Duurzaam.

Dit gaan we dit jaar doen

In 2021 zullen de eerste woningen in Selissen worden opgeleverd waarna zij door de nieuwe bewoners betrokken kunnen worden. In 2020 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden en heeft in juli de eerste loting voor 25 woningen plaatsgevonden.

In 2021 zullen de appartementen (34 stuks) van Princenlant fase 4 worden opgeleverd. In 2020 is de bouw gestart en deze verloopt voorspoedig. De verwachting is dat de appartementen in het eerste kwartaal van 2021 door de nieuwe bewoners bewoond kunnen gaan worden. De aanleg van de openbare ruimte vindt plaats vanaf het vierde kwartaal 2020 en zal in 2021 afgerond worden.

Het bestemmingsplan Achter den Eijngel staat in september 2020 op de rol van de Raad van State ter behandeling.

In juli 2020 is het ontwerp bestemmingsplan Lindenlust ter inzage gegaan. Na afloop van deze periode zal na behandeling/beoordeling van de ontvangen zienswijzen het

bestemmingsplan ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden worden. Na de te doorlopen bestemmingsplanprocedure zal in 2021 met de uitvoering van het plan begonnen worden. Naar verwachting zal in 2021 met de verkoop van de geplande woningen begonnen worden.

In 2020 is de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar vastgesteld en ondertekend voor de ontwikkeling Hamsestraat/Roderweg. Na de ondertekening is de weg vrij voor het opstellen van een ontwerpbestemmingsplan en dit in procedure te brengen. In 2021 kan de bestemmingsplanprocedure doorlopen worden.

Daarnaast zijn nog projecten in ontwikkeling. Om strategische redenen kan niet ieder project inhoudelijk besproken worden. Het Rondutje en de Albinonistraat zijn twee projecten in ontwikkeling. In deze projecten wordt nadrukkelijk gekeken naar de realisatie van sociale woningbouw.

Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

Een sterke economie en voldoende werkgelegenheid

Een krachtige economie is de motor van een bloeiende samenleving. Daarom ondersteunen we plannen die bijdragen aan een sterke economie. We stimuleren bewoners, bedrijven, instellingen en organisaties om het beste uit zichzelf en hun omgeving halen. Centraal staan initiatieven die ondernemers helpen om zich verder te ontwikkelen en waarbij de werkgelegenheid behouden blijft of groter wordt. Speciale aandacht hebben we daarbij voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. We kijken niet alleen naar mogelijkheden binnen onze eigen gemeente, maar sluiten ook aan bij ontwikkelingen en initiatieven in de regio. Voorbeelden hiervan zijn Brainport en AgriFood Capital.

Bij de ruimtelijke ordening (bestemmingsplannen), vergunningverlening en handhaving ligt de uitdaging om initiatieven vooral mogelijk te maken. Natuurlijk moeten deze initiatieven wel aansluiten bij andere beleidsuitgangspunten. Op deze manier kan de gemeente zich blijven ontwikkelen en zorgen voor een sterke economie en werkgelegenheid.

Daarnaast is ook het cultureel aanbod van belang. Kunst en cultuur leveren samen met de economische sector een sterke combinatie. Een sterk cultureel aanbod is maatgevend voor het vestigings- en woonklimaat en maakt onze gemeente concurrerend. Boxtel heeft op dat vlak veel te bieden. Boxtel heeft prachtige natuur en is gastvrij, bourgondisch, authentiek, duurzaam, innovatief, dynamisch, Brabants en ondernemend. Dit blijkt uit het prachtige aanbod aan maatschappelijke- en sportvoorzieningen, vele vormen van cultuur en cultuurbeoefening en mooie recreatie- en verblijfsmogelijkheden. Van avontuurlijk en uniek in de natuur overnachten in een Box&Breakfast, tot klimmen in de stal, of met de fluisterboot langs het Kasteel Stapelen: onthaasten kun je prima in onze goed bereikbare gemeente.

Toerisme en recreatie

Met de centrale ligging van Boxtel in Het Groene Woud en het Van Gogh Nationaal Park willen we het economisch aandeel van toerisme en recreatie verder uitbouwen. We spreken in het kader van toerisme & recreatie dan ook steeds vaker over de vrijetijdseconomie. Vanzelfsprekend werken we mee aan initiatieven van inwoners op deze terreinen. Hierdoor ontstaat een goed toekomstperspectief.

Zó draagt dit programma bij aan meewerkend boxtel.

Dit is het doel

Verbeteren welzijn gemeenschap

Het programma Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport draagt in hoofdzaak bij aan de realisatie van doelstellingen op een breder maatschappelijk terrein. Voorbeelden hiervan zijn een sterke economie, maatschappelijke participatie en gezondheid. Het doel is om samen met ondernemers, inwoners en instellingen activiteiten te steunen of mogelijk te maken. Deze activiteiten dragen bij aan een goede economie, werkgelegenheid en maatschappelijke ontwikkeling. Daarmee verbeteren deze activiteiten het welzijn van de gemeenschap.

Nieuwe stappen

Afgelopen periode is er veel focus op economische ontwikkeling geweest. Dit blijft een absolute prioriteit binnen ons gemeentelijk beleid. Met zoveel mogelijk sturing via concrete prestatie-indicatoren gaan we de komende periode nieuwe ambitieuze stappen zetten. We verwachten deze stappen te bereiken dankzij:

- de inzet van bedrijfscontactfunctionarissen;
- sterke focus op ondernemersparticipatie- en ondernemerscontact;
- herijking van de samenwerking met SPIN;
- evaluatie centrummanagement;
- het faciliteren van een online ontmoetingsplek voor ondernemers.,

Een andere manier van samenwerken

De relatie tussen gemeente en een aantal ondernemers wordt gekenmerkt door een geschiedenis van vallen en opstaan. Dat vraagt om andere manier van samenwerken. Met elkaar moeten we economische ambities waarmaken. Samenwerking blijft dus erg belangrijk, waarbij we altijd oog hebben voor verbetering.

Meer aandacht voor toerisme en recreatie

Boxtel hoort bij de regio Agrifood Capital en we blijven ons hier de komende periode op richten. Daarnaast willen we ons pro-actiever opstellen richting Brainport Eindhoven. Voor een belangrijk deel van ons bedrijfsleven is ook Brainport namelijk een belangrijke regio. We willen zichtbaar maken wat we doen en wat het oplevert. Mede gedragen door de grote toeristische trekkers – het Oortijdmuseum, Classic Park en de groene omgeving – gaan we toerisme en recreatie meer accent geven en verder opnemen in ons economisch beleid. Het creëren van mogelijkheden voor meer verblijfsrecreatie en van ruimte voor innovatieve en creatieve starters zijn op economisch vlak belangrijke ambities.

Daarnaast willen we dat Boxtel een bruisende gemeente is waar de inwoners voldoende vermaak vinden, toeristen graag verblijven en recreanten naartoe komen.

Dit valt eronder

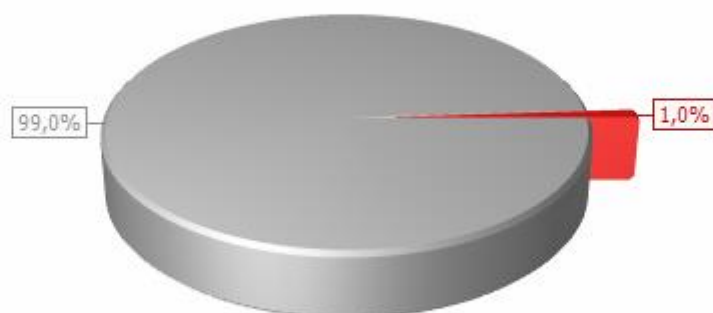
Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport:

- Economische aangelegenheden
- Toerisme & Recreatie
- Maatschappelijke voorzieningen
- Kunst
- Sport
- Monumentenzorg en oudheidkunde

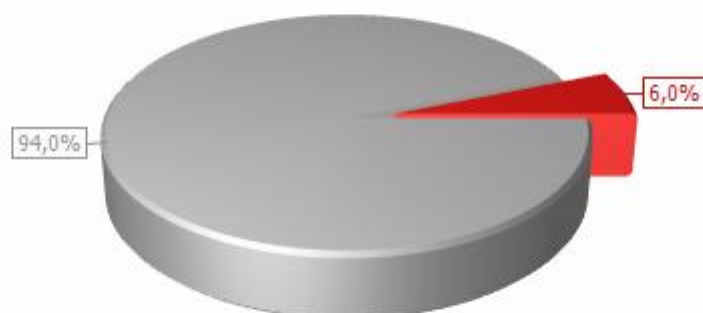
Dit kost het

Saldo x € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Economische aangelegenheden	-893	-1.073	-412
Recreatieve voorzieningen	-578	-500	-558
Maatschappelijke voorzieningen	-717	-646	-645
Kunst	-621	-661	-602
Sport	-2.128	-2.233	-2.022
Monumentenzorg en oudheidkunde	-160	-227	-252
Totaal saldo	-5.098	-5.340	-4.490

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting
Begrote baten van dit programma

Begrote lasten van dit programma

Economische aangelegenheden

Verantwoordelijke(n): Eric van den Broek, Maruška Lestrade-Brouwer en Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Accountmanagement: het eerste aanspreekpunt zijn van ondernemers en ondernemersverenigingen bij vragen en problemen en het bieden van ondersteuning.
- Signaleren en agenderen van knelpunten.
- Vertegenwoordiging in de regio Noordoost Brabant / Agrifood Capital en verbinding leggen naar Brainport.
- Advisering bij projecten uit economisch oogpunt en beleidsvorming
- Het toeristisch / recreatief profileren van de gemeente Boxtel voor bezoekers volgens het toeristisch recreatief actieprogramma. Waar mogelijk in samenwerking met omliggende gemeenten.
- Uitvoering geven aan de economische agenda 2016-2021.

Beleidsprogramma

- Afstemmen en doorontwikkelen centrummanagement.
- Na definitieve besluitvorming over het nieuwe fonds duurzame bedrijfslocaties gaan we dit fonds verder uitrollen.
- Noodzaak en mogelijkheden voor uitbreiding bedrijventerreinen onderzoeken. Ontwikkeling van de Spoorzone, na onlangs gebleken interesse.
- De ondernemers vijfdaagse organiseren.
- Regionale rol t.a.v. economie.

- Triple Helix.
- Dutch Technology Week.
- Contracten bedrijventerreinen.

Corona ontwikkelingen en effecten

Weekmarkt

Tijdens de coronaperiode heeft de weekmarkt een aantal weken in een andere vorm plaatsgevonden. De non-food kramen waren voor een korte periode niet toegestaan. Inmiddels staat de weekmarkt weer in zijn geheel en is er een ruimere opstelling bedacht om de 1,5 meter afstand maatregel te kunnen borgen. De huidige opstelling blijft in ieder geval zo lang als nodig. Zodra versoepelingen worden aangekondigd gaan we evalueren. Tijdens deze evaluatie zal bekeken worden in welke opstelling de weekmarkt plaats gaat vinden.

Toerisme

Verwachte daling inkomsten toeristenbelasting van 50%. Dit aangezien er van de 6 maanden toeristisch seizoen (april-september) 3 maanden geheel wegvallen i.v.m. coronabeperkingen en wat het effect is op de overige maanden is nog niet duidelijk.

Herinrichting Rechterstraat en Stationsstraat

Vanwege de coronaweerslag op de economie is in overleg met de centrumondernemers de realisatie van de herinrichting Rechterstraat verzet naar begin 2021. Een belangrijk deel hiervan betreft het kernwinkelgebied. In 2021 wordt het ontwerp van de herinrichting Stationsstraat tot aanloopstraat kernwinkelgebied, gedeelte Prins Hendrikstraat/Molenstraat tot Prins Bernhardstraat, afgerond. Het participatietraject hiervan is door de coronacrisis vertraagd.

Nieuw beleid en ambities

Economische agenda

De huidige Economische agenda loopt in 2021 af, hier zal een nieuwe voor opgesteld moeten worden. Hierin worden ondernemers actief betrokken.

Arbeidsmigranten

In 2020 is de nota "huisvesting arbeidsmigranten" inclusief de resultaten van een uitgebreid burgerparticipatietraject door de gemeenteraad behandeld.

Na vaststelling zullen in 2021 de uitvoeringswerkzaamheden die verband houden met de nota op de juiste plek in de organisatie geïmplementeerd worden zodat de uitvoeringsagenda accuraat uitgevoerd kan worden.

Centrummanagement

Vanwege de corona heeft het bestuur van centrummanagement de focus van de werkzaamheden tijdelijk verlegd. De werkzaamheden spitsen zich nu met name toe op het organiseren van activiteiten die de ondernemers ondersteunen in de zware coronatijd. Een goed voorbeeld hiervan is Plan C, koop lokaal. Begin dit jaar heeft Centrummanagement een enquête uitgezet onder alle centrumondernemers om na te gaan wat zij van een nieuwe centrummanager verwachten. Naar aanleiding van de resultaten hiervan hebben zij gesprekken lopen met Boxtel Vooruit, de gemeente, VVV en andere organisaties om tot een nieuwe invulling te komen. Centrummanagement is hier leidend in en de gemeente Boxtel vervult hierbij een faciliterende en meewerkende rol. In 2021 zal de nieuwe organisatievorm duidelijk zijn en de uitvoering in gaan.

Winkelcentrum Oosterhof

De afgelopen twee jaar hebben de eigenaren (CVvE), ondernemers en gemeente Boxtel hard samengewerkt om tot een gedragen plan te komen voor de uitbreiding van Winkelcentrum Oosterhof. Na een intensief proces is besloten dat de eigenaren van winkelcentrum Oosterhof de locatie gaan vernieuwen, maar niet gaan uitbreiden. Het jaar 2021 zal in het teken staan van de realisatie van de renovatie.

Landschapstriënnale

De landschapstriënnale was oorspronkelijk in 2020 in onze regio. Vanwege de coronacrisis is dit verzet naar 2021. Ruggengraat van de Landschapstriënnale 2021 zijn tien Landschapslaboratoria. Ze vinden plaats op tien locaties, verspreid door Van Gogh Nationaal Park i.o. en duren elk minimaal een dag. Een van de living labs is 'Productieve natuur' waarvoor gemeente Best en Boxtel aan de lat staan.

BIZ Ladonk

De planning is dat er per 1 januari 2021 een BIZ Ladonk is opgericht. 2021 zal gebruikt worden om de BIZ verder te optimaliseren en met het BIZ bestuur het plan van aanpak uit te voeren. Onderwerpen die hierin worden opgenomen zijn: bereikbaarheid, duurzaamheid, veiligheid, kennisplatform, arbeidsmarkt, branchering profilering en toekomstbestendigheid.

Uitbreiding bedrijventerreinen

Dit punt wordt ook in BIZ Ladonk een belangrijk onderwerp. Het speelt bij meerdere bedrijventerreinen dus zal er breder gekeken moeten worden. Daarnaast kijken we naar de (her)bestemming van bestaande panden op de bedrijventerreinen.

Vrijtijdseconomie 2021; dit gaan we dit jaar doen

Hoofddoelstelling vanuit de visie 2017-2021 blijft: meer bezoekers trekken en het verblijf van deze bezoekers in onze regio verlengen. Onze doelgroep 'Ondernemend Paars' en 'Rustig Groen' houden we ook in 2021 bij nieuwe ontwikkelingen in het achterhoofd.

Op regionaal vlak gaan we de samenwerking met 'Van Gogh Nationaal Park' en Het Groene Woud benutten om Boxtel beter op de kaart te zetten en de regio te versterken. Doel is meer bezoekers trekken en ze ook langer vasthouden in ons gebied. De landschapstriënnale die in 2021 plaatsvindt fungeert als vliegwiel hierin. Boxtel heeft een prima ligging en is goed bereikbaar binnen Brabant. Het station van Boxtel zetten we in als groene toegangspoort tot het gebied. Daarnaast blijven we inzetten op het onderhoud van de recreatieve routes in Brabantse gezamenlijkheid via Visit Brabant. Dit om eenheid en kwaliteit na te streven voor onze bewoners en bezoekers.

Ingezet wordt op structurele samenwerking van Beleef Boxtel met Centrummanagement en VVV; oprichting van een aparte stichting. Beleef Boxtel moet meer voor en door de inwoners en organisaties van Boxtel zijn. Doel hierbij vanuit toerisme en recreatie is zichtbaarheid en relevantie op de plekken en tijden die er toe doen voor bewoners en bezoekers. Uiteraard in samenwerking met Gastvrij Liempde en Lennisheuvel.

In 2018 zijn we gestart met het project Box & Breakfast. Dit project heeft een tijdelijk karakter. Na afloop van seizoen 2020 gaan we bekijken óf en op welke manier we het succes in 2021 voort gaan zetten. Er zijn diverse scenario's denkbaar die we in de loop van 2020 verder zullen uitwerken.

Dit alles levert ons input en inzichten in voor de nieuwe visie op Toerisme & Recreatie 2022-2026.

Dit kost het

Economische aangelegenheden	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	51	46	581
Lasten	944	1.120	993
Saldo voor bestemming x € 1.000	-893	-1.073	-412
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-893	-1.073	-412

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Economische aangelegenheden	-1.073	-412	662

Het verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- budget Circo Circolo: € 30.000 (nadelig, opgenomen in 2021)
- taakstelling economisch beleid: € 32.000 (voordelig, opgenomen vanaf 2021)
- overheveling gevelbeleid en economisch stimuleringsbeleid € 135.000 (voordelig, geraamd in 2020)
- subsidie verbindingsweg Ladonk-Kapelweg € 531.000 (voordelig, in raming 2021)

Recreatieve voorzieningen

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer en Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Kermis Boxtel/ Liempde:

- We zetten ons in voor een aantrekkelijke, gevarieerde kermis tegen schappelijke ritprijzen. De kermis is onderdeel van een aantrekkelijk centrum waar ook de centrumondernemers de vruchten van plukken.
- Op de kermis in Boxtel wordt op de zondag van 12.00 uur tot 14.00 uur prikkelarm gedraaid. Gedurende die periode wordt geen geluid geproduceerd en zijn de lichteffecten gedempt. Zo kunnen bezoekers met autisme, ADHD, epilepsie of hooggevoeligheid ook genieten van de kermis.

Speelvoorzieningen:

- We willen een gevarieerd aanbod van veilige speelvoorzieningen op bereikbare afstand voor iedere doelgroep van 0 tot 99 jaar. Het aanbod moet gevarieerd zijn in doelgroep leeftijd, speelwaarden, omvang terrein en uitstraling. Richtinggevend is de in 2019 vastgestelde actualisatie van het Speelruimteplan. Er is binnen het beleid ruimte voor particuliere initiatieven.

Beleidsprogramma

- Er is voor Kermissen en Spelen geen relatie met het beleidsprogramma.
- Activiteiten t.a.v. toerisme en recreatie.

Corona ontwikkelingen en effecten

Het is onduidelijk hoe het coronavirus zich in 2021 ontwikkelt en welke (beperkende) factoren er dan zullen spelen.

Dit kost het

Recreatieve voorzieningen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	62	61	61
Lasten	626	561	618
Saldo voor bestemming x € 1.000	-564	-500	-558
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	14	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	-14	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-578	-500	-558

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Recreatieve voorzieningen	-500	-558	-57

In 2020 heeft de kinderboerderij op jaarbasis slechts een half subsidie ontvangen vanwege de verrekening met de toegezegde bijdrage van de kinderboerderij voor de dwarsdeelschuur.

Maatschappelijke voorzieningen

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Implementatie van de nieuwe integrale beleidsnotitie.
- Ondersteunen van de Kinderboerderij bij de duurzaamheids- en milieueducatie voor vooral jonge kinderen. Wij volgen de versterking van de ontmoetingsfunctie voor ouders bij de Kinderboerderij met belangstelling.

Beleidsprogramma

- In 2019/2020 is er een beleidsnotitie opgesteld door Team Sociaal en Team MEO. Hierin is de toekomstbestendigheid van alle maatschappelijke functies / gemeenschapsfuncties in de wijken en kernen en ook de functies van het sociaal domein, inclusief de 0e en 1e lijn getoetst tegen de achtergrond van de demografische ontwikkelingen en ook tegen de achtergrond van de bezuinigingsopdracht.

Immers, de vraag naar functies zal veranderen naarmate de samenstelling van de bevolking verandert.

Dit kost het

Maatschappelijke voorzieningen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	36	35	34
Lasten	759	687	684
Saldo voor bestemming x € 1.000	-723	-652	-650
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	6	6	5
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	6	6	5
Saldo na bestemming x € 1.000	-717	-646	-645

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Maatschappelijke voorzieningen	-646	-645	1

Geen afwijkingen.

Kunst

Verantwoordelijke(n): Maruška Lestrade-Brouwer

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Onderhouden van een gemeenschap waarin we kunnen blijven genieten van de culturele en kunstzinnige tradities uit het verleden.
- Openstaan voor eigentijdse uitingen van kunst en cultuur, waarbij verbreding en vernieuwing een noodzaak zijn om aantrekkelijk te blijven voor de bestaande en nieuwe cultuurparticipanten.
- Onze kinderen opvoeden in de wetenschap dat muziekeducatie een belangrijke rol in hun ontwikkeling speelt.
- Ondersteunen van de nieuwe generatie culturele en kunstzinnige (digitale) makers; zij zijn hybride, innoverend en weten zowel traditioneel als nieuw publiek aan te spreken.
- Onze gesubsidieerde partners stimuleren de bovenstaande 4 punten op te nemen in hun instellingenbeleid met als doel toekomstbestendig te blijven.
- Ons bewust zijn dat kunst een belangrijke waarde heeft als kritische bondgenoot om maatschappelijke problemen aan te pakken. Kunst levert een kritische bijdrage aan *Samen Verschillend* zijn. Door onze verschillen en verschillende identiteiten zichtbaar te maken, kunnen we samen beter tot nieuwe vormen van samenleven komen; de kracht van de verschillen.

- Onderhouden van eigen kunstwerken in de openbare ruimte en een groter podium bieden aan onze eigen kunstwerken die opgeslagen zijn in het gemeentelijk kunstdepot.
- Ons realiseren dat een inspirerend en bloeiend cultureel klimaat een belangrijke vestigingsfactor is voor bedrijven en (nieuwe) inwoners.

Daarvoor bouwen we samen verder aan een sterke culturele infrastructuur Boxtel. Deze zijn vastgelegd in de onderstaande beleidsprogramma's.

Beleidsprogramma

- Landelijke regeling Cultuureducatie met kwaliteit (CmK) in het onderwijs
- Regeling vouchers muziekonderwijs Boxtel
- Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)
- Regeling subsidie Musea Boxtel
- Subsidieregeling incidentele subsidie Cultuur gemeente Boxtel
- Beleidsregels Kunst in de openbare ruimte

De VNG heeft een ringenmodel cultuur ontwikkeld waaruit we kunnen afleiden welk voorzieningenniveau past bij de grootte van een gemeente. De Cultuursector Boxtel wordt op basis hiervan als volgt financieel ondersteund:

- Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK-regeling) & amateurkunst: CultuurBox (makelaarsfunctie) cultuureducatie in het onderwijs (waaronder mediakunst, creatief programmeren, filmfestival, muziek in de klas) & muziekverenigingen, culturele festivals en culturele projecten/activiteiten.
- Media en Letteren: Bibliotheek, Omroep Dommelland, DichtSlamRap.
- Cultureel erfgoed: Musea, Bloedprocessie.
- Podium kunsten en film: Podium Boxtel.
- Kunst: actualisatie rapport onderhoud Kunst in de openbare ruimte kunst van scholieren in de vitrines gemeentehuis. Vanwege coronacrisis doorgeschoven: tentoonstelling op Stapelen, kunstproject met diverse (onderwijs)partners en omwonenden Oosterhof.

Corona ontwikkelingen en effecten

Bijna alle culturele instellingen ondervinden soortgelijke effecten van de coronacrisis: aanpassingen vanwege de veiligheidsvoorschriften, alternatieve en aangepaste activiteiten/programma's en minder bezoekers.

Nieuw beleid en ambities

Binnen het huidige budget en de bestaande bestuurlijke afspraken:

Toekomstbestendige bibliotheekvoorziening en een goede invulling Burgakker 4.

De maatschappelijke, economische en technologische ontwikkeling van de afgelopen jaren alsook de effecten van de huidige coronacrisis en de financiële situatie van de gemeente(n) hebben ons ertoe gebracht om opnieuw na te denken over het culturele aanbod, het vergroten van de bestaanszekerheid van Boxtelse culturele instellingen, brede samenwerkingsmogelijkheden en vernieuwende werkwijzen.

Ambitie

Een moderne bibliotheekvoorziening die functioneert als een culturele netwerkorganisatie, waarin plekken, voorzieningen, evenementen, organisaties en burgers op een slimme manier met elkaar verbonden worden en het bibliotheekgebouw het kloppend hart hiervan verbeeldt. Deze ambitie kent twee sporen: een lange en korte termijn:

- de gemeente wil anticiperen op en blijven aansluiten bij de laatste ontwikkelingen van het project 'Boxtel binnen de bruggen' (lange termijn);
- de gemeente wil de bibliotheek in Boxtel laten aansluiten bij de actuele ontwikkelingen van de landelijke en regionale bibliotheekvoorzieningen met verbrede samenwerkingsvormen, elkaar versterkende activiteiten en programmering met sociale, maatschappelijke, educatieve, culturele en commerciële partners (korte termijn).

Het eigentijds aansluiten op de eerdergenoemde ontwikkelingen, wensen en behoeften wordt gerealiseerd door middel van het vormgeven van een zgn. Kansenskaart voor een toekomstbestendig moderne bibliotheekvoorziening in Boxtel i.s.m. de potentiële samenwerkende partners (*Samenleven in verscheidenheid*) die bereidt zijn samen te zorgen voor een inhoudelijke programmering en een gedeelde huisvesting ter versterking van de culturele infrastructuur Boxtel.

Daarvoor bouwen we samen met onze culturele partners verder aan een sterke culturele infrastructuur Boxtel, waarvoor we jaarlijks met elkaar prestatieafspraken vastleggen. De behaalde resultaten worden hieronder weergegeven bij de *indicatoren/kengetallen.

*De verwachtingen 2020 en doelen 2021 zijn als gevolg van de huidige coronacrisis niet ingevuld.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
CULTUUREDUCATIE			
1. Deelname leskisten (in combinatie met museumbezoek)	19		
Aantal projecten:	5.942		
Aantal leerlingen & docenten			
2. Projecten inschools	29		
Aantal projecten:	6.284		
Aantal leerlingen & docenten			
3. Projecten naschools	5		
Aantal projecten:	113		
Aantal leerlingen & docenten			
4. Voorstellingen	3		
Aantal projecten:	1.920		
Aantal leerlingen & docenten			
5. Trainingen ICC-ers	4		
Aantal projecten:	72		
Aantal leerlingen & docenten			
6. Voorstellingen	3		
Aantal projecten:	1.920		
Aantal leerlingen & docenten			
7. Scholing Teams & leerkrachten	18		
Aantal projecten:	411		
Aantal leerlingen & docenten			
8. Diversen	3		

<i>Aantal projecten:</i>	382		
<i>Aantal leerlingen & docenten</i>			
9. Bereik social Media	2.954		
<i>gebruikers website</i>	326		
<i>volgers facebook</i>	4.800		
<i>maandelijks bereik facebook</i>	personen		
VOUCHERS MUZIEKLESSEN			
Aantal vouchers Muziekonderwijs	240		
BIBLIOTHEEK			
<i>Aantal leden/leners</i>	5285:		
0 t/m 12 jaar	2001		
13 t/m 17 jaar	667		
18 t/m 64 jaar	937		
65 jaar en ouder	620		
<i>docent basisschool en Gastleners</i>	36		
BHC	516		
JRL	481		
Instellingen	27		
Bezoekers	72.733		
Collectieomvang	26.396		
Uitleningen	118.582		
Openingsuren p/w	47,0:		
Boxtel: zelfbediening	20,0		
Boxtel: met service	27,0		
Bibliotheek op school met uitleenfunctie voor volwassenen in Liempde	613:		
<i>0 t/m 12 jaar ll. school</i>	516		
13 t/m 17 jaar	49		
18 t/m 64 jaar	18		
65 jaar en ouder	22		
<i>Docenten en gastleners</i>	8		
Collectieomvang	3.431		
Uitleningen	6.284		
Openingsuren p/w (gesloten schoolvakanties)	10		
Bibliotheek op school (Lennisheuvel)	94		
aantal leden/leners:	1.258		
0 t/m 12 jaar	1.864		
Collectieomvang			
Uitleningen	111		
Mediatheek (Vada College)	494		
Aantal leden/leners	297		
Collectieomvang			
Uitleningen	40		
Taal & Media	30		
Aantal dlrs. Taalhuis	44		
Begeleiding door taalcoaches	26		

Aantal dlrs. Klik & Tik Aantal dlrs. Walk & Talk Rondleiding inburgeringsklas Doorgaande leeslijn <i>i.s.m. consultatiebureau, vrijwilligerssteunpunt, CJG, Kinderdagcentrale, PSZ, basisonderwijs, CultuurBox</i> uitgedeelde Boekstart koffers Bezoekers inloopochtenden Aantal dlrs. Voorlezen v.a. 2 jaar Groepsbezoek scholen Schoolbieb nieuw opgezet	13 85 koffers 1.170 1.000 48 groepen 1026 leerlingen Vada College		
PODIUM BOXTEL Theaterseizoen '18/'19 Aantal voorstellingen: Professionele Kindervoorstellingen Overigen: Filmavonden Amateurvoorstellingen Goede doelen e.a. Aantal bezoekers	48: 20 2 26: 11 8 7 7.180		
MUBO Aantal bezoekers en deelnemers Regulier tijdens openingstijden Lezingen Rondleidingen Cursussen Educatieve projecten (kinderen) Overige activiteiten Aantal activiteiten Rondleidingen Lezingen Wisselexpositie Educatieve projecten Cursussen Publicaties Media Openingsuren p/w	2601: 1242 442 58 166 453 240 11 11 5 13 8 132 8,0		

Dit kost het

Kunst	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	15	0	0
Lasten	636	661	602
Saldo voor bestemming x € 1.000	-621	-661	-602
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-621	-661	-602

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Kunst	-661	-602	58

Het verschil wordt veroorzaakt door de budgetoverheveling van de muziekvouchers (geraamd in de begroting 2020).

Sport

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

Sportstimulering

- Via de regeling combinatiefuncties faciliteren en ondersteunen we de doelgroep tot 18 jaar via de samenwerking tussen partijen op het gebied van sport, onderwijs, gezondheid en cultuur.
- We ondersteunen en faciliteren sporten voor mensen met een beperking via de reguliere sportverenigingen en matches van vraag en aanbod.

Binnensportaccommodaties

- Op basis van de bezettingsgraad in de avonden en de weekenden wordt bepaald of er voldoende aanbod is aan sporthallen. Gemeente, verenigingen en beheerders vinden elkaar hierbij via een permanente dialoog.

Buitensportaccommodaties

- De normeringen van de individuele sportbonden vormen het uitgangspunt voor het kader waaraan alle individuele sportverenigingen getoetst worden. Gemeente en verenigingen vinden elkaar hierin via de permanente dialoog.

Zwemvoorziening

- De zwemvoorzieningen Dommelbad en de Langspier zijn de basis waar inwoners en sportverenigingen terecht kunnen. De gemeente maakt afspraken met partijen om de beheersverantwoordelijkheden voor deze voorzieningen te realiseren.

Beleidsprogramma

Sportstimulering

- Voortzetting van de combinatiefuncties om de doelgroep tot 18 jaar te bereiken op het gebied van sport, onderwijs, gezondheid en cultuur.

Binnensportaccommodaties

- Voldoende aanbod aan binnensportvoorzieningen van een kwalitatief goed niveau. Hierbij wordt de bezettingsgraad in de avonduren en de weekenden het uitgangspunt.

Buitensportaccommodaties

- Voldoende buitensportvoorzieningen van een kwalitatief goed niveau. Hierbij worden de normen van de individuele bonden als uitgangspunt genomen.

Zwemvoorziening

- Het faciliteren van zwemvoorzieningen van een kwalitatief goed niveau, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen overdekt en openlucht.

Dit kost het

Sport	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	900	206	206
Lasten	4.275	2.517	2.286
Saldo voor bestemming x € 1.000	-3.375	-2.311	-2.081
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	1.247	78	59
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	1.247	78	59
Saldo na bestemming x € 1.000	-2.128	-2.233	-2.022

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Sport	-2.233	-2.022	211

Het verschil van € 211.000 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- Lagere kapitaallasten (rente en afschrijving) zwembad De Dommel € 130.000
- Overheveling parkeerterrein Munsel € 68.000 (opgenomen in begroting 2020)

Monumentenzorg en oudheidkunde

Verantwoordelijke(n): Peter van de Wiel

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Het bestaande, gebouwde erfgoed wordt beschermd doordat bij verbouwing en restauratie omgevingsvergunningen nodig zijn waarbij de monumentencommissie vanuit deskundigheid adviseert.
- Na een inventarisatie van nieuw erfgoed uit de Wederopbouwperiode (1940-1965) is er een lijst van potentiële monumenten opgesteld. In 2021 gaan we verder met het beschermen van de wederopbouwvanden door de deze aan te wijzen als nieuwe gemeentelijke monumenten. Zo blijft ook de architectuur uit deze periode bewaard voor het nageslacht.
- Met de komst van Esch neemt het aantal monumenten toe met 37 gemeentelijke monumenten en 12 rijksmonumenten.
- Omdat het aantal gemeentelijke monumenten met 20% toeneemt stijgt ook het budget voor subsidie met 20%. Hierdoor komen ook de gemeentelijke monumenten in Esch in aanmerking voor subsidie.
- Het archeologisch erfgoed beschermen we door het opnemen van dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan conform het archeologiebeleid.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Aantal gemeentelijke monumenten	195	195	252
Aantal rijksmonumenten	73	73	85
Aantal restauraties / verbouwingen*	15	25	30
Aantal verstrekte subsidies	7	14	17
Aantal archeologische onderzoeken	17	25	25

Toelichting:

* gemeten a.d.h.v. van het aantal omgevingsvergunningen voor monumenten en andere cultuurhistorisch waardevolle objecten.

Bij Doel 2021 is tevens de toename als gevolg van Esch opgenomen

Dit kost het

Monumentenzorg en oudheidkunde	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	0	0	0
Lasten	160	227	252
Saldo voor bestemming x € 1.000	-160	-227	-252
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-160	-227	-252

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Monumentenzorg en oudheidkunde	-227	-252	-25

Het nadeel van € 25.000 wordt veroorzaakt door deelname in de gemeenschappelijke regeling BHIC. De raad heeft in de vergadering van 9 juni 2020 besloten om, met ingang van 1 januari 2021, de dienstverleningsovereenkomst om te zetten in een GR-deelname.

Meewerkend bestuur

Zo werkt dit programma mee aan Boxtel

Boxtel is van ons allemaal: van ons als gemeente, maar ook van onze inwoners, onze bedrijven en onze maatschappelijke instellingen. Samen staan we voor de opgave om er iets van te maken in onze gemeente. Het gemeentebestuur nodigt inwoners daarbij nadrukkelijk uit om met initiatieven te komen die het aantrekkelijker maken om te wonen en te werken in onze dorpen. Vanuit de gemeente zetten we een extra stap om deze initiatieven waar te maken. Dat doen we sinds een paar jaar onder de noemer meewerkend boxtel.

Gebiedsgericht werken

Het wijkgericht of gebiedsgericht werken is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een van de belangrijkste pijlers van meewerkend boxtel. De belangrijkste kernwaarden daarbij zijn een open houding, kijken naar wat wél kan en het bieden van financiële ruimte.

Samenwerken met inwoners en ondernemers

Hoewel we afgelopen jaren al mooie resultaten geboekt hebben, blijven we onze inwoners en ondernemers hard nodig hebben. Voor ideeën in de fase dat plannen vorm krijgen. Maar ook voor de uitvoering ervan. Met meewerken bedoelen we dat er meerdere partijen aan het werk zijn. De gemeente is er daar één van. Met een modern bestuur en samen met inwoners krijgen wij dingen voor elkaar.

Zó draagt dit programma bij aan meewerkend boxtel.

Dit is het doel

Veranderende rolverdeling

Sinds 2015 zetten we met meewerkend boxtel stevig in op de veranderende rolverdeling tussen inwoners en gemeente. Van bepalende instantie wordt de gemeente meer en meer de speler die dingen mogelijk maakt. Wij creëren een klimaat waarbij inwoners uitgenodigd en uitgedaagd worden om, waar mogelijk, zelf de verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving te nemen. Als gemeente nemen wij onze verantwoordelijkheid als het nemen van eigen verantwoordelijkheid door inwoners niet mogelijk is.

Verbinden gemeente, inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen

Op wijkniveau kunnen we meewerkend boxtel het beste tot zijn recht laten komen. Met de doorontwikkeling van ons merk meewerkend boxtel willen we gemeente en inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen verbinden. Wijkgericht werken en de wijkmakelaars vervullen hierbij richting inwoners een belangrijke rol.

Problemen openbare orde en veiligheid sneller aanpakken

Iedere inwoner van onze gemeente heeft recht op een veilige leefomgeving. Daar gaan we voor en daar staan we voor. Ons motto hierbij is 'Aanpakken en niet wegstijven'. Problemen op het gebied van openbare orde en veiligheid staan namelijk zelden op zichzelf. Vaak is er sprake van een complexe situatie waarin ook sociale vraagstukken meespelen. We investeren daarom in een aanpak waarbij problemen sneller en bij de bron aangepakt worden. Daarmee voorkomen we erger. Integratie veiligheid en sociaal domein trekken hierbij samen op met partners zoals de politie. We hebben deze manier van werken afgelopen jaar met succes in Boxtel geïntroduceerd. We zijn ervan overtuigd dat de extra capaciteit die dit aan de voorkant kost, zich terugverdient. 'Aanpakken en niet wegstijven' geldt ook voor criminaliteit die het openbaar bestuur ondermijnt. Ondermijning tast namelijk de leefbaarheid van onze samenleving aan. Ook hier treden we samen met partners stevig op tegen vermenging van de onderwereld en de bovenwereld.

Meer inkomsten

We willen verder onderzoek doen naar toekomstige pijnpunten. De komende jaren zullen namelijk financieel niet makkelijk zijn. Alle partijen hebben ambitieuze plannen gepresenteerd. Willen we de komende jaren de ambities binnen onze gemeenschap ondersteunen? Dan zullen we ook nadrukkelijk moeten kijken naar manieren om onze inkomsten te verhogen. Alleen al de wens van alle partijen op verkeersgebied rechtvaardigt dit.

Dit valt eronder

Deze producten en diensten dragen bij aan het programma Meewerkend bestuur:

- Bestuur
- Basisregistraties
- Openbare orde en veiligheid
- Algemene dekkingsmiddelen
- Algemeen budgettair

Dit project draagt bij aan het programma Meewerkend bestuur:

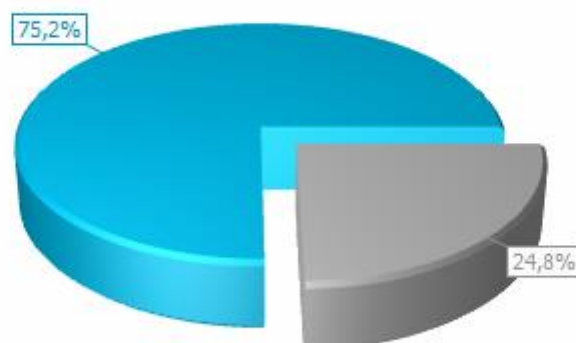
- Herindeling Haaren

Dit kost het

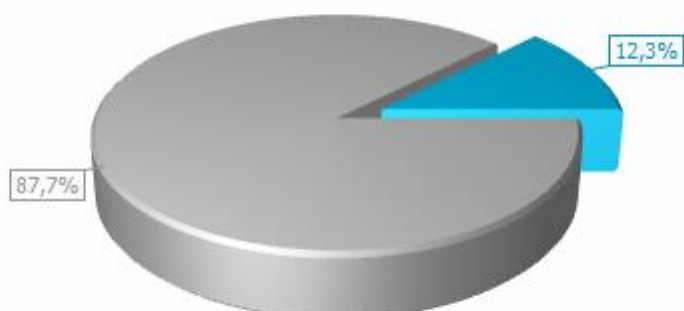
Saldo x € 1.000	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Bestuur	-4.873	-4.662	-4.412
Herindeling Haaren	-76	-308	-389
Basisregistraties	-1.194	-1.270	-1.242
Openbare orde en veiligheid	-2.334	-2.468	-2.630
Algemene dekkingsmiddelen	9.308	9.462	9.074
Algemeen budgettair	57.599	57.701	56.942
Totaal saldo	58.431	58.455	57.343

Tabel bijdrage van het programma in relatie tot de gehele begroting

Begrote baten van dit programma

Begrote lasten van dit programma

Bestuur

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden, Peter van de Wiel, Eric van den Broek, Maruška Lestrade-Brouwer en Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We zetten meewerkend boxtel op de kaart, door blijvend aandacht te geven aan 'meewerken' binnen ons dagelijks werk en in projecten.
- We willen weten wat er leeft in onze gemeenschap, zodat we hierop kunnen inspelen. De wijkmakelaars bouwen en onderhouden daarom een netwerk in de dorpen en wijken. De wijkorganen en dorpsraden hebben hierin een belangrijke rol.
- We ondersteunen en faciliteren initiatieven vanuit de bevolking via de wijkmakelaars. Daarbij sturen we op continuïteit en duurzaamheid.
- We zorgen voor begrijpelijke en tijdige communicatie met onze inwoners, maatschappelijke instellingen, ondernemers en de pers. De klantvraag (opgehaald vanuit partners en sociale media) en het voeren van de dialoog staat hierbij centraal. Dit alles doen we vanuit ons merk.

Beleidsprogramma

- Burgerinitiatieven van bewoners van de Stationsstraat en de Centrumondernemers in verbinding brengen met 'Boxtel binnen de Bruggen'.
- De grote maatschappelijke veranderingen in volle breedte koppelen aan de veranderende rolverdeling tussen inwoners en gemeente.
- Doorontwikkelen en innoveren van het integraal wijkgericht werken in samenwerking met sociale wijkteams en ketenpartners. We starten met een pilot in de wijk Selissenwal. Opstellen van compacte en pragmatische programma's per wijk/kern in samenwerking met inwoners en partners.
- Starten met het gefaseerde uitvoeringsplan van het geëvalueerde speelruimtebeleid.
- Bewoners kunnen samen bepalen wat nodig is voor hun straat, voor hun wijk.
- Herindeling Haaren; Esch naar Boxtel; Ontvlechting MGD.
- Ondersteuning aan diverse verkiezingen (Gemeentelijk, Landelijk, Provinciaal, Europees).
- Onderzoek Waar Staat Je Gemeente.

Corona ontwikkelingen en effecten

- We leveren een bijdrage aan communicatie over corona, de maatregelen en de gevolgen voor onze inwoners, bedrijven en instellingen. Dit doen we via op drie manieren.
 1. Door het delen en geven van informatie over nieuwe ontwikkelingen (informatie voorziening);
 2. Door duiding te geven aan wat er gebeurt en waarom het gebeurt (betekenisgeving);
 3. Door mensen een handelingsperspectief te geven (schadebeperking).
- Voor de communicatie over corona werken we nauw samen met communicatiecollega's uit de Veiligheidsregio. Daardoor zorgen we ervoor dat er met behoud van de lokale kleur toch één gezamenlijke boodschap naar buiten gaat.
- Daar waar crisiscommunicatie de communicatie over projecten raakt (hetzij in timing, hetzij in middelen) heeft crisiscommunicatie voorrang.

Nieuw beleid en ambities

- Burgerparticipatie wordt steeds belangrijker en normaler. Als gemeenten maken we telkens weer afweging welke mate van participatie we inzetten. Hierbij is het altijd van belang om verwachtingen goed te managen en duidelijke kaders te stellen. Een constructieve dialoog en transparantie staan hierbij centraal. De juiste communicatieacties dragen bij aan het betrekken van stakeholders en het verzamelen van input. In 2021 komt hier meer nadruk op in het kader van de nieuwe omgevingswet die in 2022 ingevoerd wordt.
- We houden opnieuw een Waar Staat Je Gemeente-onderzoek (tweejaarlijks in de oneven jaren).

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Omschrijving indicator/kengetal	Realisatie 2019	Verwachting 2020	Doel 2021
Beoordeling communicatie in onderzoek Waar Staat je gemeente.	6.3	Geen onderzoek.	6.7

Dit kost het

Bestuur	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	1.029	971	956
Lasten	5.576	5.633	5.367
Saldo voor bestemming x € 1.000	-4.547	-4.662	-4.412
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	371	0	0
Storting in reserves	697	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	-326	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-4.873	-4.662	-4.412

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Bestuur	-4.662	-4.412	250

Het voordelige verschil van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 is grotendeels te verklaren vanuit de volgende posten:

- Bestuurskosten: in 2020 is eenmalig een bedrag beschikbaar gesteld voor de voorziening APPA van € 196.000 (voordeel).
- Bestuurlijke samenwerking: vanaf 2021 wordt een bedrag van € 47.000 voor het Stadsgewest (nadeel) begroot.
- Bestuurlijke samenwerking: de bruto bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij (MGD) stijgt met € 109.000 overeenkomstig de begroting van MGD.
- Wijkbeheer: vanwege overheveling van de wijkbudgetten van 2019 naar 2020 is er in 2020 € 280.000 meer begroot dan het structurele budget vanaf 2021.

Basisregistraties

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Het juist, volledig & actueel verwerken + proactief controleren van persoonsgegevens (geboorten, huwelijken, echtscheidingen, verhuizingen, wonen, overlijden, etc.).
- Identificeren, controleren & verstrekken van bewijzen/verklaringen en bevestiging/gegevens.
- De gemeente geeft uitvoering aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit en mogelijke adresfraude waardoor de kwaliteit van de Basis Registratie Persoonsgegevens nog verder toeneemt.
- De (digitale) werkprocessen aanpakken zodat de hoge kwaliteit wordt geborgd.

Nieuw beleid en ambities

Aangepast huwelijksbeleid; invoering van het zogenaamde flitshuwelijk per 1 januari 2021.

Dit kost het

Basisregistraties	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	383	453	453
Lasten	1.577	1.723	1.696
Saldo voor bestemming x € 1.000	-1.194	-1.270	-1.242
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-1.194	-1.270	-1.242

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Basisregistraties	-1.270	-1.242	28

Het voordelige verschil is het gevolg van het wegvallen van een tweetal incidentele bijdragen aan MGD vanaf het begrotingsjaar 2021. Het gaat hierbij om de projecten migrantenhuisvesting (€ 31.000) en basisregistraties (€ 8.600).

Openbare orde en veiligheid

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Bevolkingszorg: voorbereiden en uitvoeren van rampen- en risicobeheersing. Ook bij incidenten op gebied van openbare orde en veiligheid en bij grote evenementen.
- Casuïstiek en advies op gebied van zorg en veiligheid met de focus op jeugd. Onze inzet verschuift steeds meer naar preventie.
- Meewerken aan de integrale aanpak van ondermijning. We adviseren en dragen bij aan casuïstiek.

Beleidsprogramma

- Een goede brandweezorg in Boxtel; jeugdbrandweer.

Corona ontwikkelingen en effecten

Verhoging van horizontale fraude (cybercriminaliteit).

Dit kost het

Openbare orde en veiligheid	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	35	24	24
Lasten	2.103	2.492	2.654
Saldo voor bestemming x € 1.000	-2.069	-2.468	-2.630
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	266	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	-266	0	0
Saldo na bestemming x € 1.000	-2.334	-2.468	-2.630

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Openbare orde en veiligheid	-2.468	-2.630	-162

Het nadelige verschil tussen de voor 2020 en 2021 begrote bedrag is met name het gevolg van de verhoogde bijdrage aan de Veiligheidsregio. Deze bijdrage is gebaseerd op de begroting 2021 van de Veiligheidsregio Brabant Noord-Oost.

Algemene dekkingsmiddelen

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- We blijven werken aan het behouden en zo mogelijk versterken van onze financiële positie.
- Hier hoort een passende lokale belastingdruk bij waarbij we streven naar maximaal een trendmatige ontwikkeling.
- Voor de financiering van onze netto uitgaven geldt als uitgangspunt om allereerst de maximale ruimte onder de kasgeldlimiet in te zetten voordat een eventuele keuze wordt gemaakt voor financiering via de kapitaalmarkt.

Beleidsprogramma

- Mocht de financiële situatie hier de komende jaren om vragen, dan liggen onze eerste prioriteiten bij het sociaal domein, bij energietransitie en klimaatverandering en bij Move'31.

Corona ontwikkelingen en effecten

OZB

De verwachting is dat ook in 2021, als gevolg van corona, er door inkomstendaling meer bedrijven in liquiditeitsproblemen komen of zelfs failliet gaan. Dit betekent dat, ook al valt belastingen onder preferente vorderingen, een deel van de opgelegde aanslagen niet inbaar zal zijn. Gelet op mogelijke faillissementen in 2020 en de economische recessie dient er voldoende rekening te worden gehouden met een stijging van het leegstandsrisico. De verwachting is dat er o.a. minder aanslagen ozb gebruik kunnen worden opgelegd wat weer weerslag kan hebben op de financiële positie van eigenaren.

Het kwijtschelden van ozb woningen komt, zeker gelet op de huidige woningmarkt, nagenoeg niet voor. In feite dient men eerst hun eigen huis "op te eten". Pas wanneer woningen "onder water" (hogere hypotheek schuld dan economische waarde) staan is kwijtschelding ozb mogelijk.

Mogelijk dat de verkoop van nieuwbouw projecten onder druk komt te staan, doordat banken strengere eisen stellen aan nieuwe hypotheek waardoor de ozb opbrengsten lager uitvallen dan geraamd.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt achteraf opgelegd wat betekent dat 2020 in 2021 wordt opgelegd. Het aantal toeristen/bezoekers is door de pandemie en de (verwachte) economische recessie sterk afgenomen. Het financiële effect in de rest van 2020 is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van het coronavirus. Indien het mogelijk is en blijft dat binnenlandse reizen gemaakt kunnen worden, is de verwachting dat het gemis van buitenlandse toeristen enigszins gecompenseerd kan worden. Wel is de conclusie dat op basis van het lagere aantal bezoekers/toeristen de opbrengsten minder zal zijn.

Naar verwachting zullen steeds meer bedrijven in liquiditeitsproblemen komen of zelfs failliet gaan. Dit betekent dat, ook al valt belastingen onder preferente vorderingen, een deel van de opgelegde aanslagen niet inbaar zal zijn.

Zo maken we dit meetbaar (indicatoren/kengetallen)

Toelichting:

Krachtens de BBV-regels wordt een vijftal kengetallen die inzicht geven in de (ontwikkeling van de) financiële positie opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Dit kost het

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	9.085	9.024	8.834
Lasten	-223	-438	-241
Saldo voor bestemming x € 1.000	9.308	9.462	9.074
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	0	0	0
Storting in reserves	0	0	0
Saldo resultaatbestemming x € 1.000	0	0	0

Saldo na bestemming x € 1.000	9.308	9.462	9.074
-------------------------------	-------	-------	-------

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Algemene dekkingsmiddelen	9.462	9.074	-388

Per saldo is het resultaat voor de begroting 2021 nadelig. De belangrijkste mutaties zijn de volgende:

- Omslagrente ten laste van algemene middelen: al enkele jaren hanteren wij een omslagrente van 3,5%. De rente is de afgelopen jaren steeds verder gedaald. Het is daarom noodzakelijk de omslagrente aan te passen. We gebruiken vanaf 2021 een omslagrente die aansluit bij de voorgeschreven rente voor grondexploitaties. Dat betekent vanaf 2021 een toe te rekenen omslagrente van 2,42% in plaats van 3,5%. Gevolg hiervan is dat een deel van het eerder begrote rentevoordeel 'weglekt' via een verlagend effect op de tarieven voor afval en riolering. In totaal resulteert dit in een nadeel van € 244.000 ten opzichte van de begroting 2020.
- OZB: op basis van de indexering (3,1%) en ontwikkeling areaal stijgt de OZB opbrengst met € 442.000.
- Overig nadeel op dit product is met name het technische effect van een lagere omslagrente (is per saldo voor de totale begroting budgetair neutraal, vanwege lagere rentekosten op de diverse producten en minder renteopbrengst voor dit product).

Algemeen budgettair

Verantwoordelijke(n): Herman van Wanrooij

Dit gaan we dit jaar doen

Vaste werkzaamheden

- Periodiek wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de financiële positie van onze gemeente via de Planning&Control documenten (begroting, jaarrekening, kadernota en bestuursrapportages).
- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is onze grootste inkomstenbron. Via de periodieke circulaire hebben we hier inzicht in vertalen we de ontwikkelingen in onze begroting.

Dit kost het

Algemeen budgettair	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Baten	54.509	57.405	57.861
Lasten	0	0	0
Saldo voor bestemming x € 1.000	54.509	57.405	57.861
Resultaatbestemming			
Onttrekking aan reserves	6.314	2.968	403
Storting in reserves	3.225	3.605	723
Saldo resultaatbestemming x €1.000	3.089	-637	-320
Saldo na bestemming x € 1.000	57.599	57.701	56.942
Exploitatie resultaat	0	-933	599

Financiële toelichting

Product (verschil begroting 2021 - begroting 2020) x € 1.000	Begroting 2020	Begroting 2021	Verschil
Algemeen budgettair	57.701	56.942	-759

Het nadelige verschil tussen het voor 2021 en 2020 begrote resultaat van dit product is met name het gevolg van:

- Gemeentefonds: De begrote bijdragen zijn gebaseerd op de meicirculaire 2020 en deze leidt voor alle jaren tot positieve effecten. Het grootste effect is de bijstelling van de integratie-uitkering Voogdij/18+ als gevolg van het toepassen van meer actuele gegevens van zorggebruik, vanaf 2021 levert dit Bostel € 0,5 miljoen extra per jaar op. Het accres van het Gemeentefonds en de aanpassing van diverse aantallen en eenheden van verdeelmaatstaven leidt structureel tot een beperkt positief effect tot en met 2023. Per saldo stijgt de uitkering 2021 met € 463.000 ten opzichte van 2020. Volgens eerdere uitgangspunten zou dit een versie worden met veel mutaties door de vertaling van het nieuwe verdeelstelsel met ingangsjaar 2021. Dat is echter doorgeschoven naar 2022. Het compensatiepakket voor corona wordt meegenomen via de septembercirculaire (en in de begroting verwerkt via de tweede bestuursrapportage 2020).
- Resultaatbestemming: Via dit product wordt in 2021 ten opzichte van 2020 per saldo € 316.000 minder uit de reserves gehaald als dekking.
- Begrotingssaldo: Het begrotingssaldo bedraagt negatief € 932.600 in 2020 en bedraagt positief € 598.600 in 2021, wat leidt tot een verschil van € 1,5 miljoen.

Projecten programma Meewerkend bestuur

Onder het programma Meewerkend bestuur valt het volgende project:

- Herindeling Haaren

Herindeling Haaren

Verantwoordelijke(n): Ronald van Meygaarden

Dit is het doel

De gemeente Haaren wordt per 1 januari 2021 opgesplitst en houdt dan op te bestaan. Dit betekent, dat het dorp Esch aan de gemeente Boxtel zal worden toegevoegd.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleidende tekst

In het beleidsprogramma 2018-2022 staat dat Boxtel uitgaat van een terughoudende ontwikkeling van OZB en lokale lastendruk. Uitgangspunt is dat deze niet meer dan trendmatig wordt verhoogd en dat burgers profijt hebben van een efficiëntere aanpak op het terrein van riool- en afvalstoffenheffing.

Naast de autonome ontwikkelingen zal de afronding van de herindeling van de gemeente Haaren en de oplevering van het project Wijziging waarderingsmethodiek in 2021 leiden tot een extra belasting van de organisatie.

Een wetswijziging verplicht de gemeenten om per 2022 de herwaardering van het onroerend goed uit te voeren op basis van oppervlakte (nu is de inhoud nog een bepalende factor). Dit is een grootschalig project waarbij de kwaliteit van de gegevens binnen diverse Basisregistraties de BAG, BGT en Woz wordt geoptimaliseerd. Dit project wordt begeleid door Loket31 en opgeleverd eind 2021.

Gelet op de herindeling van de gemeente Haaren en de toevoeging van de dorpskern Esch aan de gemeente Boxtel zal de raad begin (5) januari 2021 de verordeningen van de gemeente Boxtel van toepassing moeten verklaren voor het nieuwe toegevoegde belastinggebied Esch.

Het beleid algemeen

Conform de uitgangspunten en grondslagen begroting 2021 en meerjarenramingen 2022-2024 wordt in de begroting 2021 rekening gehouden met een trendmatige stijging van de OZB-opbrengst en de legestarieven met 3,1%. Naast deze trendmatige indexering leiden areaaluitbreidingen tot een extra toename van de belastingopbrengst in 2021 ten opzichte van 2020.

De tarieven van de lokale heffingen zijn hoogstens kostendekkend. Dat betekent dat de geraamde baten (inkomsten) de geraamde lasten (uitgaven) niet overschrijden. In de volgende sub-paragraaf wordt inzichtelijk gemaakt hoe de tarieven van de heffingen berekend zijn.

Bij de kostendekkende heffingen zijn overzichten geplaatst waaruit blijkt dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. Verder worden de beleidsuitgangspunten per belasting/legessoort gepresenteerd, de in deze begroting opgenomen opbrengsten en de voorlopige tarieven.

In december 2020 stelt de raad bij een apart raadsbesluit de tarieven vast. Mogelijk dat de OZB tarieven pas in januari 2021 definitief worden vastgesteld. Gedurende het jaar mogen de tarieven alleen maar naar beneden worden bijgesteld, niet naar boven. Dit betekent dat de tariefstelling voor het jaar 2021 zoals die door de raad wordt vastgesteld in december 2020 veiligheidshalve hoger zal zijn. Ook de effecten van de komst van Esch per 1 januari 2021 kan invloed hebben op de vast te stellen tarieven.

Het beleid per belastingsoort

Onroerende zaakbelasting

De Onroerende zaakbelasting (OZB) is een belasting die de gemeente heft over de vastgestelde waarde van elke onroerende zaak en die wordt aangemerkt als een algemeen heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk.

In beginsel worden de OZB-tarieven voor 2021 in december definitief vastgesteld. Deze worden dan gebaseerd op de dan wel bekende WOZ-waarden per peildatum 1 januari 2020 van het Boxtels onroerend goed. De waardeverhoging binnen de gemeente Boxtel is nog niet bekend. In de meicirculaire 2020 wordt uitgegaan van een waardeverhoging van 7% voor de woningen en van 1% voor de niet-woningen. Naast deze trendmatige indexering zorgen areaaluitbreidingen voor een stijging van de belastingopbrengst in 2021 ten opzichte van 2020.

Als het nodig is worden de tarieven voorlopig vastgesteld in december. De hoogte wordt dan zodanig bepaald opdat de tarieven naar beneden bijgesteld kunnen worden. Immers tarieven kunnen in de loop van het belastingjaar niet hoger vastgesteld worden. Deze mogen wel naar beneden bijgesteld worden.

Duurzaamheidsmaatregelen in relatie tot de OZB

Er is (nog) geen beleid omtrent de vrijstelling van o.a. zonnepanelen of overige duurzaamheidsmaatregelen m.b.t. de WOZ-waarde of de OZB-waarde. Zonnepanelen mogen bij het bepalen van de WOZ-waarde (tot op heden) niet buiten beschouwing gelaten worden. Deze zijn naar aard en inrichting bestemd om duurzaam ter plaatse te blijven zolang de belanghebbende in de onroerende zaak woont. De zonnepanelen moeten daarom als onroerend worden aangemerkt.

Voor de OZB waarde kunnen deze (evenals mogelijke overige duurzaamheidsmaatregelen) middels een vrijstelling vrijgesteld worden. Voorshands wordt voorgesteld **niet** tot invoering van voornoemde vrijstelling over te gaan.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is aangemerkt als een algemene heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Voorstel voor 2021 is om de tarieven trendmatig te verhogen.

Rioolheffing

Het tarief wordt gebaseerd op het laatstelijk vastgesteld verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP 2020-2024). Dit vGRP is in december 2019 door de gemeenteraad vastgesteld.

De dekking bedraagt in het meerjarig perspectief maximaal 100%. Alle lasten en baten worden gebaseerd op de doorrekening van alle onderhoudskosten en investeringsplannen voor een periode van 70 jaren. Hierdoor wordt berekend dat op basis van het te indexeren tarief over deze periode de voorziening afgebouwd wordt tot nihil. Een resultaat in een jaar wordt gestort of onttrokken aan de voorziening Rioleringsplan.

Omslagrente

Al enkele jaren hanteren wij een omslagrente van 3,5%. De rente is de afgelopen jaren steeds verder gedaald waardoor het noodzakelijk is de omslagrente naar beneden bij te

stellen.

De omslagrente wordt gebruikt om over de boekwaarde van investeringen rente toe te rekenen aan de producten. Normaal gesproken leidt dit niet tot een effect. Het is in principe een administratieve verwerking. Uitzondering hierop is de toerekening aan de zogenaamde kostendekkende activiteiten; bij een lagere omslagrente worden hieraan minder rentekosten toegerekend met als gevolg een neerwaarts effect op de kostendekkende tarieven. We passen de omslagrente 2021 aan bij de berekende rente grondexploitaties van het jaar 2021. Dat betekent vanaf 2021 een toe te rekenen omslagrente van 2,42% in plaats van 3,5%. Dit betekent dat de rentelasten voor het product riolering dalen met een bedrag van € 233.800. Dit leidt tot een verlagend effect op het riooltarief vanaf 2021.

Onderbouwing tarieven riolering (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leges en andere rechten	36	0	0
Overige goederen en diensten	9	35	36
Mutatie voorzieningen	0	9.980	0
Belastingen op producenten	99	690	703
Belastingen op huishoudens	2.764	2.706	2.518
Inkomensoverdrachten - provincies	19	0	0
Totaal baten	2.927	13.412	3.256
Overige goederen en diensten	319	519	529
Mutatie voorzieningen	440	9.900	94
Kapitaallasten	1.481	1.620	1.561
Compensabele BTW	148	543	239
Ingeleend personeel	0	14	14
Bijdragen inzet MijnGemeenteDichtbij	644	692	696
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	3	3
Kwijtschelding	0	120	120
Totaal lasten	3.031	13.412	3.256
Dekkingsresultaat (- = tekort)	-104	0	0
Dekkingspercentage	97%	100%	100%

Afvalstoffenheffing

De geraamde lasten en baten met betrekking tot afval en de omvang van de Egalisatie reinigingstarieven vormen de basis voor het tariefbeleid. In meerjarig perspectief streven we naar een 100% kostendekking

In de afgelopen jaren hebben we de positieve stand van de voorziening Egalisatie reinigingstarieven kunnen benutten voor het verlagen van de afvaltarieven door het toekennen van eenmalige kortingen op het vaste tarief. Omdat de voorziening eind 2020 nog maar een omvang kent van € 33.000 kan er voor 2021 nog maar een bescheiden eenmalige korting verleend worden.

In 2021 wordt het tarievenstelsel uitgebreid met een diftartarief voor het aanbieden van restafval op ondergrondse restafval containers, die in gebruik zijn bij een aantal stapelbouw- en nieuwbouwlocaties in de gemeente.

De verwachting voor 2021 is dat verwerkingskosten voor de verschillende afvalstromen verder oplopen, terwijl de opbrengsten voor de recyclestromen verder zullen dalen. Mogelijk

aanstaande landelijke regelgeving zoals de invoering van een CO2 heffing of een verdere verhoging van de Afvalstoffenbelasting kan daar nog bovenop komen.

Corona heeft er voor gezorgd dat er in 2020 meer afval is ingezameld, dat routes zijn toegenomen en dat er toename was van afgekeurde PMD-zakken en illegaal aangeboden afval. De verwachting is dat deze trend bij een 2e golf zich in 2021 zich mogelijk zal voortzetten. Uiteindelijk wordt echter verwacht dat dit weer zal stabiliseren en dat de ingezette lijn m.b.t. vermindering van restafval en bevordering van de gescheiden inzameling van grondstoffen alsnog opgepakt kan worden.

Omslagrente

Al enkele jaren hanteren wij een omslagrente van 3,5%. De rente is de afgelopen jaren steeds verder gedaald waardoor het noodzakelijk is de omslagrente naar beneden bij te stellen.

De omslagrente wordt gebruikt om over de boekwaarde van investeringen rente toe te rekenen aan de producten. Normaal gesproken leidt dit niet tot een effect. Het is in principe een administratieve verwerking. Uitzondering hierop is de toerekening aan de zogenaamde kostendekkende activiteiten; bij een lagere omslagrente worden hieraan minder rentekosten toegerekend met als gevolg een neerwaarts effect op de kostendekkende tarieven. We passen de omslagrente 2021 aan bij de berekende rente grondexploitaties van het jaar 2021. Dat betekent vanaf 2021 een toe te rekenen omslagrente van 2,42% in plaats van 3,5%. Dit betekent dat de rentelasten voor het product afval dalen met een bedrag van € 9.700. Dit leidt tot een verlagend effect op het riooltarief vanaf 2021.

Onderbouwing tarieven afval (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leges en andere rechten	2.453	2.856	3.091
Overige goederen en diensten	84	349	435
Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	5	0	0
Totaal baten	2.542	3.205	3.526
Belastingen	125	175	181
Duurzame goederen	15	16	16
Overige goederen en diensten	1.490	1.753	1.746
Kapitaallasten	117	148	165
Compensabele BTW	642	416	396
Ingeleend personeel	99	91	92
Bijdragen inzet MijnGemeenteDichtbij	778	836	840
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	58	0	0
Kwijtschelding	0	120	122
Totaal lasten	3.323	3.554	3.559
Dekkingsresultaat (- = tekort)	-781	-349	-33
Dekkingspercentage	77%	90%	99%

Om tot een dekkingsresultaat van 100% te komen wordt de egalisatievoorziening reinigingstarieven ingezet. Deze voorziening heeft hierdoor per 1 januari 2022 geen saldo meer.

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting (inclusief parkeervergunningen) wordt aangemerkt als een algemeen heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Vanaf 1 juli 2019 is betaald parkeren weer van kracht op locaties die eerder met een proef hebben meegedaan waarbij tijdelijk geen parkeerbelasting werd geheven. Vervolgens is een parkeertelling uitgevoerd en heeft een brede evaluatie met betrekking tot parkeren plaatsgevonden. De evaluatie, die input kan zijn voor de kerntaken discussie, heeft nog niet geleid tot bestuurlijke besluitvorming.

Het doel is om meer inkomsten te krijgen in de parkeereexploitatie met behoud van klantvriendelijk parkeren en een bereikbaar centrum. Er is een mogelijkheid om aan een aantal knoppen te draaien, waaronder de tarieven. De evaluatie geeft inzicht in de mogelijkheden om parkeerinkomsten te verhogen c.q. kosten te verlagen. Voorgesteld wordt om in afwachting van bestuurlijke besluitvorming over de parkeerevaluatie de parkeertarieven nu niet aan te passen, waarbij ook geen trendmatige aanpassing wordt doorgevoerd.

Bij de vaststelling door de raad in december 2020 van de belasting- en legestarieven 2021 kunnen de parkeertarieven eventueel nog aangepast worden.

Reclamebelasting

De reclamebelasting is aangemerkt als een algemeen heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Deze belasting brengt Boxtel in rekening bij alle winkeliers, dienstverleners en horecaondernemers in het afgebakende centrummanagement gebied.

De netto-opbrengst stort de gemeente in het ondernemersfonds. In de begroting 2021 worden de tarieven trendmatig verhoogd. In overleg met het Centrummanagement is de laatste jaren hiervoor gekozen; de drempel WOZ-waarde waarboven extra betaald moet worden, staat al een aantal jaren op € 131.000. Ook in deze begroting is die niet aangepast met de verwachte waardestijging van de niet-woningen (+1%).

Leges omgevingsvergunning

De leges omgevingsvergunning worden in principe gebaseerd op de laatst bekende inzet van menskracht per af te geven vergunning. In combinatie met de omvang van het tarief en het aantal woningen waarvoor vergunning wordt verleend (349 woningen in 2021), is de verwachting dat er in 2021 een opbrengst van € 1.033.000 wordt gerealiseerd.

De bijdrage inzet MijnGemeenteDichtbij is nog niet aangepast aan het verhoogde aantal woningen waarvoor in 2021 een vergunning wordt verleend. Hierdoor resulteert op dit moment op begrotingsbasis een kostendekkingspercentage van meer dan 100% hetgeen niet is toegestaan.

Zoals is aangegeven bij het onderdeel Het beleid algemeen zal de gemeenteraad in december 2020 de tarieven vaststellen, ook die voor de leges omgevingsvergunning.

In de tussentijd zullen we nader onderzoek doen naar de benodigde arbeidsinzet alsmede naar de omvang van de te verstrekken aantallen omgevingsvergunningen (inclusief verbouw en andere zaken). Indien meer arbeidsinzet benodigd is dan wel er een veranderde raming komt voor het aantal aanvragen, zullen we dit melden en een nieuw baten-lastenoverzicht presenteren.

Indien de uitkomst is dat het kostendekkingspercentage dan nog steeds boven de 100% is, zullen de legestarieven naar beneden moeten worden bijgesteld.

Onderbouwing tarieven omgevingsvergunning (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leges en andere rechten	723	812	1.033
Totaal baten	723	812	1.033
Overige goederen en diensten	38	45	47
Bijdragen inzet MijnGemeenteDichtbij	908	1.110	932
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	0	0
Totaal lasten	946	1.155	979
Dekkingsresultaat (- = tekort)	-222	-344	54
Dekkingspercentage	77%	70%	106%

Leges dienstverlening/burgerzaken

De leges burgerzaken worden voor een deel bepaald door de van Rijksweg vastgestelde (maximum) bedragen. Voor zover deze Rijkstarieven niet van toepassing zijn, kan de gemeente het zelf bepalen. Voor dit deel worden de tarieven in 2021 trendmatig verhoogd. Van elke dienstverlening is een geschatte inzet van menskracht de basis voor het bepalen van die tarieven. 100% kostendekking is vanwege de door het Rijk opgelegde maximering van de tarieven niet haalbaar.

Onderbouwing tarieven burgerzaken (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leges en andere rechten	383	453	453
Totaal baten	383	453	453
Salarissen en sociale lasten	7	8	8
Overige goederen en diensten	36	43	45
Inkomensoverdrachten - Rijk	139	174	174
Bijdragen inzet MijnGemeenteDichtbij	748	780	753
Totaal lasten	930	1.005	980
Dekkingsresultaat (- = tekort)	-547	-551	-527
Dekkingspercentage	41%	45%	46%

Grafrechten

Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. Bij een trendmatige verhoging van de tarieven, wordt dit niet helemaal gehaald. De kostendekkendheid van de begraafplaats is mede afhankelijk van de ontwikkelingen in de markt zoals prijsverhogingen en/of inflatie correcties. De afgelopen jaren is een gemiddelde kostendekkendheid van 92% gehaald wat in vergelijking met andere begraafplaatsen en gemeenten een vrij hoog dekkingspercentage is. Een verbetering hiervan wordt gezocht in een andere wijze van grafuitgifte, en grafsoort type met een wijziging in de berekening van grafrechten. Dit zal tot gevolg hebben dat o.a. de verordening op de heffing en invordering van grafrechten aangepast gaat worden. In 2021 wordt een nieuwe beleidsvisie ter vaststelling aan de raad aangeboden. Daarna zal een nieuwe beheersverordening ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Onderbouwing tarieven grafrechten (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leges en andere rechten	142	187	187
Totaal baten	142	187	187
Belastingen	0	1	1
Overige goederen en diensten	44	61	64
Mutatie voorzieningen	4	4	4
Kapitaallasten	16	16	13
Bijdragen inzet MijnGemeenteDichtbij	109	117	117
Totaal lasten	173	198	199
Dekkingsresultaat (- = tekort)	-31	-11	-13
Dekkingspercentage	82%	94%	94%

Marktgelden

In de begroting 2021 zijn de tarieven voor marktgelden trendmatig verhoogd. De omzet voor 2021 is onder andere hierop gebaseerd. Er wordt gestreefd naar een kostendekking van 100%, maar met een trendmatige verhoging van de tarieven wordt dit niet helemaal bereiken.

Onderbouwing tarieven markt (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Leges en andere rechten	30	28	28
Totaal baten	30	28	28
Overige goederen en diensten	17	9	10
Bijdragen inzet MijnGemeenteDichtbij	27	29	30
Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	0	3	3
Totaal lasten	44	41	42
Dekkingsresultaat (- = tekort)	-14	-13	-13
Dekkingspercentage	68%	69%	68%

De tarieven en de verwachte opbrengsten

In het navolgende overzicht zijn de definitieve tarieven 2020 alsmede de voor 2021 voorlopig voorgestelde tarieven opgenomen.

De OZB tarieven worden definitief bepaald op basis van de werkelijke waardeontwikkeling vanaf peildatum 1 januari 2019 naar peildatum 1 januari 2020. Gelet op de herindeling van de gemeente Haaren zal de toevoeging van de dorpskern Esch invloed hebben op zowel de verwachte opbrengsten als hoogte van de tarieven.

Vooralsnog is er geen rekening gehouden met de waardeontwikkeling en is er geen rekening gehouden met de uitbreiding van het belastinggebied door de toevoeging van de dorpskern Esch.

Bij een stijging van de waardeontwikkeling worden de OZB tarieven verlaagd. De definitieve tariefstelling 2021 wordt gebaseerd inclusief Esch. Als gevolg van de herindeling gemeente Haaren vervalt de OZB verordening Haaren van rechtswege. De verordening van de gemeente Bostel zoals deze op 1 januari 2021 geldt, is van toepassing op het toegevoegde

deel Esch. Als de herindeling dit noodzakelijk maakt kan na 1 januari doch vóór 1 april 2021 een nieuwe/gewijzigde verordening vastgesteld worden.

Belasting/heffing	Heffingsgrondslag	vastgesteld tarief 2020	begroot tarief 2021
Onroerende zaakbelasting			
Woningen:			
* eigenaren	WOZ-waarde	0,1189%	0,1226%
Niet-Woningen:			
* eigenaren	WOZ-waarde	0,2925%	0,3016%
* gebruikers	WOZ-waarde	0,2197%	0,2265%
Toeristenbelasting	overnachting	€ 0,98	€ 1,01
Rioolheffing			
* waterverbruik	t/m 200 m3	€ 180,20	€ 170,87
* waterverbruik	per m3 > 200 m3	€ 1,65	€ 1,56
Afvalstoffenheffing			
* eenpersoonshuishouden	vast tarief	€ 162,00	€ 158,60
	eenmalige korting	€ -19,00	€ -1,80
* meerpersoonshuishouden	vast tarief	€ 200,20	€ 195,90
	eenmalige korting	€ -23,00	€ -2,10
* diftar	lediging 240 liter rest	€ 6,50	€ 6,52
	lediging 180 liter rest	€ 5,66	€ 5,66
	lediging 140 liter rest	€ 5,10	€ 5,09
	lediging 60 liter rest		
* eenpersoonshuishouden	vast tarief	€ 211,00	€ 207,50
zonder eigen container	eenmalige korting	€ -19,00	€ -1,80
* meerpersoonshuishouden	vast tarief	€ 262,60	€ 258,50
zonder eigen container	eenmalige korting	€ -23,00	€ -2,10
Parkeerbelasting	diverse tarieven		geen indexering
Reclamebelasting	WOZ-waarde	minimaal € 216,00 maximaal € 809,00	indexering 3,1%
Leges			
omgevingsvergunning	diverse tarieven	indexering 2,9%	indexering 3,1%
Leges burgerzaken	diverse tarieven	indexering 2,9%	indexering 3,1%

Opbrengsten belastingen en heffingen

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van de opbrengsten van de belangrijkste lokale belastingen en heffingen.

Belasting/heffing (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	toelichting
Onroerende zaakbelasting				
- woningen/eigenaren	4.244	4.366	4.668	Indexering tarieven met 3,1%.
- niet-woningen/eigenaren	1.698	1.746	1.810	
- niet-woningen/gebruikers	1.219	1.250	1.315	
Toeristenbelasting	44	27	27	Indexering tarieven met 3,1%.
Rioolheffing	2.864	3.397	3.221	Tarieven verlaagd met 5,2% vanwege een verlaging van de omslagrente.
Afvalstoffenheffing	2.453	2.856	3.091	Bruto tarieven verlaagd met gemiddeld 2,1% onder andere vanwege een verlaging van de omslagrente. Omdat het kortingsbedrag fors verlaagd wordt, is sprake van een stijging van het netto tarief van ongeveer 9,5%.
Parkeerbelasting	247	351	351	Geen indexering.
Reclamebelasting	40	45	46	Indexering tarieven met 3,1%.
Leges omgevingsvergunning	718	808	1.029	Indexering tarieven met 3,1%. Opbrengst gebaseerd op woningbouwprogramma.
Leges burgerzaken	383	453	453	Indexering tarieven met 3,1%.
TOTAAL	13.911	15.298	16.011	

Aanduiding van de lokale lastendruk

Jaarlijks wordt bij de begroting een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van de lokale lastendruk (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) in verschillende woonsituaties. Een huurder betaalt geen OZB. Wat betreft afvalstoffenheffing wordt voor de vergelijking in deze situaties uitgegaan van een meerpersoonshuishouden met 10 ledigen van een 240 liter container voor restafval per jaar. Voor rioolheffing wordt uitgegaan van een waterverbruik van minder dan 200 m³. De woningwaarde 2021 is gebaseerd op de peildatum 1-1-2020.

Dit levert voor onderstaande situaties het volgende beeld op:

Ontwikkeling lokale lasten	Woz-waarde 2021	lasten 2019	lasten 2020	(voorlopige) lasten 2021	mutatie 2020/2021
huurder		€ 375	€ 422	€ 430	+ 1,77%
eigenaar met een woning van	€ 200.000	€ 600	€ 660	€ 675	+ 2,35%
eigenaar met een woning van	€ 250.000	€ 657	€ 719	€ 736	+ 2,29%
eigenaar met een woning van	€ 400.000	€ 826	€ 898	€ 920	+ 2,50%
eigenaar met een woning van	€ 600.000	€ 1.052	€ 1.135	€ 1.165	+ 2,60%

Bij de beoordeling van de gemiddelde belastingdruk worden de Afvalstoffenheffing, de Rioolheffing onderdeel woningen en de Onroerende zaakbelasting woning betrokken. Voor de vergelijking zijn de gegevens uit de Atlas Gemeenten de lokale lasten 2020 gebruikt.

Landelijk geeft de lokale lastendruk het volgende resultaat over het afgelopen begrotingsjaar.

Coelo Atlas 2020	Landelijk gemiddeld *)	Boxtel	Rangnummer
Meerpersoonshuishouden	€ 776	€ 749	110
Eenpersoonshuishouden	€ 705	€ 685	geen rangnummer
(*) 355 gemeenten, nummer 1 is de goedkoopste			

Overzicht gemeentelijke tarieven Coelo Atlas

Overzicht gemeentelijke tarieven Coelo Atlas 2020

Overzicht tarieven 2020	Boxtel	Sint-Michielsgestel	Landelijk
OZB tarief woningen	0,1189%	0,1276%	0,1102%
OZB tarief eigenaar niet-woningen	0,2925%	0,2497%	0,2898%
OZB tarief gebruiker niet-woningen	0,2197%	0,1621%	0,2171%
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	172	213	229
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	236	257	283
Rioolheffing huishoudens eenpersoonshuishouden	180	137	181
Rioolheffing huishoudens meerpersoonshuishouden	180	169	199
Rioolheffing bedrijven, waterverbruik 500 m3	675	300	
Woonlasten eenpersoonshuishouden	685	782	705
Woonlasten meerpersoonshuishouden	749	856	776
Toeristenbelasting per nacht	0,98	1,59	2,66
Paspoort	71,37	71,37	72,80
Identiteitskaart	56,83	56,83	57,95
Rijbewijs	40,65	40,65	40,44
Uittreksel BRP	12,00	10,00	12,30
Omgevingsvergunning 45.000	2.000	1.907	1.435

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige (natuurlijke persoon), of een zelfstandige ondernemer die voor zijn privé woning, geen of weinig financiële middelen heeft om de belastingaanslag voor de gemeentelijke heffingen te kunnen voldoen, kan onder voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. De beoordeling wordt gebaseerd op het wettelijk vastgestelde toetsingsinkomen en toetsingsvermogen. Het kwijtscheldingspercentage wordt gebaseerd op de zogenaamde 100%-norm.

Kwijtschelding wordt verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overige heffingen zijn uitgezonderd van kwijtschelding.

De geraamde kwijtscheldingen voor het jaar 2021 bedragen € 242.400, verdeeld over:

- afvalstoffenheffing € 122.400
- rioolheffing € 120.000.

Vanaf 2020 is het bedrag dat begroot wordt voor kwijtschelding onderdeel van de kostprijs en wordt dus meegerekend in de tariefbepaling voor afval en riolering.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleidende tekst

Het weerstandsvermogen bepaalt of de gemeente in staat is om de financiële gevolgen van onverwachte, niet-begrote kosten (risico's) op te vangen. Met een buffer kan worden voorkomen dat een financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen.

In december 2018 heeft de gemeenteraad de notitie risicomanagement & weerstandsvermogen vastgesteld. In deze notitie zijn de kaders gesteld voor een organisatie breed risicobeleid.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit:

- de benodigde weerstandscapaciteit = het totaal van de risico's
- de beschikbare weerstandscapaciteit = de financiële middelen om de risico's te dekken.

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt berekend:

Algemene reserve per 1 januari 2021	€ 4.095.252
Stille reserves	€ 0
Begrotingssaldo begroting 2021	€ 598.600
Totaal capaciteit	€ 4.693.852

NB: Conform beleid wordt onbenutte belastingcapaciteit niet meegenomen bij de bepaling van beschikbare weerstandscapaciteit. In crisissituaties (bijvoorbeeld indien een artikel 12 aanvraag gedaan wordt) zijn we wettelijk verplicht deze capaciteit aan te spreken.

Ratio weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de risico's die we lopen (de benodigde weerstandscapaciteit) en de financiële middelen die we hebben om de risico's te dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit). De gemeente streeft naar een minimale ratio van 1,0 (raadsbesluit bij notitie Risicomanagement & weerstandsvermogen).

Tabel: Ratio weerstandsvermogen	
Boxtel	1-1-2021
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.693.852
Benodigde weerstandscapaciteit	3.054.041
Ratio weerstandsvermogen	1,5
Kwalificatie	<i>Ruim voldoende</i>

Het ratio weerstandsvermogen is gestegen van 0,8 naar 1,5 en voldoet daarmee aan de gestelde norm. Volgens de norm is dit ruim voldoende.

Het ratio weerstandsvermogen was in de vorige rapportage onder de norm. Conform de afspraken in het beleid zijn er toen extra maatregelen getroffen te worden om de financiële buffer op peil te brengen. In 2019 is een aanvraag gedaan voor de compensatie als gevolg van volumeontwikkeling vanwege specialistische zorg. Er is in 2020 een bedrag van € 975.000 door het rijk toegekend. Dit bedrag is toegevoegd aan de Algemene reserve. Dit heeft bijgedragen aan het op peil brengen van het ratio weerstandsvermogen.

De verwachting is dat de komende jaren druk op de financiële positie van de gemeente zal gaan toenemen. We zien in de meerjarenbegroting dat er in de jaren na 2022 sprake is van een negatief begrotingssaldo. De mate van de recessie is nog onzeker. Daarnaast staan we voor een forse bezuinigingsopgave. Hierdoor zal het ratio verder onder druk komen te staan.

Cijfermatige toelichting op de mutaties in de weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is ten opzichte van de jaarrekening 2019 gestegen met € 2,0 mln. Van € 2,7 mln. naar € 4,7 mln. Deze stijging wordt veroorzaakt door het op peil brengen van de algemene reserve zoals hierboven omschreven € 1 mln., het toevoegen van het netto resultaat van 2020 aan de algemene reserve € 0,8 mln. en een verhoging van het structureel begrotingssaldo € 0,2 mln.

De benodigde weerstandscapaciteit is ten opzichte van de jaarrekening 2019 afgenomen met € 0,65 mln. Dit is deels te verklaren omdat de risico's van de coronacrisis inmiddels beter in beeld zijn. Dit resulteert in een toename van € 1,1 mln. Tegelijkertijd kan de gehanteerde 15% risico opslag in de jaarrekening 2019 in verband met corona van € 0,4 mln. vervallen. Van de risico's inzake jeugd en WMO zijn de budgetten vanaf 2019 fors bijgesteld. Dit resulteert in verlaging van de impact met € 1,1 mln. Na een vertraging in de woningbouwopgave is de verwachting dat de komende jaren het geraamde bedrag gerealiseerd wordt. De impact van dit risico is hierdoor met € 0,25 mln. verlaagd.

De risico's

Coronacrisis

In de eerste maanden van 2020 zijn we wereldwijd geconfronteerd met de coronacrisis. Op dit moment is er sprake van een forse economische krimp, die nog gecompenseerd wordt door een compensatiepakket van het Rijk. Of deze effecten van korte duur zullen zijn, of langere tijd zullen doorwerken, is nu nog onzeker. Dit is mede afhankelijk van de vraag of, en in welke mate, er sprake zal zijn van een tweede golf. In de jaarrekening 2019 is rekening gehouden met een extra opslag van 15% vanwege de onzekere omstandigheden rondom de coronacrisis. Inmiddels zijn deze risico's meer concreet gemaakt en gaan we terug naar de normale opslag van 10%.

In de raadsinformatiebrief voor het zomerreces is de raad geïnformeerd over de stand van zaken coronavirus Covid-19 per eind mei 2020. Hierin is het standpunt ingenomen dat er geen aanvullende lokale financiële ondersteuningsmaatregelen worden ingezet en dat er een vorm van compensatie van het rijk komt voor de kosten van de coronacrisis

Het risico bestaat dat deze compensatie van het rijk onvoldoende is voor de middellange termijn. In dat geval is het noodzakelijk om de kosten voor corona alsnog binnen de gemeentelijke middelen te dekken. De materiële risico's die betrekking hebben op corona zijn in het risicoregister herkenbaar aan een * in de risico omschrijving. Per programma is een korte omschrijving van de materiële risico's opgenomen.

Programma maatschappelijke ontwikkeling

We schatten in dat het aantal vragen voor bijstand, bijzondere bijstand en minimeerregelingen zal toenemen als gevolg van de coronacrisis. We verwachten dat er meer beroep gedaan zal worden op schulpulpverlening.

Programma Leefomgeving

Mogelijk uitstel of vertraging in bestemmingsplannen en visies. Activiteiten en inkomsten op wonen en bouwen kunnen afnemen en opbrengsten kunnen pas later of niet worden gerealiseerd. Ook speelt het risico op afname van verhuur inkomsten door faillissementen van huurders.

Programma Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport.

Kans op financiële tegenvallers bij instellingen op het vlak van gemeenschap, sport, cultuur. Hierdoor kan het nodig zijn om extra bij te dragen om de dienstverlening op gang te houden.

Programma Meewerkend bestuur

- Risico op daling in belastingopbrengsten, o.a. door meer leegstand bedrijfsobjecten met als gevolg minder OZB inkomsten in combinatie met een toename van oninbare belastingen en kwijtscheldingen op afval en riool.
- Risico op extra begrotingstekorten omdat taakstellingen en de daaraan gerelateerde bezuinigingen niet gerealiseerd worden in het gewenste aangegeven tempo.
- Er is nog geen aanvullend risico voor corona opgenomen inzake verbonden partijen. De betrokken partijen GGD, RAV, veiligheidsregio verhalen de extra kosten als gevolg van corona rechtstreeks bij de rijksoverheid. Met WSD zijn afspraken gemaakt dat extra kosten ten laste van het eigen reserves wordt gebracht.

De impact van de coronacrisis op onze gemeente wordt periodiek beoordeeld. De raad wordt hierover geïnformeerd in de bestuursrapportages.

Risico's 2021

De voor 2021 geïnventariseerde risico's zijn doorgerekend op kans en impact. In de volgende matrix geeft dit het volgende beeld.

volgende matrix geeft dit het volgende beeld.

Risicoscore matrix						
Impact	5			(1, 2)	3	
	4			6, 7	4, 5	
	3			11, 12, 13, 14	8	
	2				15	9
	1		10			
	1	2	3	4	5	
Kans						

Kwantificeerbare risico's in het rode gebied hebben betrekking op het programma maatschappelijke ontwikkeling en meewerkend bestuur. Deze risico's worden hieronder apart toegelicht. Risico 1 en 2 zijn ingeschat vanaf 2022. Deze en alle andere in deze matrix opgenomen risico's worden verderop in dit hoofdstuk toegelicht.

Programma: Maatschappelijke ontwikkeling

3. Participatie: toename bijstandsgerechtigden

We verwachten een hogere instroom bijstandsgerechtigden (incl. toename BBZ en statushouders) in combinatie met een tragere uitstroom. Omdat de kans op een hogere werkloosheid als gevolg van de coronacrisis toeneemt. Afwijkingen in het aantal aanvragen wordt gemonitord. Indien nodig worden acties ondernomen en budgetten bijgesteld. De raad wordt 2 keer per jaar geïnformeerd over de effecten in het sociaal domein via de rapportage sociaal domein.

4. WMO: toename uitgaven regionale inkoop

Er is in de begroting rekening gehouden met een toename aan zorggebruik. Deze toename komt door vergrijzing, langer thuis blijven wonen en de aantrekkende werking van het abonnementstarief. Er is echter altijd een risico dat de uitgaven hoger zijn dan begroot, doordat de Wmo een open-einde regeling is. Het uitgangspunt is het inzetten van zorg waar nodig. Daarnaast is er per 2021 ook een risico op stijging van de kosten van het hulpmiddelengebruik. Dit komt doordat de marktwaarde van hulpmiddelen gestegen is en de huidige contractperiode met prijsafspraken afloopt.

Het budgettair kader voor specialistische hulp in de regio is bijgesteld voor 2020 en 2021. Een risico op extra inleg blijft bestaan door een stijgende zorgvraag. Het aantal klanten neemt toe en de zorgvraag wordt complexer. Regionaal is eerder besloten om de solidariteitsafspraken voor specialistische hulp tussen de samenwerkende gemeenten in onze regio per 2020 los te laten. Mogelijk geldt dit vanaf 2021 ook voor andere onderdelen van de Wmo. De samenwerkende gemeenten moeten hierover nog besluiten.

We nemen maatregelen om de kosten te beheersen en terug te dringen. De uitvoering van deze maatregelen start vanaf 2020.

Programma: Meewerkend bestuur

5. Extra tekorten omdat bezuinigingen niet tijdig worden gerealiseerd.

In 2019 zijn er taakstellende bezuinigingsmaatregelen gedefinieerd die moeten leiden tot structurele besparingen. Het risico bestaat dat we de bezuinigen en taakstellingen niet gerealiseerd worden in het gewenste aangegeven tempo. Mogelijke oorzaken zijn de coronacrisis maar ook de ervaring dat het in de praktijk lastig blijkt te zijn om een taakstelling tijdig om te zetten in concrete bezuinigingen.

De voortgang van taakstellende bezuinigingsmaatregelen wordt periodiek gemonitord. De raad wordt over de voortgang geïnformeerd in de bestuursrapportages.

Risicoregister

Risico's worden vastgelegd in het risicoregister. Per risico is een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet en de financiële gevolgen ervan. Deze inschatting is volgens onderstaande tabel vertaald naar een risicoscore.

Kans dat het risico zich voordoet	Score:
Zeer onwaarschijnlijk. Minder dan 1 keer per 10 jaar	1
Geringe kans. 1 keer in de 5 á 10 jaar	2
Reële kans. 1 keer in de 2 á 5 jaar	3
Grote kans. 1 keer per jaar of twee jaar.	4
Zeer grote kans. Minstens 1 x per jaar of vaker	5

Financieel gevolg van het risico	Score:
<0,05% van de begroting =<€50.000	1
>0,05%<0,10% van de begroting >€50.000=<€100.000	2
>0,10%<0,25% van de begroting >€100.000=<€240.000	3
>0,25%<0,50% van de begroting >€240.000=<€475.000	4
> 0,50% van de begroting >€475.000	5

De risico's zijn ingedeeld op incidenteel/structureel risico (I/S). In lijn met het beleid wordt het risicobedrag bij de begroting 2021 verhoogd met 10% als opslag voor de risico's die op dit moment nog niet zijn ingeschat. Er wordt in het risico register onderscheid gemaakt tussen de kwantificeerbare en niet-quantificeerbare risico's.

In onderstaand risicoregister zijn uitsluitend de risico's met een impact vanaf € 100.000 weergegeven. Deze grens is bepaald op 0,10% van het bedrag van de exploitatie van 2018. De eerste 2 risico's zijn ingeschat vanaf 2022 en worden dus niet meegenomen in de benodigde weerstandscapaciteit voor 2021.

Nr.	Kwantificeerbare risico's	Effect	Type	Kans	Gevolg	Risico score	Impact	Kans op optreden in jaar
1	Lagere algemene uitkering. Niet toekennen extra budgetten jeugd door het rijk	Minder inkomsten dan begroot	S	3	5	15	275.000	2022 e.v
2	Jeugd: Extra inleg in de regio voor specialistische zorg	Extra lasten, niet begroot	S	3	5	15	263.750	2022 e.v.
3	Participatie: Toename bijstandsgerechtigden*	Extra lasten, niet begroot	S	4	5	20	392.000	2021 e.v.
4	WMO: Toename uitgaven regionale inkoop	Extra lasten, niet begroot	S	4	4	16	331.310	2021 e.v.

5	Extra tekorten omdat bezuinigingen niet tijdig worden gerealiseerd*	Extra lasten, niet begroot en/of minder inkomsten dan begroot	I	4	4	16	231.000	2021
6	Niet tijdig realiseren van verkoop onroerend goed	Inkomsten later dan begroot	I	3	4	12	175.000	2021
7	Minder opbrengsten belastingen*	Extra lasten, niet begroot	I	3	4	12	186.531	2021 e.v.
8	Niet behalen van begrootte opbrengsten woningbouw programma omdat uitvoering later of gefaseerd wordt uitgevoerd	Inkomsten later dan begroot	S	4	3	12	157.500	2021 e.v.
9	Lagere algemene uitkering. Plafond BTW compensatie fonds wordt bereikt	Minder inkomsten dan begroot	I	2	5	10	150.000	2021 e.v.
10	Negatief resultaat MGD door opsplitsing gemeente Haaren	Extra lasten, niet begroot	S	2	1	2	13.284	2021
11	Negatief resultaat MGD door opsplitsing gemeente Haaren door nog doorlopende kosten	Extra lasten, niet begroot	I	3	3	9	108.000	2021 e.v.
12	Financiële tegenvallers voor gemeenschapshuizen, binnen- en buitensport accommodaties*	Extra lasten, niet begroot	I	3	3	9	102.160	2021
13	Afname van verhuurinkomsten door faillissementen*	Minder inkomsten dan begroot	I	3	3	9	118.688	2021 e.v.
14	Toename beroep op schuldhulpverlening*	Extra lasten, niet begroot	S	3	3	9	100.000	2021 e.v.
15	Financiële tegenvallers uit Leningen en borgstellingen aan stichtingen en verenigingen	Extra lasten, niet begroot	I	2	4	8	124.500	2021 e.v.

Totaal

2.189.973

Overige risico's < € 100.000

586.428

10% risico-opslag niet-kwantificeerbare risico's

277.640

Nr.	Kwantificeerbare risico's	Effect	Type				Impact	Kans op optreden in jaar
16	Nadelige effecten vanwege het niet tijdig implementeren van de omgevingswet	Extra lasten, niet begroot	I				PM	2021 e.v.
17	Uitstel of vertraging in bestemmingsplannen en visies als gevolg van corona*	Inkomsten later dan begroot	S				PM	2021 e.v.
18	Minder inkomsten door herverdeling gemeentefonds	Minder inkomsten dan begroot	S				PM	2022 e.v.

** De risico's die betrekking hebben op corona zijn in het risico register voorzien van een *.*

Risico's na 2021

De kans dat het risico zich voordoet van de eerste 2 risico's in het risicoregister wordt ingeschat vanaf 2022.

1. Lagere algemene uitkering. Niet toekennen extra budgetten jeugd door het rijk

Het rijk heeft t/m 2021 één miljard euro extra jeugdhulpbudget beschikbaar gesteld voor gemeenten. Gemeenten mogen in de meerjarenbegroting 'doen alsof' zij ook in 2022 en 2023 extra geld krijgen. Het risico bestaat dat deze budgetten uiteindelijk niet beschikbaar worden gesteld. Het Rijk heeft voor de jaren 2022 en 2023 nog geen aanvullende besluiten genomen. Eerst wordt door het Rijk in het najaar van 2020 onderzoek gedaan naar o.a. volume, uitgaven en of dit een structureel effect is. Deze bestuurlijke afspraak tussen Rijk en VNG komt voort uit de incidentele toevoeging van landelijk € 1 miljard bij de meicirculaire 2019.

2. Jeugd: extra inleg in de regio voor specialistische zorg

Recent is het financieel budgettair kader voor jeugdhulp in de regio bijgesteld voor de jaren 2020 en 2021. Deze bedragen zijn verwerkt in de 1e en 2e bestuursrapportage. Uiteraard blijft er altijd het risico op extra inleg voor specialistische jeugdhulp vanwege een toegenomen zorgvraag. We verwachten echter dat dit pas in 2022 een mogelijk budgettair effect kan hebben. We zien namelijk een tendens dat het aantal jongeren in de jeugdzorg toeneemt en dat hun behandeling steeds complexer wordt. Voor Boxtel is het risico op extra kosten voor jeugdhulp groter vanwege de vestiging van een professionele instelling voor zware zorg met verblijf. Het woonplaatsbeginsel is met een jaar uitgesteld en compensatie van deze hoge kosten duurt 2 jaar (T-2jaar principe). Tegelijkertijd nemen we maatregelen om de instroom zoveel mogelijk te beperken om de kosten voor jeugdzorg beheersbaar te houden. Bij de definitieve afrekening vanuit de regio hebben we inzicht in de daadwerkelijke zorg en dus kosten.

Overige risico's

Materiële en relevante afwijkingen van de vorige rapportage worden hieronder toegelicht.

6. Niet tijdig realiseren van verkoop onroerend goed

In 2020 en 2021 is in totaal € 1,3 mln. aan opbrengsten begroot. De kans bestaat dat deze opbrengsten niet volledig in deze jaren worden gerealiseerd.

10. 11. Negatief resultaat MGD door opsplitsing gemeente Haaren

De opsplitsing van de gemeente Haaren bestaat uit 2 onderdelen, te weten; Ontvlechting Haaren, risico voor beide gemeenten en invlechting Esch, risico voor Boxtel. Per saldo leidt dit samen tot een beperkt structureel nadeel waarvoor beide gemeenten naar verhouding aan gaan bijbetalen.

Daarnaast bestaat het risico dat bestaande contracten met leveranciers (ICT) en personeel die betrekking hebben op de gemeente Haaren niet volledig per 1 januari 2021 beëindigd kunnen worden, maar dat dit in stappen zal worden gerealiseerd vanaf 2021.

Niet kwantificeerbare risico's

16. Nadelige effecten door het niet tijdig implementeren van de omgevingswet

Het risico op schadeclaims vanwege het niet tijdig implementeren van de processen rondom de nieuwe omgevingswet. De ingangsdatum is met een jaar uitgesteld naar 1 januari 2022. Vooralsnog ligt de implementatie hiervan op schema.

17. Uitstel of vertraging in bestemmingsplannen en visies als gevolg van corona

Activiteiten en inkomsten op wonen en bouwen kunnen afnemen en opbrengsten kunnen als gevolg van corona pas later of niet worden gerealiseerd. De financiële effecten zijn ook afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt. De effecten worden beïnvloed door diverse factoren en zijn nog niet te concretiseren.

18. Minder inkomsten door herverdeling gemeentefonds

Vanaf 2022 zal de gemeentefondsuitkering over alle gemeenten anders verdeeld worden met als mogelijk gevolg dat de omvang van de uitkering daalt voor onze gemeente.

Programma aanpak stikstof

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Met deze uitspraak wordt een streep gezet door het PAS. Het PAS mag niet langer als toestemmingsbasis worden gebruikt voor projecten en activiteiten die een stikstofbelasting veroorzaken op Natura-2000 gebieden, o.a. Kampina.

Om de effecten in beeld te krijgen moet per project getoetst worden of de stikstofbelasting boven de 0,00 mol/ha/j uitkomt. Dit is afhankelijk van de stikstof uitstoot van het project (aanleg- en gebruiksfase) in combinatie met de afstand tot de natura2000 gebieden. De huidige infrastructuur- en woningbouwprojecten zijn beoordeeld op stikstofbelasting en de financiële impact wordt als beperkt ingeschat. Het toetsen van de stikstofbelasting wordt nu per ontwikkeling meegenomen in de plannen en de betreffende budgetten. Daarmee is dit risico in de reguliere budgetten opgenomen en verwijderd uit het risico register.

Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een provincie of gemeente. Om dit te bereiken wordt voorgeschreven in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing tenminste de volgende kengetallen bevat: netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit.

Tabel Overzicht kengetallen

Kengetal	Berekening	Toelichting
Netto schuldquote	Totale schulden/totale baten (ex. reserves)	Geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Idem, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	
Solvabiliteitsrisico	Eigen vermogen/totaal balans	Geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
Structurele exploitatieruimte (begroting)	Structurele baten en lasten + structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves/totale baten (ex. reserves).	Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.
Grondexploitatie	Boekwaarde bouwgrond in exploitatie/totale baten (ex. reserves)	De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee.
Belastingcapaciteit	Totale woonlasten gemeente landelijk gemiddelde woonlasten	Geeft inzicht in hoe de totale woonlasten in de gemeente zich verhouden tot het landelijke gemiddelde. Als dit percentage laag ligt, betekent het dat de gemeente meer inkomsten uit belastingen zou kunnen verwerven. Of dit wel of niet gebeurt is een beleidskeuze.

Deze kengetallen zijn op basis van deze begroting doorgerekend en geven het volgende beeld.

Tabel: Ontwikkeling kengetallen	Werkelijk	Begroot	Begroot
Boxtel	2019	2020	2021
Netto schuldquote	54,65%	49,49%	57,26%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45,59%	42,56%	49,40%
Solvabiliteitsrisico	16,37%	19,46%	20,35%
Grondexploitatie	6,89%	5,00%	6,70%
Structurele exploitatieruimte begroting	2,08%	-1,00%	0,99%
Belastingcapaciteit	91,42%	94,51%	93,85%

Tabel: kengetallen in verhouding tot de normen zoals gehanteerd door de provincie				
Boxtel	Kengetal begroting 2021	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	57,26%	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49,40%	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	20,35%	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	6,70%	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte begroting	0,99%	>0%	0%	<0%
Belastingcapaciteit	93,85%	<95%	95-105%	>105%

Analyse en conclusie financiële kengetallen

Op basis van de huidige begrotingsgegevens geven de 6 kengetallen een neutraal tot minst risicovol beeld. Wat dit betreft is sprake van een financieel gezonde gemeente.

Dit lijkt tegenstrijdig op het huidige begrotingsbeeld waarbij via een afzonderlijk dekkingsplan nog keuzes moeten worden gemaakt. Deze keuzes kunnen ook weer gevolgen hebben voor deze kengetallen. Zo zien we dat de norm voor solvabiliteit met 20,35% voor 2021, net iets meer is dan 20% waarbij de norm 'meest risicovol' voor geldt. Deze situatie kan zich voordoen indien het dekkingsplan leidt tot aanvullende dekking vanuit de bestaande reservepositie. Globaal zal het percentage voor solvabiliteit met 2% dalen voor elke miljoen minder eigen vermogen.

Kapitaalgoederen

Inleidende tekst

1. De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste de volgende kapitaalgoederen:
 - a. Wegen
 - b. Openbare verlichting
 - c. Riolering
 - d. Water
 - e. Groen
 - f. Speeltoestellen
 - g. Begraafplaats
 - h. Gebouwen
2. Van de kapitaalgoederen, bedoeld onder 1, worden aangegeven:
 - a. het beleidskader
 - b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
 - c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Veel gemeentelijke voorzieningen zijn van invloed zijn op hoe mensen wonen, werken en recreëren. De kwaliteit van de kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen, openbare verlichting en groen wordt mede bepaald door de wijze waarop deze worden beheerd en onderhouden. Het beleid van onze gemeente op dit terrein is vastgelegd in diverse beleid- en beheerplannen.

Wegen (inclusief Openbare verlichting)

Het jaarbudget voor het beheer, uitvoering en regulier onderhoud voor wegbeheer bedraagt in 2021 afgerond € 2.100.400 (excl. kapitaallasten en doorbelasting vanuit MGD). Hierbij is onderscheid te maken in:

• Groot wegenonderhoud	€ 1.254.000
• Overig wegenonderhoud	€ 342.800
• Openbare verlichting	€ 351.600
• Civiele kunstwerken	€ 152.000

Groot wegenonderhoud

Beleidsuitgangspunten wegbeheer zijn in 2005 door de raad vastgesteld, uitgaande van de actuele inspectiemethoden CROW en het door de raad vastgestelde maximaal toelaatbaar percentage achterstallig onderhoud op enig moment. De raad stelde daarbij prioriteitsvolgorden en wegingsfactoren vast. Het thema veiligheid en de centrumwegen in de kernen krijgen de hoogste prioriteit. De financiële middelen voor wegenonderhoud zijn op dat beheersniveau afgestemd. Bij een inrichting van een weg schenken we extra aandacht aan mindervaliden. Elk jaar stellen we een bedrag beschikbaar voor groot wegenonderhoud (jaarlijks aangepast voor prijsindexering en areaaluitbreiding). Dit bedrag wordt toegevoegd aan de voorziening wegenbeheer.

Elke twee jaar worden alle wegen geïnspecteerd volgens de CROW-richtlijnen. Op basis daarvan verschijnt elke twee jaar een uitvoeringsprogramma Groot wegenonderhoud volgens de beleidsuitgangspunten.

In september 2019 is een nieuw Beheerplan Wegen 2019- 2023 door de raad vastgesteld. Op grond daarvan wordt vanaf 2020 het jaarlijks onderhoudsbudget voor de wegen met € 300.000 verhoogd. Met de toevoeging van Esch wordt dit plan in 2021 geactualiseerd.

Overig wegenonderhoud

Naast het groot wegenonderhoud stellen we jaarlijks budgetten vast voor overig wegenonderhoud, die ook geïndexeerd worden.

Dit betreft onder meer:

- Klein herstelwerk ter borging veiligheid weggebruiker (herstel scheuren, graafwerkzaamheden, boomwortels);
- Constructief onderhoud bermen;
- Verkeersveiligheidsmaatregelen (onderhoud verkeersborden ca., wegmarkeringen);
- Schoonhouden straten, wegen en pleinen (vegen, prullenbakken, onkruidbestrijding);
- Gladheidsbestrijding.

In 2015 is door de raad beleid vastgesteld voor integraal wijkonderhoud op basis van beeldkwaliteit, waarin zowel de uitgangspunten voor groenonderhoud als straatreiniging zijn ondergebracht. In 2012 had de raad al vastgesteld dat onkruidbestrijding op verhardingen chemievrij plaatsvindt.

Openbare verlichting

Het beleidsplan openbare verlichting is in 2020 geactualiseerd en in het najaar van 2020 ter vaststelling aangeboden aan de raad. Door de toevoeging van Esch wordt dit plan in 2021 opnieuw geactualiseerd.

Bij onderhoud openbare verlichting wordt onderscheid gemaakt in:

- Klein- en storingsonderhoud
 - Groot onderhoud/remplace
- Beleidsplan en maatregelprogramma vormen basis voor jaarlijks vastgestelde uitvoeringsprogramma's aanpassing en onderhoud openbare verlichting.

Voor grootschalig structureel onderhoud, incl. herstel schade, schilderen en groepsremplace is een jaarlijkse storting in de voorziening openbare verlichting in de begroting opgenomen. Het ombouwprogramma 'Van geel naar wit licht' en ombouw naar LED- verlichting van het beleidsplan worden in de begroting direct geactiveerd.

Civiele kunstwerken

In 2019 is een nieuw Beheerplan civiele kunstwerken vastgesteld. Met de toevoeging van Esch wordt ook dit plan in 2021 geactualiseerd. Programmering van het jaarlijks onderhoud geschiedt vanuit dit beheerplan en periodieke inspecties van de objecten.

Het planmatig onderhoud van faunavoorzieningen, zoals wildroosters en -rasters, dassen- en amfibieëntunnels, veetunnels en -passages e.d. valt hier niet onder. Hiervoor dient nog een apart Beheerplan opgesteld te worden.

Riolering (inclusief Water)

Beleidsuitgangspunten voor de uitvoering zijn eind 2019 door de raad vastgelegd in het uitgebreid Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP5 2020-2024). Dit plan dient voor de raming van de jaarlijkse kosten voor onderhoud en beheer van het rioolstelsel en daarnaast als basis voor de bepaling van de hoogte van de rioolheffing.

Hiermee is de hoogte van de rioolheffing bepaald, waarmee deze taken kostendekkend worden uitgevoerd.

Ook het vGRP5 zal met de komst van Esch in 2021 geactualiseerd worden. De gemeenteraad van Haaren heeft medio 2020 nog besloten tot een kredietuitbreiding van € 697.500 voor riolering Leunisdijk. Dekking van de kapitaallasten hiervoor zou moeten hebben komen uit een verhoging van de rioolheffing van Haaren. Omdat Haaren die niet meer kan doorvoeren, komen deze kapitaallasten vanaf 2021 voor rekening van de gemeente Boxtel (deze zijn nog niet in onderhavige meerjarenbegroting verwerkt).

Het beleid zet intensief in op afkoppelen van hemelwaterafvoer en zoveel mogelijk infiltreren daarvan in de bodem. Met het rioolmeetplan Boxtel en Liempde kijken we naar verdere optimalisatie van het rioleringsstelsel via de 4 M's (meten - monitoren –modelleren- maatregelen), door effecten te onderzoeken op berging in het stelsel en oppervlaktewaterkwaliteit. Het vGRP geeft tevens invulling aan de wettelijke zorgplichten voor hemelwater en grondwater.

Totale lasten riolering (incl. kapitaallasten, kosten doorbelasting vanuit MGD en btw) bedragen in 2021 afgerond € 3.256.400.

Groot (vervangings)onderhoud

De technische levensduur van vrijverval riolen varieert van zo'n 50 tot 75 jaar. Gezien de verschillende jaren van aanleg verwachten we het zwaartepunt van vervangingen in Boxtel in de periode 2025-2045 (Selissenwal en Oost). Door vernieuwde onderhoudstechnieken zoals inwendige deelreparaties, genaamd relining, is het mogelijk de gemiddelde levensduur te verlengen. Een volledige relining kan de technische levensduur met ca. 50 jaar verlengen en veroorzaakt veel minder verkeershinder omdat niet ontgraven hoeft te worden.

Jaarlijks vervangen of repareren we gemiddeld ca. 0,5 - 1 km in slechte staat verkerende riolen. De kapitaallasten hiervan worden gedekt uit de voorzieningen Vervanging Riolering en Groot Onderhoud rioolbeheer waaraan jaarlijks een bedrag wordt toegevoegd.

Doelmatig Waterbeheer De Meierij

In overeenstemming met het landelijk Bestuursakkoord Water (2011) werken we sinds 2013 binnen regio De Meierij samen aan doelmatig waterbeheer met een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Aan deze samenwerking nemen deel: gemeenten Boxtel, Best, Haaren, 's-Hertogenbosch, Heusden, Oirschot, Oisterwijk, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode (Meerijstad) en Vught, en waterschappen De Dommel en Aa en Maas. Doelstellingen zijn de drie K's: besparen kosten, borgen kwaliteit en verminderen kwetsbaarheid. Jaarlijks wordt gezamenlijk een jaarplan vastgesteld van activiteiten. In 2017 is de samenwerkingsovereenkomst geactualiseerd. De looptijd is voorzien tot tenminste 2020. Naast het gezamenlijk ontwikkelen van beleid is er nadrukkelijk oog voor het gezamenlijk uitvoeren van operationele taken.

Groen

In 2012 zijn de Groenstructuurvisie en het Groenbeleidsplan door de raad vastgesteld. Dit is het beleidskader voor het openbaar groen in de gemeente. Hierin staan uitgangspunten voor aanplantbeleid (inheems, genetisch zuiver, biologisch geteeld plantmateriaal, ecologisch inrichten en beheren), en voor gewenst beeldbepalend groen afhankelijk van de locatie, passend bij de (cultuurhistorische) sfeer van een wijk, buurt of infrastructuur.

Beeldbepalend groen

In 2007 stelde de raad specifieke beleidsrichtlijnen vast voor beeldbepalend groen in een Bomenbeleidsplan. Dat plan geeft kaders voor het toe te passen assortiment bomen, stimulering behoud monumentale bomen, de kapvergunning en de eisen bij aanplant en beheer van bomen. In 2013 is het Bomenbeleidsplan beperkt geactualiseerd ten aanzien van monumentale bomen en afstandsgrenzen voor bomen (aanplant en kapverzoeken). Momenteel zijn we bezig met het opstellen van een nieuw boombeleidsplan.

Groenonderhoud in wijken

In 2015 stelde de raad het gewenste beeldkwaliteitsniveaus voor wijkonderhoud vast, zowel voor groenonderhoud (gazons, plantsoenen, hagen, heesters) als voor straatreiniging (vegen, onkruidbestrijding op verhardingen en zwerfafvalbestrijding). E.e.a. conform CROW-systematiek met onderhoudsniveaus in 3 klassen (A, B en C). Het groenonderhoud wordt ondersteund door een geautomatiseerd Groenbeheerprogramma. Uitgangspunt binnen het reguliere groenbeheer is het verhogen van de biodiversiteit.

Onderhoudskosten

Het totale groenareaal bedraagt ca. 235 ha. en ca. 32.000 stuks bomen. De jaarlijkse onderhoudskosten groen (inclusief bosbeheer en natuurontwikkeling) worden gedekt uit een daarvoor bestemde begrotingspost. In 2021 bedraagt het budget € 1.146.500 (exclusief doorbelasting vanuit MijnGemeenteDichtbij)

Vanaf 2013 is een (egalisatie)reserve Groenbeheer in de begroting opgenomen.

Beschikkingen over deze reserve worden echter niet ingezet als structureel dekkingsmiddel voor onderhoudslasten groen.

Omdat er geen sprake is van een onderhoudsequalisatievoorziening is een actueel en door het bestuur vastgesteld beheerplan niet verplicht.

Speeltoestellen

Met afronding van het Speelruimteplan in 2011 zijn de speelvoorzieningen op goed en eigentijds niveau gebracht. Het beheerplan speelvoorzieningen is hierop afgestemd. Dit rationeel beheerplan voorziet in voldoende middelen voor het dagelijks onderhoud en inspecties evenals de vervangingsinvesteringen. In 2020 is het Speelruimteplan in samenspraak met wijkvertegenwoordiging en kinderen geactualiseerd en vastgesteld. Het is in het najaar van 2020 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Onderhoud

Voor dagelijks onderhoud is in 2021 € 23.100 begroot, en voor vervanging speelvoorzieningen en onderhoud ondergronden is een post gereserveerd van € 127.900 die aan het eind van het jaar geëgaliseerd wordt via een reserve onderhoud speelvoorzieningen. Het speeltoestellenbeheer wordt ondersteund door een geautomatiseerd beheerprogramma waarin de onderhoudsactiviteiten jaarlijks worden vastgelegd.

Begraafplaatsen

De raad stelde in 2008 een beleidsvisie vast voor de begraafplaats. Door reductie van het Bruto Graf Oppervlak, meer urnennissen en meer mogelijkheden voor vrije grafdekkingen, kan de begraafplaats nu nog zeker 20-30 jaar vooruit. Er is een lichte samenwerking met de bijzondere begraafplaatsen in Boxtel, waarbij grafcapaciteit en tarieven gedeeltelijk op elkaar worden afgestemd.

In 2020 starten we met het opstellen van een nieuwe beleidsvisie. Aandachtspunt hierbij is o.a. de behoefte voor de toekomst en de capaciteitsmogelijkheden.

Beheer en onderhoud

In 2009 is de beheerverordening van de begraafplaats geactualiseerd, evenals de uitvoeringsbesluiten over het type graven en de grafdekkingen. Uitgangspunt is de lasten voor 100% te dekken uit de baten aan grafrechten. Door minder nieuwe grafrechten lopen de inkomsten echter terug, wat maar beperkt is te compenseren door hogere grafrechten. De egalisatiereserve leges grafhuur is per 2015 opgeheven en de jaarresultaten worden thans verrekend via de algemene middelen.

Gebouwen

Gebouwen die geen strategische waarde hebben en/of vrij komen van gebruik stoten we bij voorkeur af.

Het onderhoud voor het gemeentelijk vastgoed is in 2019 opnieuw in kaart gebracht. Het onderhoud van de verschillende soorten gebouwen (gemeentelijke gebouwen, sportaccommodaties, zwembad, gymzalen bij scholen en scholen in eigendom) is samengebracht in één onderhoudsplan. Dit plan is door de raad vastgesteld op 8 oktober 2019. De financiële consequenties hiervan zijn in deze begroting verwerkt. Eerdere onderhoudsreserves- en voorzieningen zijn ingebracht in één onderhoudsvoorziening. De begrote storting in de voorziening bedraagt voor gebouwen en sportaccommodaties € 947.900 in 2021. De geplande uitgaven in 2021 ten laste van deze voorziening bedragen € 748.200.

De onderhoudsvoorziening is op niveau en wordt jaarlijks beoordeeld op toereikendheid.

Financiering

Inleidende tekst

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Deze financieringsparagraaf is samen met de in december 2015 vastgestelde financiële verordening een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een door de Wet FIDO voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een looptijd van minder dan een jaar.

Deze kasgeldlimiet geeft het maximale bedrag aan dat met vlottende middelen mag worden gefinancierd en bedraagt 8,5% van de begrotingsomvang bij aanvang van het jaar. Voor onze gemeente is voor het begrotingsjaar 2021 de volgende kasgeldlimiet van toepassing.

begrotingsomvang	kasgeldlimiet
€ 91.111.000	€ 7.744.000

Met onze huisbankier, Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), is een financieringsovereenkomst aangegaan van € 6.600.000.

Schatkistbankieren

Op basis van de Wet FIDO zijn decentrale overheden verplicht om overtollige liquide middelen tegen marktconforme rente (zijnde de rente waartegen de Nederlandse staat zichzelf financiert op de geld -en kapitaalmarkten) in de schatkist aan te houden. Deze regeling trad per 31 december 2013 in werking.

Om decentrale overheden enige flexibiliteit te geven is een drempelbedrag van toepassing. Indien het totaal aan liquide middelen deze drempel overschrijdt, behoren de overtollige middelen te worden uitgezet bij de schatkist. Voor onze gemeente is voor het begrotingsjaar 2021 de volgende drempel voor schatkistbankieren van toepassing.

begrotingsomvang	schatkistbankieren
€ 91.111.000	€ 683.300

In de overeenkomst met de BNG worden bedragen vanaf € 600.000 automatisch afgeroomd.

Garantstelling

In het verleden zijn er regelmatig garantstellingen geweest voor leningen aan derden. De gemeente kan garantie verlenen voor leningen als daarmee het maatschappelijk belang gediend is er voldoende zekerheden gesteld worden. Per 1 januari 2020 was het totaal van de directe garantstellingen € 4,1 miljoen. Het totaal van de garantstellingen met een achtervangfunctie via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw was € 98,7 miljoen. Het risico dat de gemeente loopt bij deze garantstellingen is meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Renterisiconorm

Het renterisico is gebaseerd op de Wet FIDO en heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen en te spreiden. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van de begrotingsomvang. Het doel hiervan is om het financieel risico bij rentestijgingen zoveel als mogelijk te spreiden over de jaren. Voor de komende meerjarenbegroting is de renterisiconorm als volgt berekend:

Berekening renterisiconorm

Berekening renterisiconorm	2020	2021	2022	2023	2024
(bedragen x € 1.000)					
renteherzieningen	0	3.850	0	0	0
netto aflossingen	3.035	3.638	3.638	3.622	3.187
renterisico	3.035	7.488	3.638	3.622	3.187
begrotingsomvang	113.527	91.111	88.576	88.759	93.526
percentage risiconorm	20%	20%	20%	20%	20%
renterisiconorm	22.705	18.222	17.715	17.752	18.705

Conclusie is dat het renterisico lager is dan de renterisiconorm.

Bij de berekening van de norm is rekening gehouden met het budgettaire risico voor de begroting. Daarom is uitgegaan van de netto aflossingen ofwel de te betalen aflossingen zijn verminderd met de te ontvangen aflossingen. Op basis van deze cijfers wordt geconcludeerd dat voor onze gemeente de financieringsfunctie als sterk aangemerkt kan worden.

Liquiditeitsbegroting

In het begrotingsproces wordt financieringsruimte geclaimd en is het in het belang van een solide liquiditeitsbegroting om deze lasten zo voorspoedig mogelijk op te nemen. Door omstandigheden (procedures, personele capaciteit, economische ontwikkelingen e.d.) kunnen plannen vertragen en ontstaat er een afwijkend financieringsbeeld, uiteraard met de bedoeling om de begroting daar zo mogelijk op aan te passen. Gebaseerd op de werkelijke cijfers 2019, de geactualiseerde begroting 2020 en de meerjarenbegroting ontwikkelt de liquiditeitsbegroting zich als volgt:

financieringsbehoefte	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(bedragen x € 1.000)						
saldo inkomsten exploitatie en investeringen	86.542	92.482	89.725	90.659	94.666	90.854
saldo ontvangen aflossingen	1.132	490	505	522	503	511
saldo ontvangsten	87.674	92.972	90.230	91.181	95.169	91.365
saldo uitgaven exploitatie	84.726	85.429	82.767	81.008	81.025	81.198
saldo investeringen en voorzieningen	2.759	16.981	5.183	11.265	12.575	6.013
aflossing geldleningen	3.058	3.525	4.142	4.160	4.125	3.699
saldo uitgaven	90.543	105.935	92.092	96.433	97.725	90.910
op te nemen geldleningen	9.000	12.000	0	5.000	0	0
financieringsresultaat	6.131	-963	-1.862	-252	-2.556	455
resultaat voorgaande jaren	-7.430					
Cumulatief	-1.299	-2.262	-4.124	-4.376	-6.932	-6.477
	tekort	tekort	tekort	tekort	tekort	tekort

Conclusie is dat het begrote financieringstekort binnen de toegestane ruimte blijft volgens de kasgeldlimiet.

EMU-saldo

Op Europees niveau zijn afspraken gemaakt dat het EMU-tekort (het gezamenlijke begrotingstekort van de overheden en de sociale fondsen) niet meer dan 3% mag bedragen. Ook lokale overheden dragen bij aan dit tekort. Op basis van de Wet FIDO heeft de minister van Financiën aanwijzingsbevoegdheden met betrekking tot het EMU-saldo.

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van 23 mei 2018 jl. is gesproken over de EMU-norm voor de decentrale overheden voor de periode 2019 tot 2022.

Het Rijk en decentrale overheden hebben elkaar gevonden in een macro EMU-norm van +/- 0,4% van het bbp voor deze periode.

Het verwachte verloop van het EMU-saldo behoort opgenomen te worden in de jaarlijkse begroting. Hiervoor kan verwezen worden naar onderstaand samenvattende overzicht.

Berekening EMU-saldo	2020	2021	2022
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
	Volgens realisatie tot en met september 2020, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2021	Volgens meerjarenraming in begroting 2021
Berekend EMU-saldo	-8.130	2.707	-1.275

Rente

Rente speelt een belangrijke rol in de begroting; er zijn kosten (vergoeding voor het lenen van geld) maar ook opbrengsten (bespaarde rente) mee gemoeid. Mede gelet op de omvang van deze bedragen, is het gewenst dit onderdeel van de begroting inzichtelijk te maken. Daarbij gaat het zowel om factoren die invloed op de rente hebben, als het in beeld brengen van de keuzemogelijkheden die hier aanwezig zijn.

Onderscheid kan worden gemaakt tussen de zogenaamde korte rente en lange rente. We spreken van korte rente voor termijnen tot maximaal 1 jaar en van lange rente voor termijnen van 1 jaar of langer.

De hoogte van de rente kan fluctueren als gevolg van diverse omstandigheden. Gemeenten kunnen op de ontwikkelingen die van buiten komen, weinig tot geen invloed uitoefenen. Wel kunnen gemeenten de interne rekenrente bepalen en ook keuzes maken in de manier waarop geld aangetrokken of uitgezet wordt. Zij zijn daarbij gebonden aan wettelijke bepalingen, waaronder de Wet Fido en de Wet HOF.

Op basis van de BBV vernieuwing zoals die vanaf 2017 van toepassing is behoort voortaan de rente op een post in de begroting te worden opgenomen en wel via het taakveld treasury. De commissie BBV geeft aan dat er 3 methoden kunnen worden toegepast voor wat betreft de renteomslag:

1. In de renteomslag ook de berekende rente over het eigen vermogen en de voorzieningen verwerken;
2. Alleen de werkelijk betaalde rente verwerken in de renteomslag;
3. Geen renteomslag toepassen en alleen rente toerekenen aan projecten, investeringen en grondexploitatie.

Op basis van methode 1 is sprake van het volgende renteresultaat:

Renteschema rentetoerekening (x € 1.000)		werkelijk begroot begroot begroot begroot begroot begroot					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.106	1.068	1.031	1.001	930	965
b.	De externe rentebaten	0	0	10	10	10	10
Totaal door te rekenen externe rente		1.106	1.068	1.021	991	920	955
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	407	402	224	238	205	155
	De rente van projectfinanciering	0	0	0	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente		699	666	797	753	715	800
d.1	Rente over eigen vermogen	794	835	597	600	578	568
d.2	Rente over voorzieningen	804	930	452	456	458	447
De aan de taakvelden toe te rekenen rente		2.297	2.431	1.846	1.809	1.751	1.815

e.	De werkelijke aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.729	2.771	2.078	2.090	2.033	1.948
f.	renteresultaat op het taakveld treasury	-432	-340	-232	-281	-282	-133
	afwijking (toegestaan max. 25%)	18,81%	13,99%	12,57%	15,53%	16,11%	7,33%

In de notitie Rente van cie. BBV staat de stellige uitspraak dat correctie van de toegerekende rente dient plaats te vinden wanneer de toegerekende rente >25% afwijkt van de daadwerkelijke rentelasten. Op basis van dit overzicht kan worden geconcludeerd dat voldaan wordt aan deze stellige uitspraak.

Met ingang van de begroting 2021 is de renteomslag zoals die toegerekend wordt aan geactiveerde investeringen verlaagd van 3,5% naar 2,42%.

Bedrijfsvoering

Inleidende tekst

De paragraaf Bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

De verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering ligt bij onze gemeenschappelijke regeling MijnGemeenteDichtbij. Een aantal in het oog springende onderwerpen wordt hier verder toegelicht.

Organisatieontwikkeling

Organisatieontwikkeling

In 2021 blijven we doorgaan met het organisatie ontwikkeltraject *“Het Is Goed Werken Hier!”*. We blijven dit continueren om de organisatie toekomstbestendig in te richten, om zo een bijdrage te leveren aan goed werken en leven binnen de gemeente. In al onze uitingen blijven we de vastgestelde missie, visie en doelstellingen uitdragen en blijven we allemaal met één uniforme taal spreken. We faciliteren medewerkers om nog meer 'naar buiten' te treden en verder te werken aan een modulaire en wendbare gemeente, die flexibel is en primair gericht op burgerparticipatie en (innovatieve) co-creatie met burgers t.b.v. moderne dienstverlening.

Ook in 2021 blijven we nadrukkelijk aandacht hebben voor de ontwikkeling van onze mensen. Het programma biedt ruimte voor brede opleidingen en trainingen, passend bij de ambities van de organisatie en aansluitend bij de doorontwikkeling van gevraagde competenties. Eveneens is er extra aandacht voor de gevolgen van 'Werken en Leidinggeven op afstand'. Niet alleen het “goede gesprek” tussen managers met onze medewerkers blijven we daarom continueren, maar ook het gesprek met de portefeuillehouders en de in- en externe klant krijgen extra aandacht in 2021.

Herijken visies

Begin 2021 herijken we verschillende visies (Dienstverleningsvisie en i-Visie). Hiermee sluiten we aan bij de veranderende behoefte van onze inwoners, ondernemers en partners. Daarnaast maken we verbinding met externe ontwikkelingen.

Personeel en Organisatie

Met de gevraagde snelheid om in te spelen op in- en externe ontwikkelingen, veranderen ook de benodigde competenties in functies. Ook in 2021 zal er kennis en ervaring verloren gaan doordat oudere werknemers uitstromen. Wij blijven hierop anticiperen door de opleidingscarrousel te koppelen aan de organisatieambities en door het tijdig aannemen van vervanging. Hierbij hebben we extra aandacht voor de stimulans om (intern) talenten te mobiliseren en medewerkers te blijven binden & boeien middels duurzame inzetbaarheid en loopbaanperspectieven. Zo gaan we bijvoorbeeld werken aan een leiderschapsprogramma om high-potentials met ambities een basis te geven om door te groeien naar eventuele managementfuncties. Eveneens blijven we werken aan de 'basis op orde', zodat medewerkers gefaciliteerd worden zich verder te ontwikkelen op het gebied van 'Passie', 'Verbinding' en 'Vernieuwing'. We sluiten hierin aan bij de integrale benadering van het organisatieontwikkeltraject *Het is Goed Werken Hier!*

Hoe de werkomgeving en arbeidsmarkt zich na de coronacrisis gaat ontwikkelen is onduidelijk. Vast staat dat dit gaat veranderen en dat structureel thuiswerken een logisch gevolg zal zijn. Deze gevolgen gaan merkbaar zijn in 2021. Werken op afstand zal een blijvende trend zijn, waardoor het inrichten van ergonomische thuiswerkplekken + bijbehorende budgetten actueel worden.

We zien daarbij ook dat de traditionele manier van werving & selectie niet meer past bij de nieuwe wereld. We streven daarin naar de doorontwikkeling van een pro-actief, flexibel werving & selectie proces, dat resulteert in het binden van nieuwe talenten. Daarnaast blijven we in 2021 kritisch kijken naar (een transparant proces rondom) Inhuur/Payroll en het al dan niet aangaan van vaste of tijdelijke contracten.

Ook verzuimcijfers worden nauwlettend gemonitord, zodat er tijdig sturing is op vitaliteit en verzuim. Eveneens worden de personele consequenties van de ontvlechting van Haaren verder geborgd in de organisatie.

De ambities, de arbeidsmarkt en de financiële positie van de gemeente blijven in alle initiatieven de basis voor het strategische personeelsbeleid.

Huisvesting

De MijnGemeenteDichtbij-organisatie is ondergebracht binnen de gemeentehuizen en -werven van beide gemeenten. De organisatie hanteert het flexibel werken concept. Efficiënt gebruik van de gebouwen blijft continu het streven. Door de coronacrisis is thuiswerken steeds meer het nieuwe normaal. De gevolgen hiervan op huisvesting voor de langere termijn zijn in onderzoek.

Informatieveiligheid

Het informatiebeleid van MijnGemeenteDichtbij staat beschreven in de vastgestelde I-visie. Deze visie wordt in 2021 opnieuw beoordeeld en waar nodig herzien.

Steeds meer applicaties naar de cloud

Waar mogelijk kiezen we voor webgebaseerde oplossingen. Een aantal goede voorbeelden zijn het zaaksysteem, het nieuwe regiesysteem binnen het sociaal domein en leefomgeving voor de omgevingswet. De komende jaren worden zo alle applicaties gefaseerd omgezet naar de cloud.

Vastgesteld Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2020 voor Boxtel en Sint-Michielsgestel

Het informatiebeveiligingsbeleid geeft onze organisatie kaders en richting om te voldoen aan landelijke afspraken, wetgeving maar vooral ook om een betrouwbare partner te zijn richting inwoners, bedrijven en ketenpartners. Het informatieveiligheidsbeleid zal in 2021 opnieuw beoordeeld worden en waar nodig aangepast.

Verbonden partijen

Inleidende tekst

In deze paragraaf komen aan de orde onze visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting en de plannen betreffende de verbonden partijen. Daarbij gaan wij in op de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en mogelijke risico's bij de verbonden partijen.

Visie op verbonden partijen

Onze relatie met verbonden partijen heeft de volgende belangrijke kenmerken:

- wij participeren uitsluitend in verbonden partijen indien daarmee een publieke taak wordt gediend;
- waar de uitvoering van gemeentelijke taken als een vorm van 'verlengd lokaal bestuur' is overgedragen aan derde partijen, hechten wij hieraan op dezelfde wijze als bij uitvoering in eigen beheer belang aan bevordering van effectiviteit, efficiency en transparantie.

Waar het gaat om kaderstelling, toezicht houden en controle ten aanzien van verbonden partijen, vullen wij de gemeentelijke rol in door aanwijzing van vertegenwoordigers in de besturen van de verbonden partijen en doordat begrotingen aan de Raad ter goedkeuring worden voorgelegd.

Gemeenschappelijke regeling

Hierna volgt een lijst van de verbonden partijen waaraan Boxtel deelneemt.

1. Stadsgewest 's-Hertogenbosch
2. GGD Hart voor Brabant
3. Veiligheidsregio Brabant-Noord
4. Regionale Ambulance Voorziening Brabant-Noord (RAV)
5. Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)
6. WSD-Groep
7. Omgevingsdienst Brabant-Noord
8. Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Algemene gegevens

Naam: Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Adresgegevens:

Postbus 103, 5480 AC Schijndel

Website: <https://www.s-hertogenbosch.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Beheer voormalige stortplaats de Vlagheide.

Visie: Beheer tot overdracht aan de provincie.

Beleidsvoornemens: Spoedige afbouw bevorderen tegen zo laag mogelijke kosten.

Vertegenwoordiging gemeente: De burgemeester is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Meewerkend bestuur

Product: Bestuur

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021: De gemeente levert geen bijdrage. De bijdrage aan de bestuurskosten wordt betaald uit de reserves.

Aandeel gemeente in financieel risico: 8,7%

Financieel risico: € 399.000 (bepaald door een terugbetalingsverplichting van 8,7% van € 4,58 miljoen). Dit bedrag is afgedekt in de voorziening Nazorg Vlagheide.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 0,00

Cijfers:

	31-12-20 (prognose)	31-12-21 (prognose)
Eigen vermogen	- € 2.500.000	- € 2.500.000
Vreemd vermogen	€ 7.138.000	€ 2.638.000

GGD Hart voor Brabant

Algemene gegevens

Naam: GGD Hart voor Brabant

Adresgegevens:

Postbus 3024

5003 DA Tilburg

Website: <https://www.ggdhvb.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Een bijdrage leveren aan de publieke gezondheidszorg.

Visie: Door samenwerking in de vorm van een openbaar lichaam de publieke gezondheidszorg inclusief jeugdgezondheidszorg behartigen.

Beleidsvoornemen: De samenwerking continueren.

Vertegenwoordiging gemeente: De portefeuillehouder Volksgezondheid, mevrouw M. Lestrade, is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Maatschappelijke ontwikkeling

Product: Volksgezondheid

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021:

- basispakket € 1.123.606
- incl. lokaal accent € 96.908
- per inwoner € 34,09

Aandeel gemeente in financieel risico: 2,7%

Financieel risico:

Het weerstandsvermogen is groot genoeg om de risico's te dekken en is in overeenstemming met afspraken in het algemeen bestuur. Mogelijk heeft de coronacrisis nog een negatieve invloed op de hoogte van de algemene reserve, die samen met de bestemmingsreserves het weerstandsvermogen vormt.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting (2021): € 0,00

Cijfers:*

	31-12-19
Eigen vermogen	€ 8.528.000
Vreemd vermogen	€ 8.371.000

* o.b.v. jaarrekening 2019

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Algemene gegevens

Naam: Veiligheidsregio Brabant-Noord

Adres:

Postbus 218
5201 AE 's-Hertogenbosch

Website: <https://www.vrbn.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Doelmatige voorbereiding en uitvoering van georganiseerde en gecoördineerde, waar mogelijk integrale hulpverlening door brandweer, geneeskundige hulpverlening en gemeenschappelijk meldcentrum.

Visie: Samenwerking versterkt de mogelijkheden van gecoördineerde en georganiseerde hulpverlening.

Beleidsvoornemen: De samenwerking in de Veiligheidsregio Brabant-Noord continueren.

Vertegenwoordiging gemeente: De burgemeester, R. van Meygaarden, is lid van het

algemeen bestuur.

Programma: Meewerkend bestuur.

Product: Openbare orde en veiligheid.

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021: € 1.692.619

Aandeel gemeente in financieel risico: 4,4%

Financieel risico:

De benodigde weerstandscapaciteit is € 2.110.000 en de beschikbare weerstandscapaciteit is € 2.000.000. Het weerstandsvermogen komt dan uit op 0,95. Volgens de kwalificatie van het Nederlands Adviesbureau is de omvang van het weerstandsvermogen in relatie tot geïdentificeerde risico's daarmee matig (boven de 1 is voldoende).

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 0,00

Cijfers:

	31-12-20 (prognose)	31-12-21 (prognose)
Eigen vermogen	€ 8.189.000	€ 8.104.000
Vreemd vermogen	€ 37.529.000	€ 50.916.000

Regionale Ambulance Voorziening Brabant-Noord (RAV)

Algemene gegevens

Naam: Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden - West - Noord (RAV)

Adres:

Postbus 3024

5003 DA Tilburg

Website: <https://www.ravbrabantmwn.nl/nl-NL/Home>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Het verzorgen van ziekenvervoer en noodhulp ambulancevervoer

Visie: Door samenwerking kunnen professionele en betaalbare ambulancediensten worden verzorgd.

Beleidsvoornemen: De samenwerking RAV ongewijzigd voortzetten.

Vertegenwoordiging gemeente: Portefeuillehouder volksgezondheid, mevrouw M. Lestrade, is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Maatschappelijke ontwikkeling

Product: Volksgezondheid

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021: Er wordt geen bijdrage van de gemeenten gevraagd.

Aandeel gemeente in financieel risico:

In de GR RAV is vastgelegd:

De gemeenten zullen er steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Hoewel er geen bijdragen van de gemeenten in de exploitatie wordt gevraagd, blijft de gemeente drager van het financieel risico.

Dit risico is gebaseerd op de verdeelsleutel naar rato van.

Financieel risico: € 3.700.000

Weerstandsvermogen is, met een eigen vermogen van € 13,7 miljoen, voldoende voor financieel risico.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 0,00

Cijfers:

	31-12-20 (prognose)	31-12-21 (prognose)
Eigen vermogen	€ 13.749.000	€ 13.708.000
Vreemd vermogen	€ 23.696.000	€ 27.096.000

BHIC

Algemene gegevens

Naam: Brabants Historisch Informatie Centrum

Adres:

Postbus 81

5201 AB 's-Hertogenbosch

Website: <https://www.bhic.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Het beheer van archiefbescheiden en collecties.

Visie: Door samenwerking kan deskundigheid worden geboden tegen de minst mogelijke kosten.

Beleidsvoornemen: De samenwerking BHIC voortzetten.

Vertegenwoordiging gemeente: Wethouder P. van de Wiel is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport.

Product: Monumentenzorg en oudheidkunde.

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021: € 119.178

Aandeel gemeente in financieel risico:

Dit bedraagt ca. 6% van het risico voor lagere overheden (gemeenten en waterschappen).

Het overige risico wordt gedragen door Rijk en Provincie.

Financieel risico: Wel beschreven, niet gekwantificeerd.

Weerstandsvermogen van € 418.000 is max. 10% van gezamenlijke bijdragen (statutair bepaald).

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 0,00

Cijfers:

	31-12-20 (prognose)	31-12-21 (prognose)
Eigen vermogen	€ 1.195.000	€ 1.415.000
Vreemd vermogen	€ 3.061.000	€ 2.187.000

WSD-Groep

Algemene gegevens

Naam: WSD

Adres:

Postbus 173

5280 AD Boxtel

Website: <https://www.wsd-groep.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: WSD ondersteunt, begeleidt en ontwikkelt mensen met een verminderde loonwaarde naar werk en/of naar vormen van participatie. Het betreft dan mensen die tot de doelgroep van de sociale werkvoorziening horen en mensen met beperkingen, die tot de doelgroep van de Participatiewet horen, die met behulp van inzet van re-integratieactiviteiten weer kunnen participeren. Verder is de expertise van WSD integraal inzetbaar binnen het gehele sociale domein.

Visie: De visie van WSD is helder: WSD maakt het verschil voor mensen. "Wij geloven in een maatschappij waarin iedereen volwaardig en naar vermogen kan meedoen. Daarom kunnen en willen wij niet accepteren dat er mensen zijn die niet volwaardig kunnen participeren enkel omdat zij een afstand tot de arbeidsmarkt hebben".

Het is dan ook de missie van WSD om zoveel mogelijk mensen die onder de Participatiewet vallen te matchen, in te zetten en te ontwikkelen. WSD maakt dit gemakkelijk en aantrekkelijk voor gemeenten en werkgevers. Samen creëren zij duurzame kansen en werk.

Beleidsvoornemen: Begin 2020 is het document "Gezamenlijk doorontwikkelen - Advies over de toekomstige koers WSD" in alle raden van de deelnemende gemeenten vastgesteld. Op basis hiervan werken de lokale projectgroepen in 2020 de 3 ontwikkelpunten uit de notitie verder uit. Afronding vindt plaats in het eerste kwartaal 2021.

Vertegenwoordiging gemeente: De portefeuillehouder Sociale zaken en integratie de heer E. van den Broek is lid van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur van de WSD. Mevrouw R. van Esch, raadslid, is lid van het algemeen bestuur.

Programma: Maatschappelijke ontwikkeling.

Product: Participatie.

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021: € 52.778

Aandeel gemeente in financieel risico: 21,8%

Financieel risico: € 17.400.000 (maximum bedrijfsrisico's).

Het weerstandsvermogen bedraagt eind 2021 ca. € 19,5 miljoen (conform bijlagen 7 en 9 van de begroting 2021) en is daarmee voldoende om het financieel risico te dragen.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 130.000,00 voordelig (na onttrekking bestemmingsreserves)

Cijfers:*

	31-12-19
Eigen vermogen	€ 27.929.000
Vreemd vermogen	€ 5.338.000

* o.b.v. jaarrekening 2019

Omgevingsdienst Brabant-Noord **Algemene gegevens**

Naam: Omgevingsdienst Brabant Noord

Adres:
Postbus 88
5430 AB Cuijk

Website: <https://www.odbn.nl/home>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Het verzorgen van adequate advisering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven.

Visie: Met samenwerking kan deskundigheid worden gebundeld en eenduidige uitvoering

worden gegeven aan toezicht en handhavingstaken.

Beleidsvoornemen: De samenwerking voortzetten.

Vertegenwoordiging gemeente: Portefeuillehouder Financiën, de heer H. van Wanrooij, is lid van het Algemeen Bestuur.

Programma: Duurzaamheid

Product: Milieu

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021: € 593.500:

- Basistaken € 466.700
- Verzoektaken € 85.900
- Collectieve taken € 26.300
- Klachten € 4.600
- SSIB € 10.000

Aandeel gemeente in financieel risico: 2,3%

Financieel risico: Dit bedraagt € 1.415.200. De geraamde beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 1-1-2021 € 1.153.200. De weerstandsratio bedraagt hiermee 0,84, dit is matig volgens de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR). De ODBN streeft naar een ratio van 1,0 (voldoende).

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 106.200 voordelig (na bestemming)

Cijfers:

	31-12-20 (prognose)	31-12-21 (prognose)
Eigen vermogen	€ 8.147.900	€ 8.185.700
Vreemd vermogen	€ 11.167.700	€ 10.904.900

Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij Algemene gegevens

Naam: Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij

Adres:

Markt 1

5281 DA Boxtel

Website: <http://www.miingemeentedichtbij.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: De Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij levert de ambtelijke ondersteuning voor de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel.

Visie: De organisatie wil hoogwaardig en efficiënte diensten verlenen aan burgers, ondernemers en het bestuur van de deelnemende gemeenten.

Beleidsvoornemen: De samenwerking met de gemeente Sint-Michielsgestel in MijnGemeenteDichtbij verder voorzetten.

Vertegenwoordiging gemeente: Het Algemeen bestuur wordt gevormd door beide colleges. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het college en één wethouder. Voor Bortel zijn burgemeester R. van Meygaarden en wethouder P. van de Wiel aangewezen als lid van het DB.

Programma: Meewerkend bestuur

Product: Bestuur

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage 2021: € 20.008.000

Aandeel gemeente in financieel risico: Het gemeentelijk aandeel in het financieel risico is 54,21%

Financieel risico:

Conform artikel 30a van de Gemeenschappelijke Regeling, welk als basis dient voor de samenwerking, is bepaald dat MijnGemeenteDichtbij geen eigen reserves zal gaan vormen. Eventuele exploitatieoverschotten worden na afloop van het jaar terugbetaald aan de beide gemeenten en eventuele exploitatietekorten worden aanvullend in rekening gebracht. Deze handelwijze impliceert dat risico's niet door de GR kunnen worden opgevangen maar uiteindelijk doorgeleid gaan worden naar de beide gemeenten.

Uitgangspunt bij de toevoeging van het dorp Esch aan de gemeente Bortel is dat dit budgettair neutraal zal verlopen.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 0,00

Cijfers:

	31-12-20 (prognose)	31-12-21 (prognose)
Eigen vermogen	€ 0,00	€ 0,00
Vreemd vermogen	€ 3.200.000	€ 3.000.000

Deelneming in naamloze vennootschappen

Hierna volgt een lijst van de verbonden partijen waaraan Bostel deelneemt.

1. NV BNG Bank
2. Brabant Water NV

NV BNG Bank

Algemene gegevens

Naam: NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Adres:

Postbus 30305

2500 GH Den Haag

Website: <https://www.bngbank.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Verleent bancaire diensten.

Visie: De gemeente neemt deel aan en bankiert bij voorkeur bij een financiële instelling die bekend is met het lokaal openbaar bestuur en die als zodanig van financiële soliditeit getuigt in de vorm van een triple-A rating.

Beleidsvoornemen: Gelet op de wijze waarop BNG het openbaar belang behartigt, laten wij het aandelenbezit BNG zijn duurzame karakter behouden. Er is geen aanleiding om van huisbankier te veranderen.

Vertegenwoordiging gemeente: De gemeente wordt bij de Algemene vergadering voor Aandeelhouders vertegenwoordigd door de burgemeester.

Programma: Meewerkend bestuur

Product: Algemene dekkingsmiddelen

Financiële gegevens *

Opbrengst deelneming: De nettowinst na belastingen over 2019 bedroeg € 163.000.000 en € 71.000.000 wordt aan dividend uitgekeerd. Er vindt een dividend-payout plaats van € 1,27 per aandeel, in totaal $53.385 \times € 1,27 = € 67.799$ (2018: € 2,85 per aandeel, totaal € 152.147).

Aandeel gemeente in financieel risico: Het gemeentelijk aandeel in het financieel risico gaat niet verder dan de nominale waarde van de aandelen: € 133.462,50 (53.385 aandelen à nominaal € 2,50).

Financieel risico: Het financieel risico is laag.

Bedrijfsresultaat op basis van de jaarrekening 2019: € 163.000.000.

Cijfers:

	31-12-19
Eigen vermogen	€ 4.887.000.000
Vreemd vermogen	€ 144.802.000.000

* De gepresenteerde cijfers zijn de jaarrekeningcijfers van 2019. Vanwege de onvoorspelbaarheid van de financiële markten/rente doet de BNG al jaren geen voorspelling omtrent het te verwachten resultaat.

Brabant Water NV

Algemene gegevens

Naam: Brabant Water

Adres:
Postbus 1068
5200 BC 's-Hertogenbosch

Website: <https://www.brabantwater.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Brabant Water produceert, transporteert en levert water voor huishoudelijk en industrieel gebruik. Zodoende heeft Brabant Water een belangrijke functie in de openbare drinkwatervoorziening.

Visie: De gemeente neemt als aandeelhouder deel in de N.V. Brabant Water.

Beleidsvoornemen: Er bestaat geen voornemen om de huidige positie in de N.V. Brabant Water te wijzigen.

Vertegenwoordiging gemeente: De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij de AvA. Deze bevoegdheid kan worden gemandateerd.
De burgemeester is lid van de Commissie van Aandeelhouders.

Programma: Meewerkend bestuur.

Product: Algemene dekkingsmiddelen.

Financiële gegevens

Opbrengst deelneming: De gemeente is houder van 27.694 aandelen (nominaal á 0,10) = € 2.769,40. Er vindt geen winstuitkering plaats.

Aandeel gemeente in financieel risico: Het gemeentelijk financieel risico gaat niet verder dan de nominale waarde van de aandelen: € 2.769,40.

Financieel risico: Het financieel risico is laag, nl. aankoopbedrag aandelen.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting: € 363.000 *

Cijfers:*

	31-12-19 (prognose)	31-12-20 (prognose)
Eigen vermogen	€ 573.000	€ 568.000
Vreemd vermogen	€ 576.000	€ 608.000

* Op basis van de begroting 2019. Er is geen recentere begroting beschikbaar, ondanks verzoeken hiertoe per mail en chat.

Deelneming in stichtingen

Hierna volgt een lijst van de verbonden partijen waaraan Bostel deelneemt.

1. Stichting Administratiekantoor Dataland
2. Stichting Agrifood Capital

Stichting Administratiekantoor Dataland

Algemene gegevens

Naam: Stichting Administratiekantoor Dataland

Adres:

Noothoven van Goorstraat 11d
2806 RA Gouda

Website: <http://dataland.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Dataland verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland.

Visie: Deelname is niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van de toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-government, dienstverlening, transparante en betrouwbare overheid en stroomlijning van basisgegevens.

Beleidsvoornemen: DataLand zal haar activiteiten beëindigen per 1-1-2022. Reden: DataLand acteert in het domein van de gemeentelijke (vastgoed)informatievoorziening, waarin nu en de komende jaren grootschalige ontwikkelingen plaatsvinden. De informatie-architectuur beweegt zich richting data-bij-de-bron (één van de uitgangspunten van Common Ground). Daardoor is op termijn een separaat gemeentelijk gegevensknooppunt voor objectinformatie niet meer nodig. Bovendien is met de openbaarmaking van de WOZ-waarde voor woningen de rol van DataLand als verstrekker van WOZ-waarden grotendeels vervallen.

Vertegenwoordiging gemeente: De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij de AvA. Deze bevoegdheid kan worden gemandateerd.

De burgemeester is lid van de Commissie van Aandeelhouders.

Programma: Meewerkend bestuur.

Product: Basisregistraties.

Financiële gegevens

Vergoeding: De gemeente is houder van certificaten van aandelen Dataland BV á € 0,10 per certificaat. Tot 2018 werd jaarlijks een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens. Met de komst van de LV WOZ is dit overbodig geworden.

Aandeel gemeente in financieel risico: Het gemeentelijke financieel risico beperkt zich tot het geïnvesteerd bedrag in certificaten. (Dit betrof een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten van deelname.)

Financieel risico: Het financieel risico is laag.

Bedrijfsresultaat op basis van de jaarrekening 2019: € 309.764

Cijfers:

	31-12-19
Eigen vermogen	€ 422.077
Vreemd vermogen	€ 476.952

Stichting AgriFood Capital

Algemene gegevens

Naam: Stichting Agrifood Capital

Adres:

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch

Website: <https://www.agrifoodcapital.nl/>

Bestuurlijke gegevens

Activiteiten: Het versterken van de regio op agrifoodgebied door samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en onderwijs.

Visie: Deelname aan Agrifood Capital betekent een kans op een sterke impuls voor de economische en sociale ontwikkeling van de regio.

Beleidsvoornemen: De regionale samenwerking in Noordoost Brabant (NOB) tussen zeventien gemeenten en twee waterschappen is vastgelegd in het 'Bestuursconvenant regionale samenwerking Noordoost Brabant 2017 t/m 2020'. Het samenwerkingsconvenant loopt dus tot en met 2020. Inmiddels is door de gemeenteraad besloten in te stemmen met

het verlengen van de samenwerking op basis van het convenant 'regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant 2021-2024'.

Vertegenwoordiging gemeente: De burgemeester is lid van de bestuurlijke regiegroep. Agrifood Capital valt onder de portefeuille van wethouder E. van den Broek

Programma: Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport.

Product: Economische aangelegenheden.

Financiële gegevens

Gemeentelijke bijdrage: De gemeenten betalen een bijdrage van € 3 per inwoner per jaar voor Regiofonds en € 1 per jaar inwoner per jaar voor Arbeidsmarkt.

Aandeel gemeente in financieel risico: Het gemeentelijke financieel risico beperkt zich tot het geïnvesteerd bedrag in certificaten. (Dit betrof een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten van deelname.)

Financieel risico: Het financieel risico is laag.

Bedrijfsresultaat op basis van de ingediende begroting (2020): *€ 0,00

Cijfers:*

	31-12-18
Eigen vermogen	€ 184.793
Vreemd vermogen	€ 1.193.740

* Uit jaarrekening 2018 (niet beschikbaar in begroting 2020). Er zijn geen recentere begroting en jaarrekening beschikbaar.

Grondbeleid

Inleidende tekst

Grondbeleid is beleid gericht op het realiseren van gewenste veranderingen in het grondgebruik en het handhaven van het bestaande grondgebruik vanuit de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Grondbeleid is een middel om andere beleidsdoelen van de gemeente te realiseren op het gebied van bijvoorbeeld woningbouw, economie, natuur en recreatie.

In de paragraaf Grondbeleid komen de volgende punten aan de orde:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

(Bovenstaande punten zijn gebaseerd op artikel 16 van het BBV)

Visie

Het grondbeleid is een middel om het ruimtelijke beleid te kunnen voeren en kan tevens worden gebruikt voor regulering van het volkshuisvestingsbeleid. Grondbeleid is beleid dat gericht is op het realiseren van de gewenste verandering in het grondgebruik en het handhaven van het bestaande grondgebruik vanuit de (overwegend ruimtelijke) beleidsdoelstellingen van de gemeente. Grondbeleid is zodoende een middel om andere beleidsdoelen van de gemeente te realiseren op het gebied van woningbouw, diverse voorzieningen, economie, natuur en recreatie.

Binnen het grondbeleid is de grondexploitatie het proces van productie en prijsvorming van bouwrijpe en woonrijpe grond en het ervoor zorg dragen dat deze grond op het juiste tijdstip op de markt komt. Grondexploitatie is voornamelijk de financieel economische kant van grondbeleid. Het is een langdurig proces met vaak grote financiële risico's.

Het doel van grondbeleid is het gemeentelijk beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit, wonen, economie, bereikbaarheid, duurzaamheid etc. concreet toe te passen in projecten. Aan de andere kant moet een project financieel en qua risicoprofiel haalbaar zijn. Zonder deze balans komt een project niet verder dan de tekentafel. Het maakt hierbij niet uit of het project door de gemeente dan wel andere initiatiefnemers gerealiseerd wordt.

Naast het inhoudelijke beleid hebben ook de specifieke kenmerken van een project invloed op de financiële en de beleidsinhoudelijke haalbaarheid. Projecten waar binnen de bebouwde kom geherstructureerd of getransformeerd moet worden zijn vanwege de hogere verwervingskosten moeilijker financieel haalbaar te maken dan projecten in uitbreidingslocaties. Daarnaast kunnen de locatie-specifieke kenmerken ook bepaalde kansen of belemmeringen bieden voor beleidsinhoudelijke doelstellingen. De kunst is om zo goed mogelijk gebruik te maken van de kansen omdat hiermee een optimum ontstaat tussen de inzet van (financiële) middelen en het maatschappelijke resultaat.

Om in deze tijd haalbare projecten te kunnen realiseren moeten er gedurende de planvorming belangrijke keuzes gemaakt worden. Dit betekent feitelijk dat niet alle ambities en doelstellingen die voortkomen uit inhoudelijk beleid in zijn geheel in elk project toegepast kunnen worden.

Nota Grondbeleid

Op basis van de realisaties binnen de lopende grondexploitaties zijn deze, conform de huidige Nota Grondbeleid, doorgelicht en geactualiseerd. In juni 2016 is de Nota Grondbeleid 2016 – 2020 vastgesteld. De Nota Grondbeleid 2016 – 2020 geeft invulling aan de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

De laatste jaren hebben we te maken met een positieve ontwikkeling in de economie die ook zeker merkbaar is in de vraag naar woningen. De vraag naar woningen is fors toegenomen. Daarnaast is duidelijk dat de gemeente voor het komende decennium kwantitatief en kwalitatief een behoorlijke ruimtelijke opgave heeft. De gemeente zal diverse afwegingen moeten maken op welke manier de ruimtelijke opgave en het vigerende beleid op de thema's wonen en duurzaamheid de komende jaren worden ingevuld. De Nota Grondbeleid 2016 – 2020 dient hierbij als kader en handreiking.

Exploitatieopzetten

In de structuurvisie worden de beleidsvoorwaarden vastgelegd op welke wijze plannen inhoud krijgen. De grondexploitatie wordt door de raad vastgesteld, waarbij de daadwerkelijke uitvoering is gedelegeerd aan het college van Burgemeester en Wethouders. Het college legt verantwoording af in de jaarrekening. In de periodieke bestuursrapportages worden mutaties (zowel in positieve als negatieve zin), welke effect hebben op het geprognosticeerde eindresultaat onder de aandacht gebracht.

Financiële sturing grondexploitatie

De laatste jaren hebben we te maken met een positieve ontwikkeling in de economie die ook zeker merkbaar is in de vraag naar woningen. De vraag naar woningen is fors toegenomen. De grondexploitatie heeft een lastige tijd achter zich vanwege aanhoudende slechte economische omstandigheden. Binnen de bestaande grondexploitaties zijn de effecten hiervan zichtbaar en merkbaar in de geprognosticeerde eindresultaten. Indien actief grondbeleid kansen biedt, zullen we die niet laten liggen.

Om de financiële risico's in het grondbedrijf te beperken is het van het grootste belang dat er voortgang geboekt wordt in de projecten. In eerste instantie dienen de gronden binnen de projecten de juiste bestemming te krijgen om vervolgens verkocht te kunnen worden aan particulieren, bedrijven, woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars. Bij grondverkoop door het grondbedrijf neemt de omvang van de financiële risico's af. De focus van het grondbedrijf zit dus op bestemmen en verkopen van gronden.

Tussentijdse winstneming

Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningsbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het

project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.

Voortgang van de exploitaties

In Goede Aarde

In het plan In Goede Aarde is nog een aantal projecten en activiteiten gaande. Project De Hoeve is gerealiseerd (12 woningen). De afbouw van deze fase is in uitvoering. De tijdelijke ontsluiting aan de Schijndelseweg is de definitieve ontsluiting.

Bedrijventerrein Vorst

Het bestemmingsplan voor deelplan Vorst A is in 2013 in werking getreden. De kavels op Vorst A zijn uitgegeven. Na bouw op de kavels kan de afbouw van het gebied voltooid worden. De uitgifte van gronden in Vorst B is nog niet gestart. Voor dit deel dient nog een bestemmingsplan te worden opgesteld. Intern en met de provincie vinden overleggen plaats om tot een geschikte thematische invulling te komen voor vorst B (inzet Greentech-locatie). Er is inmiddels een omgevingsvergunning aangevraagd voor de aanleg biomassaplein.

Princenlant

Princenlant fase 4 is in 2020 verkocht nadat het bestemmingsplan in 2019 onherroepelijk is geworden. De 34 appartementen zijn verkocht en in februari 2020 is met de bouw van het appartementencomplex gestart. In het najaar van 2020 start de aanleg van de openbare ruimte rondom het gebouw.

Spoorzone

De herontwikkeling van de Spoorzone is een onderdeel van de plannen voor herstructurering van Ladonk. De locatie Spoorzone ligt tussen het spoortraject Eindhoven - 's-Hertogenbosch en de Van Salmstraat ter hoogte van het station Boxtel. Het plan omvat ongeveer 1,3 hectare aan uitgeefbare bedrijfskavels.

In de huidige grondexploitatie wordt uitgegaan van een ontwikkeling waarbij de gemeente voor eigen rekening en risico's kavels uit gaat geven aan bedrijven en organisaties die zich nabij het station willen vestigen. De bodem is gesaneerd en het bestemmingsplan is onherroepelijk. Momenteel vinden gesprekken met geïnteresseerde partijen plaats. Er is in 2019 ca. 0,4 ha aan gronden verkocht. Met andere partijen lopen op dit moment gesprekken voor uitgifte van de resterende grond.

Verwachte resultaten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de (verwachte) financiële resultaten van de actieve projecten waarvoor een grondexploitatie actief is. Dit zijn de eindresultaten zoals die opgenomen zijn in de jaarrekening 2019.

Tabel 1 geeft een overzicht van de financiële resultaten op eindwaarde. Tabel 2 betreft een overzicht van de financiële resultaten op saldo contante waarde.

Tabel 1

Projecten	Jaarrekening 2019				Jaarrekening 2018				Verschil	
	Eindwaarde op einddatum		Opgenomen verliesvoorziening		Einddatum exploitatie		Eindwaarde op einddatum		Verschil op einddatum	
In goede Aarde	€ 1.876.000-	N	€ 1.876.000		31-12-2020		€ 1.903.800-	N	€ 27.800	V
Bedrijventerrein Vorst	€ 4.080.000-	N	€ 4.080.000		31-12-2024		€ 4.103.700-	N	€ 23.700	V
Spoorzone	€ 4.684.900-	N	€ 4.684.900		31-12-2020		€ 4.724.400-	N	€ 39.500	V
Princenlant	€ 487.400-	N	€ 487.400		31-12-2020		€ 478.800-	N	€ 8.600-	N
			€ 11.108.300							

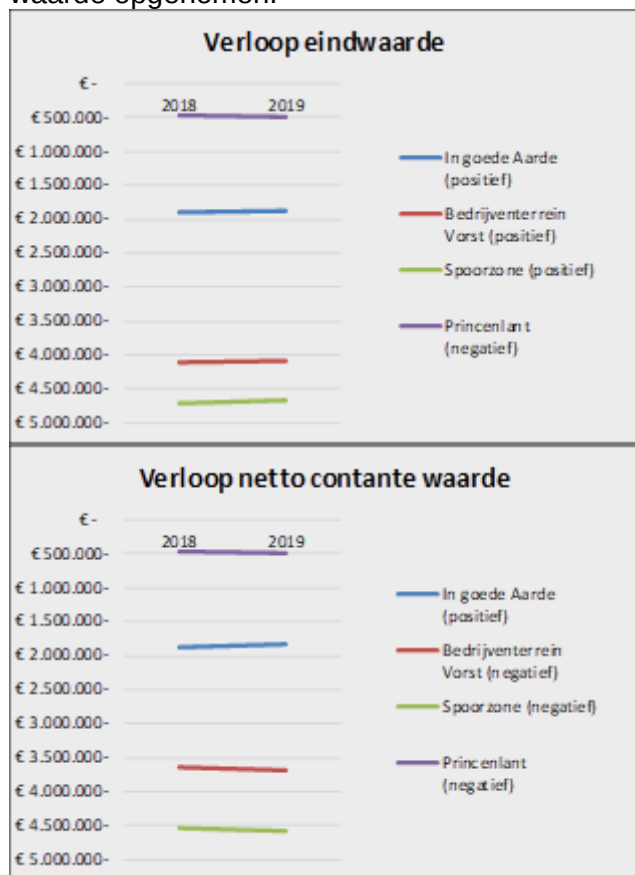
V = voordelig saldo N = nadelig saldo

Tabel 2

Projecten	Jaarrekening 2019			Jaarrekening 2018			Verschil	
	Contante waarde	V/N	datum	Contante waarde	V/N	datum	Verschil	V/N
In goede Aarde	€ 1.839.200-	N	1-1-2020	€ 1.866.500-	N	1-1-2019	€ 27.300	V
Bedrijventerrein Vorst	€ 3.695.400-	N	1-1-2020	€ 3.643.900-	N	1-1-2019	€ 51.500-	N
Spoorzone	€ 4.573.400-	N	1-1-2020	€ 4.541.100-	N	1-1-2019	€ 32.300-	N
Princenlant	€ 477.800-	N	1-1-2020	€ 460.200-	N	1-1-2019	€ 17.600-	N
TOTAAL	€ 10.585.800-	N		€ 10.511.700-	N		€ 74.100-	N

V = voordelig saldo N = nadelig saldo

In onderstaande grafieken is het verloop van de saldi op eindwaarde en netto contante waarde opgenomen.

Risico's versus kansen

Risico's

De financiële risico's in de grondexploitaties komen vooral tot uiting bij vertraging van de verschillende projecten. Over de hoge voorinvesteringen wordt elk jaar rente betaald. Wanneer een project één jaar vertraagt moet er één jaar extra rente betaald worden, daarnaast is er voor één jaar extra aan plankosten benodigd. De voorinvesteringen moeten terugverdiend worden door middel van grondverkoop.

De risico's die ten grondslag liggen aan vertragingen zijn globaal onder te verdelen in:

- verwervingsrisico's
- realisatie risico's
- afzetrisico's

Verwervingsrisico's

Dit type risico is zeer beperkt in de gemeente Boxtel.

Realisatie risico's

Nog in procedure te brengen bestemmingsplannen, zoals Vorst B, kunnen vertragingen veroorzaken. Daarnaast dienen de terreinen op tijd bouwrijp gemaakt te worden zodat de kavels ook daadwerkelijk kunnen worden uitgegeven.

Afzetrisico's

Voor alle exploitaties is in beeld welke kosten en opbrengsten nog gerealiseerd moeten worden. In de actualisatie is dit verwerkt in de betreffende grondexploitaties. De te verkopen gronden worden, indien er geen contractuele afspraken bestaan, marktconform aangeboden. Om een marktconforme prijs te bepalen, kan gebruik gemaakt worden van taxatie. Het risico op vertraging in de uitgifte van gronden blijft altijd bestaan. De uitdaging is om de markt continu te volgen en te monitoren, waar mogelijk acties ondernemen (eventueel in samenwerking met projectontwikkelaars) om de gronden tijdig af te zetten.

Reserve Grondexploitatie en Voorzieningen

De reserve grondexploitatie en de verliesvoorzieningen geven meerjarig het volgende beeld:

Grondexploitatie						
Saldo per 31 december (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Reserve grondexploitatie	307	1.282	1.719	1.719	1.719	1.719
Verliesvoorzieningen:						
Tekort plan In Goede Aarde	1.839					
Tekort plan Princenlant	478					
Tekort plan Vorst	3.695	3.695	3.695	3.695	3.695	
Tekort plan Spoorzone Van Salmstraat	4.573					

In 2020 zijn op basis van de actualisatie van de exploitaties de voorzieningen op het vereiste niveau gebracht. Na beëindiging van de exploitaties worden de verliesvoorzieningen aangesproken ter dekking van de resterende boekwaarde.

Financiën

Uitgangspunten en grondslagen begroting 2021 en meerjarenramingen 2022-2024

Ter voorbereiding op het begrotingsproces wordt jaarlijks een aantal financieel technische uitgangspunten bepaald als basis voor de nieuwe begroting. In combinatie met een aantal andere kengetallen en uitgangspunten geeft dit het volgende beeld.

Bij de Eerste bestuursrapportage 2020 werd voor 2021 en volgende jaren nog uitgegaan van een omslagrente van 3,5%. Nadere doorrekening toonde aan dat hiermee niet langer voldaan werd aan de BBV-regels. De commissie BBV heeft immers een stellige uitspraak geformuleerd dat correctie van de toegerekende rente dient plaats te vinden wanneer de toegerekende rente >25% afwijkt van de daadwerkelijke rentelasten. De omslagrente is dus in deze begroting vanaf 2021 verlaagd van 3,5% naar 2,42%.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal inwoners (per 1 januari)	30.801	30.851	30.901	30.951	31.001
Aantal nieuw te bouwen woningen	141	349	471	147	137
Aantal hectares (per 1 januari)	6.368	6.368	6.368	6.368	6.368
Aantal bijstandsontvangers (per 1 januari)	429	405	405	405	405
College van burgemeester en wethouders in fte	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Ambtelijke organisatie in fte (secretaris + griffie)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Ontwikkeling loonkosten	4,55%	3,75%	2,50%	2,50%	2,50%
Ontwikkeling materiële kosten (inflatie)	0,00%	0,00%	1,70%	1,80%	1,80%
Renteniveau korte financiering	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
Renteniveau lange financiering	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Omslagrente geactiveerde investeringen	3,50%	2,42%	2,42%	2,42%	2,42%
Disconteringsvoet grondexploitatie	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Rente grondexploitatie/exploitatieplannen	2,22%	2,42%	2,42%	2,42%	2,42%
Disconteringsvoet exploitatieplannen	2,22%	2,42%	2,42%	2,42%	2,42%
Uurtarief grondexploitatie:					
- t/m schaal 5	76,25	79,11	81,09	83,11	85,19
- schaal 6 t/m 9	80,60	83,62	85,71	87,86	90,05
- vanaf schaal 10	102,39	106,23	108,89	111,61	114,40
Inflatiecorrectie voor heffingen en tarieven	2,90%	3,10%	2,20%	2,30%	2,30%

Voor de kostendekkende producten geldt als uitgangspunt een 100% kostendekking. De daadwerkelijke mutatie van deze tarieven kan daarom afwijken van de voorgenomen indexering. Door de verlaging van de omslagrente dalen de tarieven van de afvalstoffen- en rioolheffing. In december 2020 stelt de raad de belasting- en legestarieven vast voor het jaar 2021.

Samenvattend overzicht ontwikkeling begrotingssaldo

Op 7 juli 2020 heeft de gemeenteraad de eerste bestuursrapportage 2020 vastgesteld. De hierin opgenomen structurele mutaties zijn verwerkt in deze begroting 2021 en hebben een autonoom of financieel technisch karakter. Op basis hiervan heeft het begrotingssaldo zich na de vorige begroting als volgt ontwikkeld.

Ontwikkeling begrotingssaldo (x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Primitieve begroting 2020-2023	-3.582	-2.647	-3.108	-2.438	-2.234
Dekkingsplan begroting 2020-2023	3.582	2.647	3.108	2.583	2.038
2e bestuursrapportage 2019 + rioolplan	191	795	419	263	343
1e bestuursrapportage 2020	-1.142	228	216	-457	-479
Primitieve begroting 2021-2024	19	-424	-207	-172	-63
Nieuw begrotingssaldo	-933	599	428	-221	-394

Samenvattend en gespecificeerd zijn in deze begroting de volgende mutaties verwerkt.

Mutaties verwerkt in deze begroting (x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1e bestuursrapportage 2020	-1.142	228	216	-457	-479
Primitieve begroting 2021-2024	19	-424	-207	-172	-63
Totaal mutaties	-1.124	-196	9	-629	-541

Mutaties eerste bestuursrapportage 2020, ten laste van begrotingssaldo (bedragen x € 1.000) (- = nadeel)	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024
Geluidsanering					285
Verbeurde dwangsom overschrijding norm afvalwater	25	0	0	0	0
Begroting ODBN	-18	-30	-30	-31	-31
Incidentele subsidie ContourdeTwern en huisvesting	-239	-10	-10	-10	-10
Terugvordering subsidie 2019 CdT	168				
Resultaat herindeling subsidiestaat				23	23
Ongedaan maken structurele storting in reserve Sociaal domein			547	547	547
Dekking hogere subsidie CdT Buro nieuwkomers	44	44	44		
Inleg 2020 regio jeugdhulp	488				
Extra kosten uitstel inkoop jeugd regio naar 2021 Corona		-45			
	192				

Tekort regio inkoop ZIN BG	-564	-564	-564	-564	-564
Bijstelling lasten BUIG	-385	-385	-385	-385	-385
Bijstelling Bbz o.a. door gewijzigde financiering rijk	-48	-48	-48	-48	-48
Begroting GGD		-83	-83	-83	-83
Structureel tekort op leerlingenvervoer	-120	-120	-80	-40	0
Lokaal onderwijsbeleid		25	25	25	25
Bijdrage projectontwikkelaar Sparrenlaene		49			
Verlaging opbrengst leges omgevingsvergunningen 2020	-80				
Taxatie verzekering gemeentelijke gebouwen	-24	4	20		
Asbestsanering voormalige Michaelschool	-35				
Verschuiven deel taakstelling te verkopen onroerend goed	-400	400			
Bestrijding eikenprocessierups	-20				
Snoeiwerk bomen sportvelden	-10	-10	-10	-10	-10
Bijdrage Agrifood Capital Werkt 1 euro per inwoner		-31	-31	-31	-31
Kosten Spiegeltent Stapelen		-14			
BHIC	-13	-53	-53	-53	-53
Netto effect Kadernota MGD	-314	-319	-341	-675	-725
Doorrekening salarissen met uitgangspunten nw begroting	-2	-29	-36	-44	-40
Structureel meer APPA, wachtgeldverplichting en aanvulling voorziening APPA	-210	-90	-80	-61	-14
Materiële lasten kerntakendiscussie	-32	-10			
Inkomstenderving vanwege niet meer uitvoeren bijhouden BGT voor derden	-10	-10	-10	-10	-10
Begroting Veiligheidsregio	10	-25	-38	-40	-42
Restitutie resultaat 2019 Veiligheidsregio	58				
Nieuwe geldlening 10 miljoen 0,173%, verschil met begroot 2%	148	175	166	156	147
in 2020 minder opbrengst vanwege minder areaaluitbreiding in 2019	-79				
Aanpassing inflatiecorrectie		73	80	95	110
Aanpassing prijsstijging			11	22	33
IU compensatieregeling voogdij/18+		500			
Netto effect meicirculaire	520	834	1.122	760	397
TOTAAL	-1.142	228	216	-457	-479

Mutaties eerste bestuursrapportage 2020, budgettair neutraal (bedragen x € 1.000) (- = nadeel)	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024
Kadernota MijnGemeenteDichtbij	-261	-239	-139	-139	-139
Dekking vanuit diverse budgetten	261	239	139	139	139
Eerste bestuursrapportage MijnGemeenteDichtbij	-19	-15	-15	-15	-15
Dekking vanuit diverse budgetten	19	15	15	15	15
Regeling Reductie Energiegebruik (RRE), Rijksbijdrage	347				
Regeling Reductie Energiegebruik (RRE), besteding te doen voor 1 maart 2021	-347				
Ontwikkeling kosten product afval	-40	-40	-40	-40	-40
Dekking uit voorziening en vanaf 2021 via bepaling afvaltarieven	40	40	40	40	40
Verhoging van doorbelaste huurlasten B-town	-100	-100	-100	-100	-100
Verhoging van doorbelaste huurinkomsten B-town	100	100	100	100	100
Verhogen verkoopopbrengst Rondootje		88			
Boekwaarde en bijkomende kosten Rondootje		-88			
Extra uitgaven voor snoeien bomen	-40				
Uit reserve Groenbeheer	40				
Storting in nieuw te vormen egaliseringsreserve loonkostenontwikkeling MGD	-351				
Dekking uit egaliseringsreserve budgetten ICT MGD	351				
Ongedaan maken reeds in 2019 gerealiseerde verkoop brandweerkazernes	-266				
Opbrengst is via 2019 al gestort in Algemene reserve	266				
Realisatie taakstelling prijsbudgetten	-300				
Hiervoor is ingezet de eerder toegekende prijsindex voor 2020	300				
Te oormerken ontwikkelingen vanuit meicirculaire	-262	-99	-119	-68	-179
Te ontvangen via algemene uitkering	262	99	119	68	179
TOTAAL	0	0	0	0	0

Mutaties primitieve begroting 2021, ten laste van begrotingssaldo (bedragen x € 1.000) (- = nadeel)	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024
Subsidiestaat 2021		20	20	20	20
Huishoudelijke hulp indexering		-84	-84	-84	-84
Specialistische hulp inclusief nieuwe ontwikkelingen 2021		-164	-124	-124	-124
Budget vroegsignalering wettelijke taak per 1-1-2021		-8	-8	-8	-8
Herziening budgetten en begroting GGD	27	27	47	68	89
Raming 2025 € 275.000 vervalt, deelbudget 2024 € 150.000 naar 2025					150
Actualisatie beheerplannen met prijsindexering		-9	-9	-9	-155
Lasten voorgenomen investeringen					-75
Bijstellen omslagrente, naar 2,42% effect vanuit tarieven afval en riolering		-244	-237	-232	-225
Inzet stelpost prijsontwikkelingen		0	169	169	315
Diverse mutaties < € 5.000	-8	37	18	27	32
TOTAAL	18	-424	-207	-172	-63

De enkele mutaties voor het jaar 2020 vanuit deze laatste tabel worden tegelijk met deze begroting 2021 vastgesteld via de 9e wijziging van de begroting 2020. De mutaties voor het jaar 2020 zoals samengevat in de eerste 2 tabellen zijn reeds in de begroting verwerkt via de eerste bestuursrapportage 2020.

Voor een toelichting op de mutaties van de eerste bestuursrapportage 2020 wordt verwezen naar deze bestuursrapportage zoals deze door de gemeenteraad is vastgesteld op 7 juli 2020. Dit geldt zowel voor de toelichting van 2020 als voor die van 2021 en verder.

Toelichting mutaties primitieve begroting 2021

In aanvulling op de eerste bestuursrapportage 2020 zijn nog enkele bijstellingen doorgevoerd in onderhavig begroting. Hieronder volgt een toelichting van deze mutaties primitieve begroting 2021, ten laste van begrotingssaldo.

Product + onderwerp	Toelichting onderwerp
Beleidsproduct 20 Maatschappelijk werk: Subsidiestaat 2021	De bedragen die volgens de subsidiestaat 2021 beschikbaar gesteld worden, zijn in overeenstemming verwerkt in de begroting. Het resultaat hiervan (€ 20.000 structureel voordeel) komt ten gunste van het begrotingssaldo.
Beleidsproduct 23 WMO: Huishoudelijke hulp indexering	Het tarief voor de Huishoudelijk hulp wordt geïndexeerd met OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling). Deze prijsindex bedraagt voorlopig 3,24% voor 2021.
Beleidsproduct 23 WMO: Specialistische hulp inclusief nieuwe ontwikkelingen 2021	Het regiobudget voor specialistische hulpverlening Wmo is aangepast op basis van autonome groei, indexering en aantallen indicaties en heeft geleid tot bijstelling van de structurele budgetten in de begroting. Tevens zijn vanaf 2021 subsidies voor Ypse (preventie) en Maatschappelijke Steunpunten (inloop voor GGZ) opgenomen in het regiobudget waarover eerder al regionale besluiten genomen zijn.
Beleidsproduct 24 Inkomensvoorziening: Budget vroegsignalering wettelijke taak per 1-1-2021	Structureel is € 7.500 nodig vanwege de nieuwe Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs). Volgens deze wet zijn gemeenten voortaan verantwoordelijk voor het bieden van hulp aan inwoners die problematische betaalachterstanden hebben voor hun vaste lasten.
Beleidsproduct 26 Volksgezondheid: Herziening budgetten en begroting GGD	De begrote budgetten zijn met name aangepast op basis van de begroting 2021 van de GGD.
Beleidsproduct 31 Ruimtelijke ontwikkeling: Raming 2025 € 275.000 vervalt, deelbudget 2024 € 150.000 naar 2025	Het beschikbare budget 2024 voor de herziening van het bestemmingsplan buitengebied schuiven we deels door naar 2025. De bedoeling is om deze herziening in 2024/2025 op te pakken samen met de gemeente Sint-Michielsgestel.
Beleidsproduct 35 Beheer openbare ruimte: Actualisatie beheerplannen met prijsindexering	De beheerplannen wegen en kunstwerken zijn geactualiseerd op basis van prijsmutaties.
Beleidsproduct 36 Verkeersmaatregelen: Lasten voorgenomen investeringen	Voor het jaar 2024 zijn via de 1e bestuursrapportage twee voorgenomen investeringen in de begroting opgenomen. Dit betreft Reconstructie Bosscheweg € 1,3 miljoen en Clarissenstaat 0,1 miljoen. De kapitaallasten worden nu in de begroting verwerkt.

Beleidsproduct 53 Algemene dekkingsmiddelen: Bijstellen omslagrente, naar 2,42% effect vanuit tarieven afval en riolering	Al enkele jaren hanteren wij een omslagrente van 3,5%. De rente is de afgelopen jaren steeds verder gedaald. Hierop is ingespeeld bij nieuwe geldleningen en geldleningen met een renteherziening. Dit heeft tot gevolg gehad dat de gemiddelde rente op geldleningen gedaald is. De omslagrente is hierop nog niet aangepast. De omslagrente wordt gebruikt om over de boekwaarde van investeringen rente toe te rekenen aan de producten. Normaal gesproken leidt dit niet tot een effect. Het is in principe een administratieve verwerking. Uitzondering hierop is de toerekening aan de zogenaamde kostendekkende activiteiten: grondexploitaties, afval en riolering. Deze activiteiten brengen zelf geld mee. Dus ook voor de toegerekende rente. Hierdoor ontstaat een voordeel op algemene resultaat dat kleiner wordt bij een lagere rentetoerekening. Dat is dus een nadeel voor het begrotingssaldo van structureel meer dan € 200.000. Een voordelig effect ontstaat er bij de kostendekkende activiteiten. Dit heeft tot gevolg dat dit een neerwaarts effect heeft op de tarieven. We passen de omslagrente aan bij de rente die aansluit bij die van de berekening voor de rente grondexploitaties van het jaar 2021. Dat betekent vanaf 2021 een toe te rekenen omslagrente van 2,42% in plaats van 3,5%.
Beleidsproduct 54 Algemeen budgettair: Inzet stelpost prijsontwikkelingen	Voor prijsontwikkeling is vanaf het jaar 2022 een centrale post beschikbaar. Een aantal van bovenstaande mutaties is het gevolg van prijsindexering (HH en deel SH van de WMO, actualisatie van de beheerplannen wegen en kunstwerken). Deze centrale post kan daarvoor deels nu worden ingezet.

Meerjarig overzicht van baten en lasten en de resultaatbestemming per programma

Het volgende overzicht is als volgt samengesteld:

Resultaat voor bestemming

Per programma, de baten en lasten voor mutaties met reserves; dit leidt dan tot het resultaat voor bestemming per programma.

Resultaatbestemming

Per programma, de onttrekkingen aan en de stortingen in de reserves; dit leidt dan tot de resultaatbestemming

Resultaat na bestemming / totaal resultaat

Per programma, het verschil tussen het resultaat voor bestemming en de resultaatbestemming; dit leidt dan tot het resultaat na bestemming (totaal resultaat):

- voor het jaar 2019 is dit het jaarrekeningresultaat
- voor de jaren vanaf 2020 is dit het vrij inzetbare begrotingssaldo.

Baten voor resultaatbestemming (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Duurzaamheid	8.185	17.362	6.839	6.943	7.064	7.175
Maatschappelijke ontwikkeling	7.751	8.515	8.085	8.632	8.631	8.631
Leefomgeving	4.524	15.531	6.265	3.575	3.377	7.234
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	1.065	347	881	348	347	345
Meewerkend bestuur	65.042	67.877	68.127	68.122	68.861	69.670
Totaal baten	86.566	109.633	90.197	87.620	88.279	93.055

Lasten voor resultaatbestemming (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Duurzaamheid	11.263	19.983	9.089	9.300	9.367	9.508
Maatschappelijke ontwikkeling	48.697	49.101	49.096	48.566	48.416	48.261
Leefomgeving	17.103	24.942	15.784	14.846	14.974	19.352
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	7.401	5.772	5.435	5.110	5.128	5.066
Meewerkend bestuur	9.109	9.718	9.866	10.055	10.828	11.470
Totaal lasten	93.573	109.515	89.269	87.877	88.714	93.658

Saldo voor resultaatbestemming (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Duurzaamheid	-3.078	-2.622	-2.250	-2.357	-2.303	-2.333

Maatschappelijke ontwikkeling	-40.946	-40.585	-41.011	-39.934	-39.785	-39.631
Leefomgeving	-12.579	-9.410	-9.519	-11.271	-11.597	-12.118
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	-6.336	-5.424	-4.554	-4.762	-4.782	-4.722
Meewerkend bestuur	55.932	58.159	58.261	58.067	58.032	58.201
Totaal saldo	-7.007	118	928	-257	-435	-603

Resultaatbestemming (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Duurzaamheid						
Onttrekkingen	780	0	0	0	0	0
Toevoegingen	0	0	0	0	0	0
Saldo reserveringen	780	0	0	0	0	0
Maatschappelijke ontwikkeling						
Onttrekkingen	1.672	319	271	267	263	258
Toevoegingen	30	30	30	31	31	32
Saldo reserveringen	1.643	289	241	236	232	227
Leefomgeving						
Onttrekkingen	2.623	523	176	166	156	152
Toevoegingen	402	1.310	490	53	54	55
Saldo reserveringen	2.221	-787	-314	113	102	98
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport						
Onttrekkingen	1.253	84	64	63	62	61
Toevoegingen	14	0	0	0	0	0
Saldo reserveringen	1.239	84	64	63	62	61
Meewerkend bestuur						
Onttrekkingen	6.685	2.968	403	460	0	0
Toevoegingen	4.187	3.605	723	187	182	177
Saldo reserveringen	2.498	-637	-320	273	-182	-177
Totaal resultaat (x € 1.000)	1.373	-933	599	428	-221	-394

Via aanvullende maatregelen in het sociaal domein en een correctie van de bijdrage aan de GGD (beide opgenomen in de 1e wijziging 2021) zijn aanvullende middelen beschikbaar gekomen waarmee de begroting structureel en reël in evenwicht is. Voor meer informatie wordt verwezen naar de Inleiding.

Incidentele baten en lasten op programmaniveau

Uitgangspunt toezicht: materieel begrotingsevenwicht

Bij de beoordeling door de toezichthouder of de begroting structureel in evenwicht is, wordt gebruik gemaakt van het overzicht van incidentele baten en lasten. Op basis hiervan wordt het materiële begrotingsevenwicht beoordeeld: worden de structurele lasten gedekt door structurele baten. Dit geldt voor zowel het bestaande beleid als het in de begroting opgenomen nieuwe beleid. Met het inzicht in incidentele baten en lasten wordt dan, ook meerjarig, het structurele begrotingssaldo inzichtelijk gemaakt. Door de toezichthouder wordt vervolgens beoordeeld hoe het materiële begrotingsevenwicht zich verhoudt tot het formele begrotingsevenwicht. Dit geeft o.a. een indicatie hoe de begroting in het meerjarig perspectief sluitend is gemaakt en het realiteitsgehalte en volledigheid van in de begroting opgenomen ramingen van baten en lasten.

Regelgeving BBV

Op basis van de regelgeving opgenomen in het BBV is het overzicht van incidentele baten en lasten een onderdeel van de begrotingsstukken. Met ingang van 1 januari 2013 is de regelgeving in het BBV voor inzicht in incidentele baten en lasten verder uitgebreid. Het BBV geeft echter geen harde definitie van de begrippen incidenteel en structureel. Ook in de praktijk is het onderscheid niet altijd even scherp te trekken. Om toch zoveel mogelijk eenduidige toepassing van regelgeving te bevorderen heeft de Commissie BBV al in 2012 de notitie 'incidentele en structurele baten en lasten' opgesteld. Deze notitie is in 2018 geactualiseerd. In de notitie wordt het onderscheid tussen incidenteel en structureel op basis van de volgende vier verduidelijkingen nader uitgewerkt:

1. Indien bestaand structureel beleid, niet zijnde een tijdelijke geldstroom, binnen de termijn van 3 jaar een wijziging ondergaat dan worden de daarmee samenhangende lasten of baten in het begrotingsjaar niet als incidenteel aangemerkt. Bijvoorbeeld in het kader van de bezuinigingen besluit de gemeente in jaar t+3 geen subsidies meer te verstrekken; de daarmee samenhangende lasten worden in t+2, t+1 en t nog als structureel beschouwd.
2. Na afloop van een begrotingsjaar zullen bij het opmaken van de jaarrekening altijd wel enige (relevante) verschillen tussen de werkelijkheid en de begroting blijken. Het is van belang dat bij de analyse ex BBV artikel 28, lid a wordt gezien in hoeverre er alsnog sprake is geweest van niet begrote incidentele baten en lasten. Budgetverschillen op activiteiten betreffende structureel bestaand beleid blijven naar hun aard 'structureel'.
3. Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten.
4. Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of een toekenningsbesluit klasseren als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar.

In de volgende tabel is per programma aangegeven welk bedrag is begroot aan incidentele baten en incidentele lasten.

Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
---	------	------	------	------

Incidentele baten programma:

Duurzaamheid

19

Maatschappelijke ontwikkeling

200

Leefomgeving	925			
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	531			
Meewerkend bestuur	489	460		
Totaal incidentele baten	1.964	460	0	0
Incidentele lasten programma:				
Duurzaamheid	25			
Maatschappelijke ontwikkeling	101	21		
Leefomgeving	525	53		
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	14			
Meewerkend bestuur	631	47		
Totaal incidentele lasten	1.296	121	0	0
Saldo incidentele lasten -/- baten	-668	-339	0	0

Het begrotingssaldo behoort in de structurele zin te worden gepresenteerd. Indien de incidentele lasten hoger zijn dan de incidentele baten, dan leidt dit tot een verbetering van het structurele begrotingssaldo. Voor Boxtel geldt dat zowel in 2021 als in 2022 de begrote incidentele baten groter zijn dan de begrote incidentele lasten. Dit betekent dat het structurele begrotingssaldo voor beide jaren verslechtert.

Toelichting incidentele baten en lasten

In de volgende tabel is een specificatie opgenomen van de diverse posten die meegenomen zijn in het bovenstaande overzicht.

Incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Incidentele baten				
Biomassaplein (1): Betreft een bijdrage van de gemeenten Sint-Michielsgestel, Vugt en Best in de pilot biomassaplein.	19			
Taakstellende verkoop og (3): Van de taakstellende eenmalige opbrengst van € 1,3 mln. verkoop onroerend goed zoals opgenomen in het dekkingsplan bij de begroting 2020-2023 wordt € 900.000 gerealiseerd in 2020 en is € 400.000 doorgeschoven naar 2021.	400			
Verkoop Rondutje (3): Zoals in bijlage van de 1e bestuursrapportage 2020 is aangegeven is de met de woonstichting afgesproken verkoopopbrengst van deze voormalige school gestegen tot genoemd bedrag. Inmiddels is een projectontwikkelaar aangehaakt en wordt de opbrengst naar verwachting in 2021 gerealiseerd.	525			

Subsidie project VLK (4): Bij brief van 31 mei 2017 van de provincie is een provinciaal subsidie toegezegd, subsidieregeling economie en innovatie voor de VLK. Tot 1-4-2021 kan aanvraag tot vaststelling van de subsidie worden ingediend.	531			
Stelpost kapitaallasten (5): Omdat voortaan de nieuwe investeringen in het laatste begrotingsjaar opgenomen worden, is na 2021 deze stelpost niet meer van toepassing.	86			
Incidentele onttrekkingen reserves:				
Algemene reserve (5): De tekorten van het dekkingsplan 2019+2020 voor de jaren 2020 en 2021 zijn ten laste gebracht van de Algemene reserve. Verder wordt in 2022 nog € 13.000 onttrokken voor een incidentele overheveling vanuit 2018.	403	460		
Totaal incidentele baten	1.964	460	0	0
Incidentele lasten				
Biomassaplein (1): Betreft de realisatie van een biomassaplein op Vorst B (Boxtelse bijdrage). Het is een proefproject van 4 gemeenten die hun houtige massa afstaan aan het biomassaplein. Na vertragingen wordt verwacht dat in 2020 met de aanleg kan worden begonnen.	25			
Intensivering preventief beleid statushouders Verre Landen (2): Boxtel heeft gedurende 3 jaar extra geld vrij gemaakt voor deze statushouders, vnl. afkomstig uit Eritrea. Het is begeleiding bovenop die van bureau Nieuwkomers. Einddatum van dit project is einde 2021.	80			
Ontwikkeling taalhuis aanpak laaggeletterdheid (2): In de Kadernota 2019 heeft de raad voor een Boxtels actieplan laaggeletterdheid voor een periode van 3 jaar middelen beschikbaar gesteld. Einddatum is einde 2021.	21	21		
Onderzoekskosten Eindhovenseweg (3): Betreft eenmalige onderzoekskosten die de raad eerder heeft gevoteerd en zoals aangegeven in de jaarrekening 2019, blz. 89 in 2022 verrekend worden.		13		
Verkoopkosten Rondutje (3): Is in samenhang met de storting in de reserve grondexploitatie budgettair neutraal met de verhoogde opbrengst van de verkoop van het Rondutje	88			
Studie herinrichting Gaardenwijken (3): In de Kadernota 2019 heeft de raad hiervoor een eenmalig onderzoeksbudget gevoteerd voor 2022. Dit vanwege de inefficiënte indeling van de parkeerterreinen in deze wijk.		15		

Woonwensenonderzoek (3): In 2022 wordt een woonwensenonderzoek uitgevoerd. Einddatum is eind 2022	25			
Spiegeltent Stapelen (4): In 2021 wordt een spiegeltent op Stapelen geplaatst. Middelen hiervoor zijn gevoteerd in de eerste bestuursrapportage 2020.	14			
Materiële lasten kerntakendiscussie (5): De raad heeft besloten tot een kerntakendiscussie. De nieuwe raad zal hierover in 2021 besluiten nemen. Einddatum van dit budget, dat is gevoteerd in de eerste bestuursrapportage 2020, is dus einde 2021.	10			
Bijdrage MGD wijziging waarderingssystematiek WOZ (5): Voor de invoering van de veranderde waarderingssystematiek wordt een extra bijdrage verstrekt aan MGD. Einddatum van dit project einde 2021.	23			
Wachtgeldverplichtingen voormalig bestuur (5): Van 1 wethouder is bekend dat die niet meer terugkeert per 1-1-2021. Zijn wachtgeld is begroot in de eerste bestuursrapportage 2020 en eindigt in de loop van 2022.	67	47		
Incidentele stortingen reserves:				
Algemene reserve, overhevelingen (5): Betreft eenmalige budgettaire neutrale overheveling van VLK vanuit 2018 naar 2021	531			
Reserve Grondexploitatie, verkoopopbrengst Ronduutje (3): Eerder is besloten de oorspronkelijke opbrengst van de verkoop van het Ronduutje ten goede te laten komen van de reserve Grondexploitatie.	437			
Totaal incidentele baten	1.296	121	0	0
Saldo incidentele lasten -/- baten	-668	-339	0	0

Programma:

1 = Duurzaamheid

2 = Maatschappelijke ontwikkeling

3 = Leefomgeving

4 = Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport

5 = Meewerkend bestuur

Stand van zaken te realiseren taakstellingen en restant stelposten

Taakstellingen

In deze begroting inclusief meerjarenramingen is een aantal nog te realiseren taakstellingen opgenomen. De stand van zaken hiervan is als volgt:

Overzicht taakstellingen (x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Vrijval kapitaallasten	86			
<i>nog concreet te maken taakstellingen:</i>				
- programma Maatschappelijke ontwikkeling	826	773	771	771
- programma Leefomgeving	400			
- programma Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	87	337	337	337
- programma Meewerkend bestuur	3	11	11	11
Totaal nog te realiseren taakstellingen	1.402	1.121	1.119	1.119

Toelichting taakstellingen

Vrijval kapitaallasten

Voor 2021 resteert nog een beperkt deel op de stelpost vrijval kapitaallasten. Omdat voortaan de nieuwe investeringen in het laatste begrotingsjaar opgenomen worden, is na 2021 deze stelpost niet meer van toepassing.

Nog concreet te maken taakstellingen

In combinatie met de begroting 2020 is op 29 oktober 2019 ook een Dekkingsplan begroting 2020-2023 vastgesteld met hierin opgenomen aanzienlijke ombuigingsbedragen, zo'n € 3 mln. per jaar vanaf 2021. In de eerste bestuursrapportage 2020 is over de voortgang gerapporteerd. In de tabel hierboven zijn per programma aangegeven de nog openstaande taakstellingen. Om deze te realiseren moeten nog aanvullende maatregelen genomen worden.

Voor het sociaal domein worden maatregelen geïnventariseerd. Grofweg richten deze zich op de volgende aspecten:

- veranderingen in de toegang met daarbij een veranderende rol voor de medewerkers in de wijkteams;
- verbeteren van de aansluiting van het zorgaanbod op de ondersteuningsvraag van de inwoners;
- vergroten van de zelfredzaamheid van de inwoners en hun sociaal netwerk.

De taakstelling van € 400.000 van het programma Leefomgeving kan naar verwachting gerealiseerd worden door de verkoop van reststroken grond.

De vanaf 2022 verhoogde taakstelling van het programma Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport heeft te maken met een taakstelling van € 250.000 op de exploitatie van het zwembad. Hoe aan deze taakstelling vorm moet worden gegeven zal worden meegenomen in de kerntakendiscussie.

Zoals in de eerste bestuursrapportage reeds opgemerkt is de structurele verlening vanaf 2022 van de extra middelen voor jeugdzorg die we hebben doorgevoerd (€ 547.000 per jaar) eigenlijk ook aan te merken als een stelpost.

Risico realisatie taakstellingen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaan we in op het risico van niet een tijdige of een niet volledige realisatie van taakstellingen.

Overzicht vrij aanwendbare stelposten (x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Begrotingssaldo	599	428	-221	-394
	599	428	-221	-394

Toelichting stelposten

Na afloop van het jaar wordt het werkelijke saldo van de stelpost Begrotingssaldo verrekend met de Algemene reserve.

Hierna is een overzicht opgenomen van de bestemde stelposten.

De prijsstijging per jaar zoals die is opgenomen bij de begrotingsuitgangspunten, is vanaf 2022 niet toegekend aan de individuele budgetten, centraal opgenomen op een stelpost. In principe is dit beschikbare begrotingsruimte en deze zal op enig moment nog definitief aan reguliere budgetten worden toegevoegd. In onderstaand overzicht zijn tevens de voor de komende begrotingsperiode kapitaallasten van de **voorgenomen** investeringen opgenomen.

Overzicht bestemde stelposten (x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Investering
Reconstructie Bosscheweg				69	1.300
Clarissenstraat				5	100
Stationsstraat			19	19	550
Kalksheuvel 2e fase			54	54	1.350
Verkeersregelininstallaties			100	100	1.000
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed			25	25	500
- af: te dekken door lagere kosten			-25	-25	
Gebiedsplan Onder de Rechter			6	6	100
Prijsindexering, nog toe te rekenen aan budgetten		384	947	1.374	
	0	384	1.126	1.627	4.900

Reserves

Onderbouwing nut en doel reserves

De basis hiervan ligt in de laatste nota reserves en voorzieningen en de goedgekeurde bijstellingen hierop. Hieronder een samenvatting.

Omschrijving	Door de raad vastgesteld doel
Algemene reserve	
Algemene Reserve	Opvangen van alle niet afgedekte financiële risico's.
Bestemmingsreserves	
<i>Afdekking kapitaallasten:</i>	
Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied	Financiering van grote investeringen in het stedelijk gebied (dus niet buitengebied) inclusief projecten voor parkeren en fietsverkeer. Nog uit te voeren investeringen infrastructuur.
Onderwijs IHP algemeen (kapitaallasten)	Financiering van investeringen in onderwijsgebouwen. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
Dommelbad (kapitaallasten)	Financiering van investering van zwembad. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
Realisatie buitenschoolse kinderopvang (kapitaallasten)	Financiering van kinderopvang en buitenschoolse opvang in de brede scholen. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
Verbouwing Ursula (kapitaallasten)	Dekking deel kapitaallasten verbouwing frontoffice Ursulacomplex. Onderdeel van verzamelreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen.
<i>Overige bestemmingsreserves</i>	
Egalisatie MGD-budgetten voor IV en ICT	Het voor IV en ICT behouden van door MGD hiervoor begrote budgetten die aan het eind van het jaar niet besteed zijn door MGD.
Egalisatie loonkostenontwikkeling MGD	Deze reserve is ingesteld vanaf 2020 (in raadsbesluit van eerste bestuursrapportage) en is bedoeld om resultaten die ontstaan op personele budgetten van MGD na afloop van een jaar via deze reserve beschikbaar te houden voor MGD.
Parkeervoorzieningen (deels kapitaallasten)	Aanvragers van een bouwvergunning die niet kunnen voldoen aan de parkeernorm van het gebied laten meebetalen in de aanleg van parkeerplaatsen elders. Een deel van de reserve functioneert nu als dekkingsreserve, nl. voor de kapitaallasten van de afgeronde investering Parkeren omgeving centrum.

Omschrijving	Door de raad vastgesteld doel
Duurzame ontwikkeling	Mogelijk maken dat activiteiten in meerdere jaren kunnen worden uitgevoerd zonder dat door budgetspelregels de beschikbare jaarbudgetten vervallen.
Onderhoud en vervanging speelvoorzieningen	Het egaliseren van de jaarlijkse budgetten voor onderhoud en vervanging speelvoorzieningen waarbij de eventuele overschotten en tekorten op de betreffende exploitatiebudgetten via de resultaatbestemming worden verrekend met deze reserve.
Plattelandsvernieuwing	Mogelijk maken dat activiteiten in meerdere jaren kunnen worden uitgevoerd zonder dat door budgetspelregels de beschikbare jaarbudgetten vervallen.
Sociaal Domein	Instellen van een buffer voor het opvangen van risico's op het sociaal domein.
Groenbeheer	Mogelijk maken dat overschotten op openbaar groen kunnen worden aangewend voor tekorten en voor nog te realiseren beleidsdoelstellingen van het geldende Groenbeleidsplan.
Grondexploitatie	Buffer voor de risico's in de grondexploitatie.
Ruimtelijke plannen/anterieure overeenkomsten	Bekostigen van bovenwijkse voorzieningen en van voorzieningen die getroffen moeten worden vanuit afgesloten anterieure overeenkomsten.

Algemene reserve

De raad van de gemeente Boxtel heeft in haar nota reserves en voorzieningen een minimale norm van de Algemene reserve vastgelegd (5% van de begrotingsomvang + 5% van de vaste activa minus de totale reserves per 1 januari). Toegepast op de cijfers van de meerjarenbegroting 2021-2024 geeft de minimale norm van de algemene reserve het volgende beeld te zien:

Berekening minimale norm Algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2021	2021	2022	2023	2024
5% van de begrotingsomvang (lasten voor bestemming)	5.429	4.493	4.415	4.425	4.663
5% van de vaste activa minus totale reserves per 1 januari	3.259	3.645	3.535	3.658	3.508
TOTAAL MINIMALE NORM	8.688	8.138	7.950	8.083	8.171

Conclusie is dat de begrote omvang van de algemene reserve zich voor elk jaar beneden de door de raad gestelde minimale norm bevindt.

Daarnaast wordt de omvang van de algemene reserve beoordeeld ten opzichte van de risico's zoals beschreven in paragraaf B, weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Overige bestemmingsreserves

De totale omvang van de overige bestemmingsreserves bedraagt bij aanvang van het begrotingsjaar 2021 € 12,6 miljoen en neemt iets toe tot € 12,8 miljoen aan het eind van het begrotingsjaar en daalt vervolgens tot € 12,4 miljoen aan het eind van 2024.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves lopen via de resultaatbestemming en worden cijfermatig per programma gepresenteerd. De bestemmingsreserves kunnen worden verdeeld in:

- Reserves ter dekking van kapitaallasten van afgeronde investeringen (per 1-1-2021, € 6,1 miljoen);
- Reserves ter dekking van kapitaallasten van lopende investeringen (per 1-1-2021, € 1,8 miljoen);
- Overige bestemmingsreserves ter egalisatie van kosten en realisatie van plannen (per 1-1-2021, € 4,7 miljoen).

Met uitzondering van de reserves ter dekking van kapitaallasten wordt er aan de bestemmingsreserves geen rente toegevoegd.

In het navolgende overzicht is het meerjarige verloop van de reserves weergegeven.

RESERVES						
Saldo per 31 december (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ALGEMENE RESERVE:						
Jaarresultaat na bestemming	1.373					
Algemene Reserve	2.372	4.095	4.223	3.764	3.764	3.764
BESTEMMINGSRESERVES:						
Egalisatie MGD budgetten IV/ICT/Veranderprogr's	1.044	693	693	693	693	693
Egalisatie Loonkostenontwikkeling MGD		351	351	351	351	351
Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied	1.892	1.845	1.786	1.728	1.671	1.613
Parkeervoorzieningen	212	205	198	191	185	179
Groenbeheer	139	90	90	90	90	90
Plattelandsvernieuwing	510	510	510	510	510	510
Onderwijs IHP algemeen (kapitaallasten)	4.299	4.111	3.928	3.745	3.564	3.383
Realisatie buitenschoolse kinderopvang	204	204	204	204	203	203
Verbouwing Ursula	324	325	325	334	352	372
Grondexploitatie	307	1.282	1.719	1.719	1.719	1.719
Dommelbad (kapitaallasten)	1.451	1.466	1.479	1.492	1.506	1.521
Egalisatie onderhoud speelvoorzieningen	125	125	125	125	125	125
Sociaal Domein						
Duurzame ontwikkeling	769	769	769	769	769	769
Ruimtelijke plannen/antérieure overeenkomsten	661	661	661	661	661	661
Totaal reserves	15.682	16.732	17.061	16.376	16.163	15.954

In totaal stijgt de omvang van de reserves beperkt van € 15,7 miljoen per 31 december 2019 tot € 16,0 miljoen per 31 december 2024. De belangrijkste mutaties zijn samenvattend:

Specificatie mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>stortingen in reserves:</i>					
begrotingssaldo	1.946				
grondexploitatie	1.257	437			
jaarresultaat	1.373				
rentecompensatie	286	192	187	182	177
overhevelingen		531			
mutaties tussen reserves	351				
ursulacomplex (dekking kapitaallasten)	52	53	53	54	55
huisvesting onderwijs (dekking kapitaallasten)	30	30	31	31	32
Totaal stortingen	5.295	1.243	271	267	263
<i>onttrekkingen aan reserves:</i>					
dekking kapitaallasten	594	512	496	480	471
overhevelingen	1.501		13		
jaarresultaat	1.373				
begrotingssaldo	94	403	447		
mutaties tussen reserves	351				
grondexploitatie	283				
groenbeheer	49				
Totaal onttrekkingen	4.245	915	956	480	471
PER SALDO RESERVEMUTATIES	1.051	329	-685	-214	-209

Voorzieningen

Onderbouwing nut en doel voorzieningen

De basis hiervan ligt in de laatste nota reserves en voorzieningen en de goedgekeurde bijstellingen hierop. Hieronder een samenvatting.

Omschrijving	Door de raad vastgesteld doel
Voorzieningen	
Wegenbeheer	Egalisatie van kosten voor onderhoud wegen.
Kunstwerken	Egalisatie van kosten voor onderhoud civieltechnische kunstwerken.
Openbare verlichting	Egalisatie van kosten voor onderhoud openbare verlichting.
Groot onderhoud rioolbeheer	Egalisatie van kosten voor groot onderhoud aan rioleringen. Deze voorziening is per 1 januari 2020 overgezet naar de voorziening riolering.
Gemeentelijk Vastgoed	Egalisatie van kosten van onderhoud van gemeentelijk vastgoed. Voorziening is ingesteld per 1 januari 2019 via de begroting 2020.
Vervanging riolering	Sparen voor vervangingsinvesteringen in het riool (toegestaan omdat eerste rioolaanleg uit grondbedrijf is gefinancierd). Deze voorziening is per 1 januari 2020 overgezet naar de voorziening riolering.
Legaat van Cooth	De inkomsten uit het legaat zijn bestemd voor onderwijskundige doeleinden. Uitgebreide informatie over het legaat is te vinden in het rapport van de tijdelijke commissie Legaat van Cooth van november 1990. Jaarlijks dient een overzicht voor de gemeenteraad gemaakt te worden van de inkomsten, uitgaven en bezittingen in het kader van het legaat (raadsvoorstel 19-9-1991).
St. Jan's Baptistfonds	Ondersteuning van jeugdinitiatieven uit Liempde.
Schenking Dr. Hoekstichting	De schenking moet worden ingezet ten behoeve van de basisgezondheidszorg in Boxtel.
APPA bestuurders	De gemeente heeft een verzekering afgesloten voor nabestaanden- en ouderdomspensioen. Het verzekerde kapitaal was niet voldoende. Vandaar dat bij de jaarrekening 2019 een voorziening is ingesteld om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.
Nazorg Vlagheide	Op basis van de begroting GR Stadsgewest 's-Hertogenbosch wordt van de deelnemende gemeenten een bijdrage verwacht. Voor Boxtel (8,7%) betekent dit een bijdrage van € 389.081. Deze bijdrage is als voorziening voor toekomstige verplichting, verlies verantwoord.
Egalisatie reinigingstarieven	Opvangen van ongewenste schommelingen in de tarieven.

Omschrijving	Door de raad vastgesteld doel
Egalisatie rioolheffing	Opvangen van ongewenste schommelingen in de tarieven. Deze voorziening is per 1 januari 2020 overgezet naar de voorziening riolering.
Riolering	Deze voorziening is ingesteld per 1 januari 2020 en is bedoeld om kosten en opbrengsten van riolering te egaliseren en te sparen voor toekomstig onderhoud, renovatie en vervanging.

Meerjarige ontwikkeling voorzieningen

Samenvattend naar soort voorziening zien we het volgende beeld:

Overzicht voorzieningen per 1 januari (bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
verplichtingen, verliezen en risico's	714	910	910	910	910
onderhoudsegalisatie	7.454	3.228	3.316	3.358	2.781
toekomstige vervangingsinvesteringen	6.147				
door derden beklemde middelen	1.679	10.840	10.901	10.966	11.098
Totaal voorzieningen	15.994	14.978	15.127	15.233	14.789

De voorzieningen voor afdekking van verliezen grondexploitaties (€ 3,7 miljoen per 1 januari 2021) worden in mindering gebracht op de activa en zijn derhalve niet opgenomen in de tabel.

In het navolgende overzicht is het meerjarige verloop van de voorzieningen weergegeven.

VOORZIENINGEN						
Saldo per 31 december (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Voorziening APPA bestuurders	315	511	511	511	511	511
Nazorg Vlagheide (Stadsgewest)	399	399	399	399	399	399
Wegenbeheer	1.500	1.423	1.300	1.165	981	893
Kunstwerken	160	234	240	336	145	225
Openbare verlichting	82	87	92	97	102	107
Legaat van Cooth	1.052	1.052	1.052	1.052	1.052	1.052
Gemeentelijk vastgoed	2.270	1.485	1.685	1.760	1.553	1.367
St. Jan's Baptistfonds	9	9	10	10	10	10
Schenking Dr. Hoekstichting	31	31	31	31	31	31
Egalisatie reinigingstarieven	382	33	0	0	0	0
Riolering	205	9.715	9.808	9.873	10.005	10.170
Vervanging riolering	6.147					
Groot onderhoud rioolbeheer	3.442					
Totaal voorzieningen	15.994	14.978	15.127	15.233	14.789	14.765

Nieuw beleid, gehonoreerde wensen

In deze begroting zijn uitsluitend autonome ontwikkelingen en enkele dekkingsmaatregelen opgenomen. Er zijn geen financiële middelen vrijgemaakt voor nieuw beleid. Gelet op het begrotingsbeeld is er geen ruimte beschikbaar voor het realiseren van nieuw beleid of het honoreren van wensen.

Investerings

Investerings met economisch en maatschappelijk nut

De investeringen kunnen krachtens het Besluit Begroting en Verantwoording worden onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

- **Investerings met een economisch nut** worden gedefinieerd als investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn.
- **Investerings met een meerjarig maatschappelijk nut** brengen vaak veel onderhoud met zich mee, terwijl ze meestal niet worden vervangen. Er is geen markt voor waar deze activa kunnen worden verhandeld.

De systematiek van activering en afschrijving is voor beide soorten investeringen gelijk getrokken; investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de verwachte levensduur wordt jaarlijks afgeschreven. Verder geldt voor beide de netto methode; dat wil zeggen dat investeringsbijdragen van derden direct in mindering mogen worden gebracht.

In de eerste bestuursrapportage 2020 is gerapporteerd over mutaties in de investeringen. In aanvulling daarop zijn in onderhavige begroting verder geen investeringsmutaties doorgevoerd.

De investeringen zijn verder onder te verdelen naar lopende investeringen en voorgenomen, gehonoreerde investeringen. De hieronder weergegeven lopende investeringen zijn vervolgens onderverdeeld naar investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut. Het verschil tussen het totaal krediet en de begrote bedragen vanaf 2020 zijn de tot en met 2019 gerealiseerde investeringen.

In het overzicht zijn de lopende investeringen weergegeven met daarbij het totaal beschikbaar gestelde krediet per investering.

Overzicht investeringen (bedragen x € 1.000)	Krediet totaal	Besteed t/m 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>investerings met economisch nut:</i>							
Automatiseringsapparatuur Gemeenteraad	29	20	8				
Veegwagen	160		160				
Vrachtwagenstrooier	43		43				
Parkeerplaatsen Hoogheem (Princenlant)	45	41	4				
Nieuwbouw Michaëlschool	2.624	2.550	74				
Nieuw sportcomplex ODC	300	161	139				
Huisvuilwagens	605		605				
Ondergrondse containers	80		80				
Rioolinvesteringen op basis van vGRP-6	12.481	4.536	5.553	517	734	621	519
totaal economisch nut	16.366	7.308	6.667	517	734	621	519
<i>investerings met maatschappelijk nut:</i>							
Move snelfietsroute	439	314	124				

Herinrichting Stationsstraat	50		50				
Herinrichting Lennisheuvel-Boxtel	250					250	
Keulsebaan deelplan 4c	2.500				2.500		
Liempde, herinrichting a.g.v. rioolwerken	500					500	
Herinrichting Ladonkseweg-Kruisbroeksestraat	250					250	
Oversteek Industrieweg-Kruisbroeksestraat	250					250	
Oversteek Industrieweg-Mijlstraat	250					250	
Beeldkwaliteit Parkweg	50					50	
Herinrichting Molengraafseweg	450		450				
Veiligheid op straat	175	134			41		
Verkeersregelininstallaties	95		95				
Herstraten Markt	2.198	2.196	2				
Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	15.821	2.294	1.621	1.809	5.368	3.653	1.075
Herinrichting Molenwijkseweg	1.377	354	1.023				
Aanpassing Bosscheweg-Dukaat-De Ketting	1.700	120	1.580				
Herinrichting Kalksheuvel	420	9	361	50			
Ontsluitingsweg Dukaat	500	10	490				
Herinrichting Rechterstraat	1.100	1	859	240			
totaal maatschappelijk nut	28.375	5.432	6.656	2.099	7.909	5.203	1.075

INVESTERINGEN	44.741	12.739	13.322	2.616	8.643	5.824	1.595
----------------------	---------------	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Overzicht desinvesteringen (bedragen x € 1.000)	Krediet totaal	Besteed t/m 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>investerings met economisch nut:</i>							
Verkopen/restant boekwaarde	291	0	281	10			
<i>investerings met maatschappelijk nut:</i>							
Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	10.299		1.300	1.183	2.451	5.045	320
Ontsluitingsweg Dukaat	500		500				
DESINVESTERINGEN	11.089	0	2.081	1.193	2.451	5.045	320

Voorgenomen investeringen

Afgezien van deze investeringen zijn ook voorgenomen investeringen in deze begroting opgenomen. In totaal gaat het hierbij om een bedrag van in totaal € 4,9 miljoen in deze begrotingsperiode. De kapitaallasten van voorgenomen investeringen zijn als stelpost ook opgenomen in het hoofdstuk Stand van zaken te realiseren taakstellingen en restant stelposten. De raad heeft deze investeringen al gevoteerd. Het college heeft de bevoegdheid om deze investeringen tot uitvoering te brengen vooruitlopend op de formele begrotingsmutatie via de gemeenteraad.

Voorgenomen investeringen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Reconstructie Bosscheweg				1.300
Clarissenstraat				100
Stationsstraat			550	
Kalksheuvel 2e fase			1.350	
Verkeersregelinstallaties			1.000	
Verduurzaming maatschappelijk vastgoed			500	
Gebiedsplan Onder de Rechter			100	

Meerjarig overzicht balans

Met het opnemen van een geprognosticeerde balans krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, reserves en voorzieningen, en in de financieringsbehoefte. De geprognosticeerde balans moet aansluiten op de balans in de jaarrekening, maar behoeft niet dezelfde mate van detail te kennen.

Het EMU-saldo kan afgeleid worden van de mutaties in de balans, dat is nl. het saldo van mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld. Een berekening van het EMU-saldo is opgenomen in het bijlageboek.

Voor het opstellen van de meerjarige prognose van de balans zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Kolom 2019 betreft de definitieve cijfers volgens de vastgestelde jaarrekening 2019;
- Kolom 2020 tot en met 2024 betreft de meerjarige prognose van de balans;
- Alle liquide middelen, overlopende activa en overlopende passiva zijn met elkaar verrekend: het saldo in de balans geeft de kortlopende financieringsbehoefte of de tijdelijke overschotten weer;
- Het onderdeel Eigen vermogen – resultaat is in de prognose van het onderdeel reserves verwerkt.

MEERJARIGE BALANS (bedragen x € 1.000)

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Immateriële vaste activa	120	178	133	93	61	38
Materiële vaste activa	65.058	72.718	70.572	73.067	70.102	67.645
Financiële vaste activa	7.841	7.593	7.089	6.567	6.064	5.553
Voorraden	5.964	5.478	6.039	4.708	2.651	0
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	14.892	0	0	0	0	0
Liquide middelen	658	0	0	0	0	0
Overlopende activa	1.241	0	0	0	0	0
TOTAAL ACTIVA	95.774	85.968	83.832	84.436	78.878	73.236

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Eigen vermogen	15.682	16.732	17.061	16.376	16.163	15.954
Voorzieningen	15.994	14.978	15.127	15.233	14.789	14.765
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	39.047	47.522	43.380	44.220	39.827	35.850
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	16.973	6.736	8.264	8.607	8.099	6.667
Overlopende passiva	8.079	0	0	0	0	0
TOTAAL PASSIVA	95.774	85.968	83.832	84.436	78.878	73.236

Overzicht van baten en lasten en presentatie structureel begrotingssaldo

De gemeenteraad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. De provincie als toezichthouder heeft geconstateerd dat niet alle Brabantse gemeentebegrotingen een (uniforme) presentatie van het structureel begrotingssaldo bevatten. Daarom heeft de provincie de gemeenten geadviseerd gebruik te maken van onderstaande opstelling, die tevens volledig invulling geeft aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Overzicht van baten en lasten begroting 2021 (bedragen x € 1.000)	baten	lasten	saldo
resultaat voor bestemming:			
Duurzaamheid	6.839	9.089	-2.250
Maatschappelijke ontwikkeling	8.085	49.096	-41.011
Leefomgeving	5.743	15.613	-9.870
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	881	5.435	-4.554
Meewerkend bestuur	1.460	7.824	-6.364
Totaal van de programma's: resultaat voor bestemming	23.007	87.056	-64.049
Algemene dekkingsmiddelen, taakvelden:			
0.5 Treasury	1.120	-216	1.336
0.61 OZB woningen	4.668	558	4.111
0.62 OZB niet-woningen	3.125	0	3.125
0.63 Parkeerbelasting	351	0	351
0.64 Belastingen overig	65	6	59
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	57.202	0	57.202
Overhead (taakveld 0.4)	0	1.866	-1.866
Heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9)	0	0	0
Bedrag onvoorzien (deel taakveld 0.8), exclusief begrotingssaldo	659	0	659
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	90.197	89.269	928
toevoeging en onttrekking aan de reserves:			
Duurzaamheid	0	0	0
Maatschappelijke ontwikkeling	271	30	241
Leefomgeving	176	490	-314
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	64	0	64
Meewerkend bestuur	403	723	-320
Totaal van de programma's: resultaatbestemming	915	1.243	-329
RESULTAAT	91.111	90.512	599
af: incidentele baten en lasten	-1.964	-1.296	-668
STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO	89.147	89.216	-69

Op basis van dit overzicht kan worden geconcludeerd dat in structurele zin de lasten voor het begrotingsjaar 2021 iets hoger zijn dan de baten.

Inzicht in baten en lasten Begroting 2021

Inzicht baten Begroting 2021

In navolgend overzicht wordt ingegaan op de verdeling van de baten zoals begroot voor het jaar 2021. De totaal geraamde baten, na bestemming van het resultaat voor het begrotingsjaar 2021 bedragen € 91,111 miljoen. Deze baten worden als volgt gepresenteerd:

- Als baten per programma
- Als baten per inkomstensoort.

Baten per programma

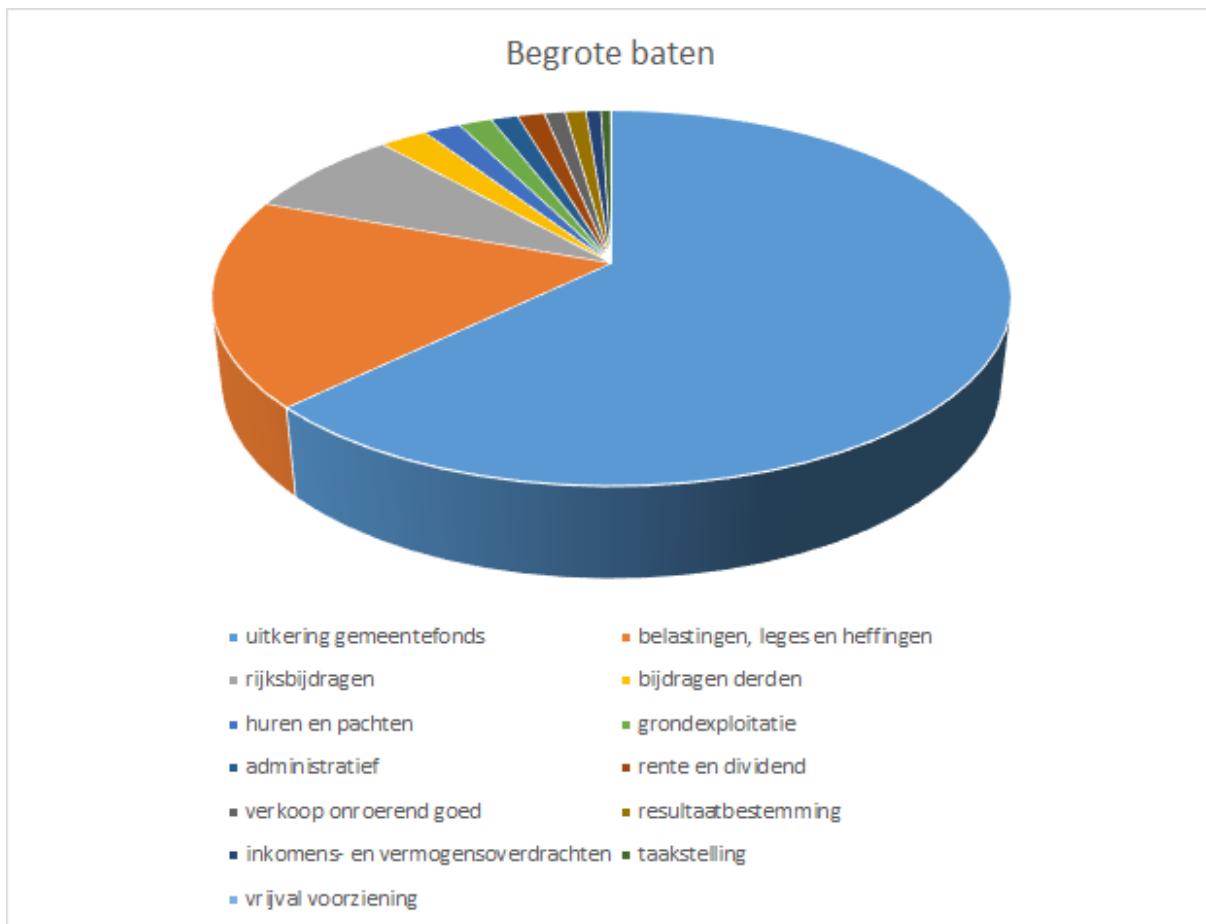
De voor het jaar 2021 begrote baten (bedragen x € 1.000) op basis van de programma indeling, kunnen als volgt worden weergegeven:

Programma	Baten
Duurzaamheid	6.839
Maatschappelijke ontwikkeling	8.357
Leefomgeving	6.441
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	945
Meewerkend bestuur	68.530
Totaal baten inclusief resultaatbestemming	91.111

Baten per inkomstensoort

Voor een globaal inzicht in alle exploitatiebaten zijn deze onderverdeeld in hoofdgroepen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de herkomst van de baten/dekkingsmiddelen.

Betreft (bedragen x € 1.000)	Begroot	%
uitkering gemeentefonds	57.202	62,78%
belastingen, leges en heffingen	16.306	17,90%
rijksbijdragen	7.086	7,78%
bijdragen derden	2.084	2,29%
huren en pachten	1.634	1,79%
grondexploitatie	1.454	1,60%
administratief	1.196	1,31%
rente en dividend	1.187	1,30%
verkoop onroerend goed	925	1,02%
resultaatbestemming	915	1,00%
inkomens- en vermogensoverdrachten	656	0,72%
taakstelling	436	0,48%
vrijval voorziening	33	0,04%
Totaal	91.111	100,00%

Samenvattend kan worden gesteld dat ruim 88% van de gemeentelijke baten bestaan uit rijksbijdragen (inclusief gemeentefonds) en belastingen, leges en heffingen.

Verder wordt bijna € 1,0 miljoen vanuit de reserves ingezet als dekkingsmiddel via de resultaatbestemming.

Inzicht lasten Begroting 2021

In navolgend overzicht wordt ingegaan op de verdeling van de lasten zoals begroot voor het jaar 2021. De totaal geraamde lasten, na bestemming van het resultaat voor het begrotingsjaar 2021 bedragen € 91,111 miljoen. Deze baten worden als volgt gepresenteerd:

- Als lasten per programma
- Als lasten per uitgavensoort.

Lasten per programma

De voor het jaar 2021 begrote lasten (bedragen x € 1.000) op basis van de programma indeling, kunnen als volgt worden weergegeven.

Programma	Lasten
Duurzaamheid	9.089
Maatschappelijke ontwikkeling	49.126
Leefomgeving	16.274
Economie, Toerisme, Recreatie, Cultuur en Sport	5.435
Meewerkend bestuur	11.188
Totaal lasten inclusief resultaatbestemming	91.111

Lasten per uitgavensoort

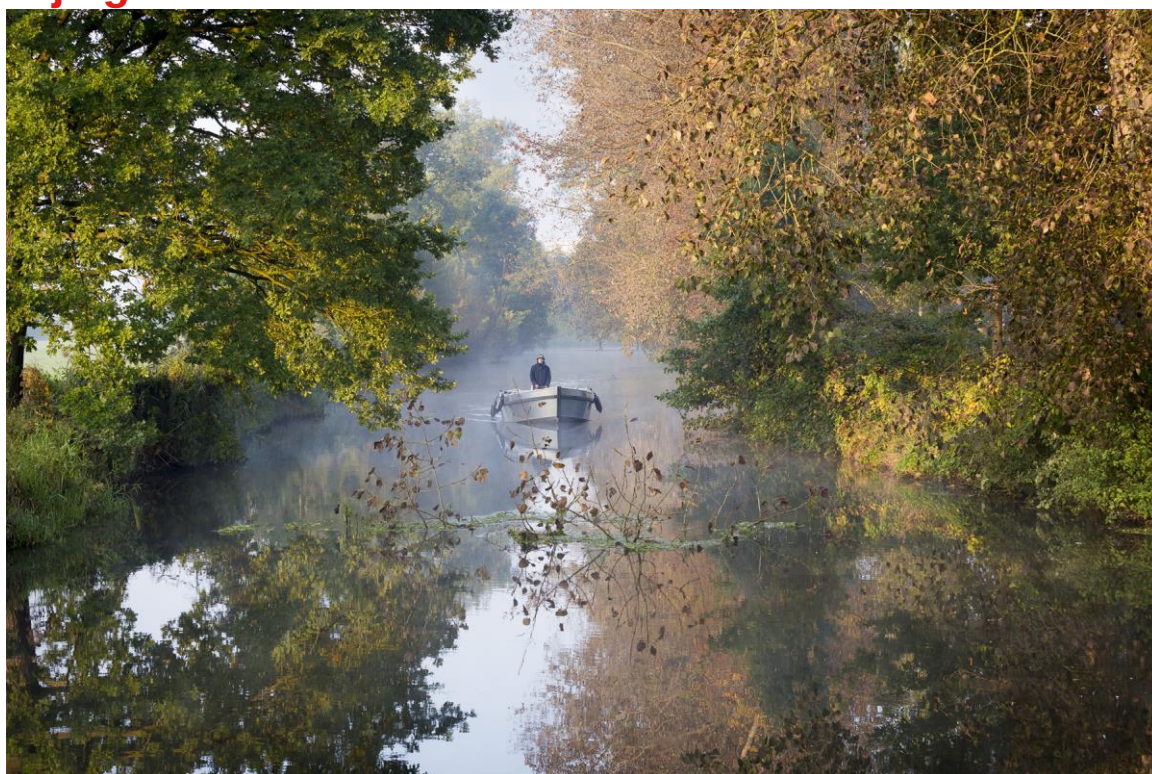
Voor een globaal inzicht in alle exploitatielasten zijn deze onderverdeeld in hoofdgroepen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de bestedingen.

Betreft (bedragen x € 1.000)	Begroot	%
bijdrage MijnGemeenteDichtbij	20.975	23,02%
bijdragen gemeenschappelijke regelingen	11.542	12,67%
jeugdzorg	11.026	12,10%
overige goederen en diensten	9.178	10,07%
Wmo	8.114	8,91%
inkomensvoorzieningen	6.561	7,20%
rente en afschrijving	5.509	6,05%
inkomensoverdrachten	3.697	4,06%
subsidies	3.308	3,63%
stortingen voorzieningen	2.748	3,02%
grondexploitatie	1.786	1,96%
salarissen	1.403	1,54%
minimaondersteuning	1.383	1,52%
resultaatbestemming	1.243	1,36%
administratief	635	0,70%
begrotingssaldo	599	0,66%
belastingen en heffingen	479	0,53%
energiekosten	454	0,50%
inhuur personeel	297	0,33%
rijksbijdragen	176	0,19%
Totaal	91.111	100,00%

Samenvattend zien we dat met een aandeel van ruim 23% de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij de grootste uitgavenpost is. De uitgaven sociaal domein (jeugdzorg, Wmo, inkomensvoorzieningen en minimaondersteuning) omvatten in totaal bijna 30% van de totaal begrote lasten.

Bijlagen

Verplichte BBV indicatoren

In het BBV 2004 werden gemeenten voor het eerst verplicht om niet-financiële informatie in de begroting en jaarstukken op te nemen. Naast de financiële gegevens werden de 3 'w-vragen' (wat mag het kosten, wat willen we bereiken en wat gaat we daarvoor doen) opgenomen. Dit heeft er toe geleid dat de begrotingen beleidsmatiger werden. Het wordt steeds belangrijker voor gemeenten om te kunnen sturen op basis van meetbare prestaties.

Naast de uniforme taakvelden, wordt daarom in het herziene BBV voorgeschreven dat gemeenten vanaf 2017 een basisset van 39 beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en verantwoordingsstukken. Desgewenst kunnen daar eigen indicatoren, toegesneden op de lokale situatie, aan worden toegevoegd. De indicatoren maken deel uit van de beleidsbegroting bij de programma's.

Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken.

Voor de gemeenten is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING), met raadpleging van enkele gemeenten, een lijst van indicatoren ontwikkeld en samengesteld. Daarbij golden een aantal belangrijke uitgangspunten:

- de indicatoren leveren een bijdrage aan de versterking van het horizontaal toezicht;
- de raadsleden worden daarmee in staat gesteld om op maatschappelijke effecten te kunnen sturen;
- de indicatoren zijn van toepassing op alle gemeenten;
- de indicatoren zijn gebaseerd op landelijke bronnen waardoor er geen extra informatie uitvraag hoeft te worden gedaan en zodat gemeenten automatisch deelnemen;
- er worden bestaande bronnen gebruikt;
- de indicatoren worden regelmatig door de bronnen gepubliceerd;
- voor de indicatoren met betrekking tot het 'sociaal domein' is aangesloten bij de reeds bestaande 'Gemeentelijke monitor sociaal domein'.

Via de website 'waarstaatjegemeente.nl' zijn nagenoeg alle gegevens voor het opnemen van de indicatoren voor alle gemeenten beschikbaar. De beleidsindicatoren in het taakveld 'bestuur en ondersteuning' zijn niet op deze website opgenomen maar worden via de gemeenten zelf ingevuld. In verband met de ambtelijke fusie zijn juist deze gegevens voor onze gemeenten niet beschikbaar aangezien de budgetten voor bedrijfsvoering, overhead e.d. overgezet zijn naar onze GR.

In navolgend overzicht worden de indicatoren van onze gemeente gepresenteerd. als vergelijk zijn tevens de landelijke cijfers opgenomen en de cijfers van onze samenwerkingsgemeente Sint-Michielsgestel. De opgenomen cijfers zijn gebaseerd op gegevens die beschikbaar waren per eind juli 2020.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Periode	Boxtel	Sint-Michielsgestel	Nederland	Bron	Omschrijving
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners		n.v.t.	n.v.t.	0	Eigen gegevens	Formatie in fte per 1.000 inwoners.
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners		n.v.t.	n.v.t.	8,3	Eigen gegevens	Bezetting in fte per 1.000 inwoners.
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner		n.v.t.	n.v.t.	0	Eigen begroting	Apparaatskosten per inwoner.
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen		n.v.t.	n.v.t.	0	Eigen begroting	Kosten inhuur derden als % van totale loonsom + kosten inhuur derden.
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten		n.v.t.	n.v.t.	0	Eigen begroting	Omvang overhead als % van de totale lasten.
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 10.000 inw 12-17jr	2019	137	125	119	Stichting Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2018	1,1	0,3	2,2	CBS - Diefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018	5,1	2,4	4,8	CBS - Criminaliteit	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2018	2,3	2,3	2,5	CBS - Diefstallen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
1. Veiligheid	Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	2018	5,6	2,8	5,4	CBS - Criminaliteit	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
3. Economie	Funciemenging	%	2019	53	42,9	52,8	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15-65jr	2019	131,2	152,9	145,9	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	5,7	2,6	1,82	DUO/Ingrado	Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht. De cijfers van Ingrado hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2016/2017".

4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2018	12	9	x	DUO/Ingrado	Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige jongere ongeoorloofd afwezig is. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2016/2017".
4. Onderwijs	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	%	2018	2,7	1,6	1,9	DUO/Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De cijfers van DUO hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2017/2018"
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2016	45,8	42,7	48,7	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw.15-65jr	2019	781	503	774	LISA	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.
6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	%	2018	1	0	1,45	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	4	3	6,58	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Cijfers worden medio september geactualiseerd.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2019	69,6	71,1	67,8	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	%	2018	2	1	1,52	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Cijfers worden medio september geactualiseerd.
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inw 18jr eo	2e halfjaar 2018	230,6	130,1	373,9	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw. 15-65jr	1e halfjaar 2018	290,5	162,2	305	CBS - Participatiewet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2e halfjaar 2019	10,1	8,5	10,5	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2e halfjaar 2019	1,2	0,7	1,1	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.

6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2e halfjaar 2013	0,4	0	0,3	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	per 10.000 inw	2e halfjaar 2019	540	440	600	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	123	114	172	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	4,7	9,7	16,9	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	dzd euro	2019	262	319	248	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000	2019	3,7	7	7,2	ABF - Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen.

		wonin gen						
8. Vhrosv	Demografische druk	%	2020	78,7	80,2	70	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens	euro	2020	685	782	705	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisoude n betaalt aan woonlasten.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshu shouden	euro	2020	749	857	776	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisoude n betaalt aan woonlasten.

Lijst van afkortingen

AB	Algemeen bestuur gemeenschappelijke regeling, stichting of vereniging
ALV	Algemene ledenvergadering
APPA	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
ARR	Algemene risicoreserve
AvA	Algemene vergadering van aandeelhouders
AVOI	Algemene verordening ondergrondse infrastructuur
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BBdB	Boxtel Binnen de Bruggen
BBV	Besluit begroten en verantwoorden provincies en gemeenten
BCF	BTW compensatiefonds
BERAP	Bestuursrapportage
BHIC	Brabant historisch informatiecentrum
BIBOB	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIZ	Bedrijf Investeringszone
BNG	Bank Nederlandse gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BOPZ	Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen
BRP	Basisregistratie persoonsgegevens
BSB	Brede Scholen Boxtel
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling uitkering inkomensvoorziening
Burap	Bestuursrapportage
CAK	Centraal administratiekantoor
CAR	Construction allrisk verzekering
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
Ciso	Chief information security officer
CmK	Cultuureducatie met kwaliteit
DB	Dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling, stichting of vereniging
DP	Dekkingsplan
DUO	Dienst uitvoering onderwijs
E-Laden	Elektrisch laden
EMU	Economisch Monetaire unie
EPR	Eikenprocessierups
EVZ	Ecologische verbindingzones
FG	Functionaris gegevensbeveiliging
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
GFT	Groente fruit tuinafval
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GMA	Gemiddeld Maatschappelijk Actief
GR	Gemeenschappelijke regeling

GREX	Gronden in exploitatie
GVVP	Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HHa	Huishoudelijk Afval
HMA	Hoog Maatschappelijk Actief
HNG	Hypotheekfonds Nederlandse gemeenten
HOF	Wet houdbaarheid overheidsfinanciën
ICT	Informatie en communicatie techniek
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen
IV	Informatievoorziening
KDN	Kadernota
LEA	Lokaal educatieve agenda
LED	Light emitting diode (elektronische halfgeleidercomponent)
Leningen O/G	Leningen opgenomen gelden
Leningen U/G	Leningen uitgeleende gelden
LKS	Loonkostensubsidie
LMA	Laag Maatschappelijk Actief
LTA	Landelijk transitie arrangement
MD	Mozaïek Dommelvallei
MEO	Maatschappelijke en economische ontwikkeling
MER	Milieu Effect Rapportage
MGD	MijnGemeenteDichtbij
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
MPG	Meerjarenplan grondexploitatie
NNB	Natuurnetwerk Noord-Brabant
NOB	Noord Oost Brabant
NO-way	Noordelijke Ontsluitingsweg
OAB	Onderwijs achterstandenbeleid
OAD	Ontwikkelgerichte Arbeidsmatige Dagbesteding
ODBN	Omgevingsdienst Brabant-Noord
OZB	Onroerende zaakbelastingen
P&C	Planning en control
P&O	Personeel en organisatie
PAS	Programma aanpak stikstof
PEP	Platform Esch Perspectief
PGB	Persoons gebonden budget
PHS	Programma hoogfrequent spoor
PMD	Plastic-, Metalen- en Drankverpakkingen
PW	Participatiewet
Q1-Q2....	Quarter (kwartaal)

RAV	Regionaal ambulance vervoer
RES	Regionale Energie Strategie
RIVM	Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RMC	Regionaal meld- en coördinatiepunt
RVO	Rijksdienst voor ondernemend Nederland
RvST	Raad van State
SD	Sociaal domein
SNV	Sociale Netwerk Versterking
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
Stg.	Stichting
T&T	Project van transitie naar transformatie
TALK	Tracé A2-Ladonk-Kapelweg
TOM	Traject op maat
TRAP	Toeristisch recreatief actieplan
TURAP	Tussentijdse rapportage
VAB	Vrijkomende Agrarische Bedrijfsbebouwing
VANG	Van Afval Naar Grondstof
VANG	Verbindingsweg A2-N618
VANG-HHA	Van afval naar grondstof-huishoudelijk afval
vGRP	verbreed gemeentelijk rioleringsplan
VLK	Verbindingsweg-Ladonk-Kapelweg
VNG	Vereniging Nederlandse gemeenten
VOG	Verklaring omtrent gedrag
VRI	Verkeersregelinstallatie
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingen Verkeer
VWS	Volksgesondheid wetenschap en sport
Wet RMC	Wet Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
WLZ	Wet Langdurige Zorg
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WSD	Werkvoorzieningsschap de Dommel
WSOB	Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
WSW	Wet sociale werkvoorziening

Begrippenlijst

Algemene dekkingsmiddelen

Inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden.

Algemene uitkering

Een van de uitkeringen die gemeenten van het Rijk ontvangen. Dat gebeurt via het Gemeentefonds. Gemeenten kunnen, met inachtneming van wet- en regelgeving, zelf bepalen of zij de algemene uitkering uitgeven aan medebewindstaken of aan eigen beleid.

Algemene reserve

Het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Dit vormt een buffer voor financiële tegenvallers. Het BBV kent behalve de algemene reserve ook bestemmingsreserves. Dat zijn reserves waaraan de gemeenteraad al een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Baten

Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat inkomsten en uitgaven moeten worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben. Bij een kasstelsel, wat de Rijksoverheid bijvoorbeeld hanteert, dienen inkomsten en uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarin de betalingen zijn gedaan.

BBV

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) beschrijft de regels waaraan onder andere de begroting van een gemeente aan moet voldoen. Kijk voor meer informatie op wetten.nl.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit maakt duidelijk hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Door de manier waarop dit financiële kengetal wordt berekend is dit cijfer in het jaarverslag altijd hetzelfde als in de begroting.

Bestuurlijk belang

Zeggenschap. Een gemeente kan een bestuurlijk belang hebben in een verbonden partij doordat zij in het bestuur is vertegenwoordigd. De gemeente kan het ook hebben doordat zij stemrecht heeft in de verbonden partij.

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Gronden in eigendom van een gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatiecomplex en een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld.

Deelneming

Participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.

Dividend

Een vergoeding die wordt uitbetaald aan aandeelhouders

Economische categorie

De eenheid waarin de baten en lasten van activiteiten binnen een taakveld worden uitgedrukt.

EMU-saldo

Het geraamde of het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven van een gemeente. Dit bedrag wordt berekend op transactiebasis en volgens Europese voorschriften.

Exploitatielasten

Alle jaarlijkse kosten van kapitaalgoederen die terug te vinden zijn op de begroting. Daarbij gaat het om afschrijvingen, rentekosten, onderhoudskosten, kosten om risico's te dekken en overheadkosten.

Financieel belang

Een bedrag wat aan een verbonden partij ter beschikking is gesteld en niet verhaald kan worden als de verbonden partij failliet gaat. Het kan ook het bedrag zijn waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Financiële kengetallen

Getallen waarmee inzicht verkregen kan worden in de financiële positie van de gemeente. Zie ook de informatie over de kengetallen bij de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Financieringsfunctie

Alle activiteiten die te maken hebben met het verwerven en beheren van financiële middelen door de gemeente.

Gemeenschappelijke regelingen

Een samenwerkingsverband tussen overheidslichamen (zoals bijvoorbeeld gemeenten) wat op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is opgericht.

Grondexploitatie

Dit financiële kengetal geeft in een percentage weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Grondexploitatiebegroting

De financiële vertaling van een grondexploitatiecomplex, waarbij de kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd, met een richttermijn van 10 jaar (voortschrijdend).

Grondexploitatiecomplex

Een ruimtelijk plan, voorzien van een financiële onderbouwing. In de praktijk wordt dit ook wel aangeduid als 'grondexploitatie' of 'grex'.

Investerings met economisch nut

Investerings die handelbaar zijn en kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Investerings met maatschappelijk nut

Investerings die niet handelbaar zijn, vaak onderhoud met zich meebrengen en veelal niet vervangen worden.

Kapitaalgoederen

Spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij levert aan inwoners te kunnen produceren. Daarbij gaat het om grotere zaken zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Kwijtschelding

Inwoners die gemeentelijke belastingen niet kunnen betalen, kunnen de gemeente om kwijtschelding vragen. Het is afhankelijk van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid wie daarvoor wel of niet in aanmerking komt.

Lasten

Zie: stelsel van baten en lasten.

Lastendruk

Lastendruk is de mate waarin heffingen drukken op de te besteden inkomsten. De collectieve lastendruk wordt vaak uitgedrukt als het totaal aan belasting- en premieopbrengsten als percentage van het bruto binnenlands product (bbp).

Lokale heffingen

Een type gemeentelijke belasting. Voorbeelden van heffingen zijn de rioolheffing of de afvalstoffenheffing. In tegenstelling tot algemene belastingen (zoals parkeerbelasting of onroerendezaakbelasting) moet het geld dat gemeenten met heffingen ophalen, gebruikt worden om de kosten te dekken van datgene waarvoor ze in rekening worden gebracht. Heffingen worden ook wel rechten, tarieven of leges genoemd.

Netto schuldquote

Een financieel kengetal wat ook wel bekend staat als netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft informatie over de investeringsruimte die de gemeente heeft.

Overheadkosten

Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Paragrafen

Naast de programma's moeten gemeenten minimaal zeven programma-overstijgende paragrafen in de begroting opnemen (BBV-verplichting). In de paragrafen staat belangrijke informatie voor raadsleden waarmee zij inzicht krijgen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. Deze 7 verplichte paragrafen gaan over:

Lokale heffingen

Lokale heffingen zijn de opbrengsten uit retributies en de eigen belastingen. Met de informatie uit de paragraaf lokale heffingen kan de gemeenteraad een afweging maken tussen de belastingdruk en het gewenste voorzieningenniveau in de gemeente. In de paragraaf 'Lokale heffingen' staat namelijk informatie over:

- de geraamde inkomsten
- het beleid dat de gemeente voert ten aanzien van lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen
- een aanduiding van de lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Weerstandsvermogen en risicomanagement

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de financiële positie van de gemeente beschreven. Ook moeten gemeenten hier een geprognosticeerde balans opnemen en enkele verplichte financiële kengetallen.

Kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn de spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' van de gemeentelijke begroting moeten ten minste de volgende kapitaalgoederen staan:

- wegen
- riolering
- water
- groen
- gebouwen

Van deze kapitaalgoederen moeten het beleidskader, de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien en een vertaling van de financiële consequenties in de begroting zijn opgenomen.

Financiering

In de financieringsparagraaf legt de gemeente de verwachtingen en het beleid voor de financieringsrisico's vast. De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. Daarbij kan gedacht worden aan processen zoals investeringen in ICT om datalekken te voorkomen, het uitvoeren van de Digitale Agenda, regelingen voor oudere werknemers in de gemeente, of opleidingsbudgetten. Het betreft beleidsmatige (primaire) processen, ondersteunende (secundaire) processen en de sturing en beheersing ervan.

Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Als er alleen sprake is van een financieel belang gaat het dus niet om een verbonden partij.

De lijst met verbonden partijen wordt onderverdeeld in:

- gemeenschappelijke regelingen
- vennootschappen en coöperaties
- stichtingen en verenigingen
- overige verbonden partijen

De gemeente moet niet alleen duidelijk maken wat het belang is dat de gemeente heeft, maar ook welk openbaar belang daarmee wordt gediend en hoe groot dat belang is. Daarbij moet de gemeente ook vermelden welke risico's de verbonden partij oplevert voor de financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid

Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. De paragraaf grondbeleid moet in ieder geval bestaan uit:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting
- een omschrijving van hoe de gemeente het grondbeleid uitvoert
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

- een onderbouwing van de geraamde winstneming
- de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

Producten (beleid)

Een samenhangend geheel van activiteiten op beleidsniveau.

Producten (beheer)

Een samenhangend geheel van activiteiten op uitvoeringsniveau.

Programma

Een samenhangend geheel van activiteiten in de gemeentebegroting.

Risico

De kans dat een positieve of een negatieve gebeurtenis van materieel belang die voorzien is in de begroting optreedt.

Solvabiliteitsratio

Dit financiële kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.

Specifieke dekkingsmiddelen

Specifieke dekkingsmiddelen zijn inkomsten voor de gemeente die met een bepaald programma samenhangen. Daaronder vallen bijvoorbeeld inkomsten van het Rijk met een bepaald bestedingsdoel, de riool- en afvalstoffenheffing en opbrengsten voor het verstrekken van paspoorten.

Stelsel van baten en lasten

Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat inkomsten en uitgaven moeten worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben. Bij een kasstelsel, wat de Rijksoverheid bijvoorbeeld hanteert, dienen inkomsten en uitgaven worden toegerekend aan het jaar waarin de betalingen zijn gedaan.

Structurele exploitatieruimte

Een percentage waarmee beoordeeld kan worden welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt berekend door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Taakveld

Eenheid waarin de programma's, of waarin de eenheden in overzichten en bedragen in het programmaplan, zijn onderverdeeld.

Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel geld en mogelijkheden een gemeente heeft om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Daarbij kan gedacht worden aan stille reserves, onbenutte belastingcapaciteit en post onvoorzien. Zie ook de paragraaf over weerstandsvermogen en risicobeheersing.